

bb 82. vacsora a hármashatárhegyen

t bc/mm zs bzs zs

1972. június 21.

a kisz központi művészegyüttes műsorának megtekintése után indira gandhi, az indiai köztársaság miniszterelnöke és fock jenő, a minisztertanács elnöke a hármashatárhegy étteremben közös vacsorán vett részt. az estebéden részt vettek az indiai miniszterelnök kíséretének tagjai és a külügyminisztérium vezető munkatársai. /mt1/

--

- v é g e -

22.28/bzs

- 60 -

10 2230

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1972. június 22.

bb. 1. több mint 60 ezren pályáznak az egyetemek, főiskolák első évfolyamaira - megalakultak a felvételi bizottságok - június 26-án kezdődnek az írásbelik

1/szö/pá/rj zs la

1972. június 22.

szöke sándor, az mti munkatársa jelenti:

hétfőn, június 26-án országszerte megkezdődnek az írásbeli felvételi vizsgák a felsőoktatási intézmények nappali, esti és levelező tagozatain. az első napon az orvostudományi egyetemekre pályázók írják meg felvételi dolgozataikat. június 27-én a marx károly közgazdaságtudományi egyetemre, a külkereskedelmi főiskolára, a pénzügyi és számviteli főiskolára, valamint a kereskedelmi és vendéglátóipari főiskolára jelentkezők írásbeliznek. /a külkereskedelmi főiskola idegennyelvi levelező szakán 30-án lesz az írásbeli vizsga/. június 28-án írásbeliznek mindazok, akiknek felvételi tárgyak matematika és fizika: tehát ekkor írják dolgozataikat a műszaki egyetemek és főiskolák, valamint a természettudományi karok pályázói. ugyanezen a napon tesznek írásbeli felvételi vizsgát a természettudományi karok összes többi szakán is. június 29-án az állam- és jogtudományi karokon, 30-án pedig a bölcsészettudományi karokon tartják az írásbeliket. akik kivételes indok, betegség, hivatalos külföldi tartózkodás, s hasonlók miatt nem tudnak a kijelölt időpontban az írásbeli felvételi vizsgán megjelenni, s ezt igazolni is tudják, még a felvételi bizottságok ülése előtt kérhetik az intézmény vezetőjétől a vizsgának a pótvizsga időpontjára való elhalasztását, melynek időpontja az orvostudományi egyetemeken június 30-a, a többi felsőoktatási intézményben pedig egységesen július 6-a lesz.

/folyt.köv./

10

- 1 -

bb. 1. / több mint ... 1. folyt./rj

az írásbeliket követően egy-két napon belül valamennyi tagozaton megkezdődnek a szóbeli felvételek, és általában július közepéig, de legkésőbb 31-ig befejeződnek.

a több tízezer jelentkező tudásának, alkalmasságának és rátermettségének elbírálására országszerte megalakultak a felvételi bizottságok, a bizottságok általában 3-5 taguak. a társadalmi ellenőrzés biztosítására az oktatókon kívül helyet kapnak bennük a pártszervezetek és az ifjúság képviselői is. a bizottságok tagjaival csak közvetlenül a szóbelik megkezdése előtt közlik, hogy kiket felvételiztetnek; sem a jelöltek, sem az oktatók nem ismerik előre egymás személyét. a felvételi vizsgákat a tanácsok illetékes osztályainak megbízottai megfigyelőként látogatják, s a minisztériumok munkatársai, vezetői is ellenőrzik.

a felvételi bizottságok július végén, augusztus elején írásban értesítik határozatukról a jelentkezőket. a sikeresen vizsgázott de elutasított pályázók a bizottság elutasító határozata ellen - a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül - az illetékes miniszterhez címezve fellebbezhetnek. az elutasítottakkal a bizottság közli a vizsgán elért pontszámot, a döntés okát, és a fellebbezés lehetőségét is. a kérelmeket a felsőoktatási intézmény vezetőjéhez kell benyújtani. a fellebbezések elbírálására előreláthatóan augusztus második felében kerül sor.

a végleges összegezés szerint az idén együttvéve 60 658[~]-an pályáznak a felsőoktatási intézmények nappali, esti és levelező tagozataira, mintegy ötezerrel többen, mint tavaly. legtöbben - szám szerint 39 251-en - a nappali tagozaton szeretnék folytatni tanulmányaikat. az 1972-73. tanév nappali tagozataira ugyanakkor 14 és fél ezer első évest várnak a magyar felsőoktatási intézmények. a jelentkezők számának emelkedését a demográfiai hullám növekedésével magyarázzák a szakemberek: az idén a nappali tagozatokon együttvéve 270 százalékos a tulajeljelentkezés, tavaly 243 százalékos, tavalyelőtt 222 százalékos volt.

változatlanul legdivatosabbak a művészeti főiskolák: a színház- és filmművészeti főiskolára csaknem 22-szeres, a képzőművészeti főiskolára 18-szoros, az iparművészeti főiskolára pedig 15-szörös a tulajeljelentkezés. a felvételi keretszámhoz képest a jelentkezők aránya a művészeti főiskolákon 725-százalékos, a tudományegyetemeken 338 százalékos, az orvosegyetemeken 290 százalékos, a tanárképző főiskolákon 290 százalékos, a műszaki egyetemeken 245 százalékos, a műszaki főiskolákon és a műszaki egyetemi főiskolai karokon 170 százalékos. nem éri el ugyanakkor a jelentkezők száma a felvételi keretszámot az esztergomi vegyipari gépészeti technikumban, valamint a kandó kálmán villamosipari műszaki főiskola erősáramu karán.

/folyt.köv./

10

bb. 1. / több mint... 2. folyt./rj

egyenetlenség jellemzi a fizikai dolgozók gyermekeinek jelentkezési arányát, a pályázók 37.8 százaléka közülük kerül ki. ez az arány valamivel alacsonyabb a tavalyinál. változatlanul kevesen próbálkoznak bejutni az orvostudományi egyetemekre, ide 26.2 százalékuuk pályázik. a művészeti főiskolákon 26.4 százalék a tudományegyetemeken 30.8 százalék, a műszaki egyetemeken 31.6 százalék, az agrártudományi egyetemeken pedig 33.9 százalék a jelentkezési arányuk.

szembetűnő, hogy tovább csökkent a mezőgazdasági fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulási kedve: száz egyetemre, főiskolára jelentkező között mindössze hét a parasztfiatal. az eötvös Lóránd tudományegyetemre mindössze két százalék, a művészeti főiskolákra 1,6 százalék, a budapesti műszaki egyetemre 3,4 százalék, az orvosegyetemekre pedig 4,4 százalék a jelentkező parasztfiatalok aránya s még az agrártudományi egyetemekre is csak 11,6 százalék a pályázók között a mezőgazdasági fizikai dolgozók gyermeke. /mti/

..

bb. 2. vadászati muzeum nyílik visegrádon?

vid/gö/ká/rj hgy

1972. június 22.

tavaly a vadászati világkiállítás idején felmerült az a gondolat, hogy létesítsenek hazánkban erdészeti és vadászati muzeumot. az ötlet alapján a dunakanyar intéző bizottság tervezetet terjesztett az illetékesek elé, amelyben javasolják, hogy a muzeumot visegrádon nyissák meg. a történelmi multu község mellett szól a pilisi erdőség gazdag vadászterülete. a javaslatban a község fő utcájában álló két szomszédos barokképületet jelölnek meg, az egyikben az erdőszet, a másikban pedig a vadászok anyagát állítanák ki. a két épület csaknem másfél holdas parkjában mutatnák be az erdő munkásainak ősi munkaeszközeit így például a szénégető boksát, a mészégető kemencét, a régi fakitermelő szerszámokat. a község közelében, 70 hektáros területen, pedig vadrezervátum létesítését javasolják, ahol egyebek között vadászati építmények, leshelyek s tb. kapnának helyet. a patak partján ősi fürészmalom építését ajánlják. /mti/

..

bb. 3. pirosabb lesz az alma, egészségesebb a szőlő - műtrágyában a növények vitaminjai

1/bé/pá/rj la

1972. június 22.

két vegyipari üzemben, a budapesti vegyiművekben és a peremartoni ipari robbanóanyaggyárban kezdték meg a mikroelemekkel dúsított lombtrágya gyártását. a termelést több éves kísérlet előzte meg, amelyben agrárégyetemek, a vegyipari üzemek a nehézipari minisztérium támogatásával végezték kutató munkájukat. ennek során megállapították, hogy a mikroelemek szerepe a növények életében hasonlítható a vitaminoknak az emberi szervezetben betöltött szerepéhez. kis mennyiségben van rájuk szükség, de alapvetően meghatározzák a növények „közérzetét”, fejlődését, ellenállóképességét egyaránt.

a mikroelemek csoportjába sorolják a cinket, a vasat, a bórt, a rezet, a mangánt és a molibdént. a nyírségi almásokban végzett kutatások szerint a mikroelemek hatására pirosabb, tömörebb husu lett a jonathán, ezáltal könnyebben szállítható, exportálható és tárolható. a molibdénnel kezelt burgonya a somogyi homokon megnégyszerezte terméshozamát, ugyanakkor ellenállóbbá vált az egyik legveszedelmesebb oombabetegséggel, a fitoftorával szemben is. igen gyakori jelenség a balaton-parti szőlőkben a clorózis, vagyis levélsárgulás, amelyet szintén mikroelem, nevezetesen a vas hiányával indokoltak a kutatók, s ma már eredményesen gyógyítják ezt a megbetegedést is.

az első nagyobb mennyiségű mikroelemet tartalmazó műtrágyákat a jövőben ujak követik, elsősorban a folyékony műtrágyák, de a műszaki fejlesztési tervekben szerepel a mikroelemek és a növényvédőszer keveréke is. ezekhez a kutatásokhoz a nehézipari minisztérium anyagi támogatással is hozzájárul. /mti/

-. -

bb. 5. négyszáz új taxi és bérautó

1/v/rj pá la

1972. június 22.

július 1-től újabb 400 személygépkocsit helyez forgalomba az autótaxi vállalat. a jelenlegi 1300 helyett 1500 kockás zsigulit, az eddigi 100 helyett pedig 200 közületi taxi szállítja majd az utasokat, és csaknem kétszeresére emelkedik a bérelhető személygépkocsik száma is.

/folyt.köv./

- 4 -

bb. 5. /négyszáz... 1. folyt./rj

hosszabb lesz az előrendelési idő, jelenleg ugyanis csupán egy héttel előbb vesznek fel megrendelést. elsejéttől azonban már egy hónappal korábban is előjegyeznek kocsikat, s ferihegyen a budapesti turistakirendeltségén akár több hónapra előre - a visszaérkezés napjára - megrendelhető a kocsi. /mti/

-. -

bb. 7. árengedmény, nagy traktor-kinálat a betakarítási szezon előtt

1/jf/rj la

1972. június 22.

a betakarítási szezon előtt nincs hiány traktorokból, szállítóeszközökből - tájékoztatták az mti munkatársát az agrotrösztnél. a nagy nyári munkákra a kereskedelem is felkészült: minden eddiginél nagyobb és választékában is gazdagabb június közepén a traktor-kinálat. a gazdaságok ebben az évben június 10-ig 3422 erőgépet vásároltak, ezeket a betakarításnál már fel is használják. a raktári készletek további vásárlásokat tesznek lehetővé. az országos összesítés szerint több mint 1800 traktor vár eladásra a telepeken, tehát jut azoknak a gazdaságoknak is, amelyek csak most gondolták meg magukat és közvetlenül a szezonmunkák előtt gyarapítják gépállományukat. a kereskedelem az u-650 jelzésű román traktorra árengedményt ad; 1972. április 1-től 20 százalékkal olcsóbban szerezhetik be a gazdaságok ezt a 65 lóerő teljesítményű traktort, amelynek ára így csak alig néhány ezer forinttal magasabb az 50 lóerő teljesítményű mtz-50-énél, amelyből viszont egyelőre nem tudják kielégíteni a keresletet, a raktárkészletet egyebek között hozzávetőleg 750 zetor és több mint 250 dt-75 mintájú lánctalpas traktor egészíti ki. különösen sok zetor talált gazdára az elmúlt hetekben.

a traktorvontatású pótkocsikból is bőséges a kinálat, a raktárakban még 900 pótkocsi vár vevőre. a gazdaságok számára előnyös, hogy a pótkocsi döntő többsége hat és féltonnás, tehát nagy teherbírásu és így a betakarításnál különösen jól és gazdaságosan használható. még azoknak a gazdaságoknak is jut pótkocsi, amelyek az aratási szezonban adják fel megrendeléseiket és gyors szállítást kérnek. a szállítószalagokból és a különféle, a kazalozásnál használt homlokrakodókból is megfelelő a kinálat. /mti/

-. -

- 5 -

bb 6. új üdülőtelep a duna partján

vid/ká bzs hgy

1972. június 22.

fejér megyében, a már kiépült rácalmás-kulcs üdülőtelep mellett, kispostagnál új hétvégi pihenőhely alakult ki. a duna-újváros és dunaföldvár közötti, fürdésre alkalmas, duna-parton eddig 240 telket mértek ki, melyből 220 már gazdára talált, épülnek a hétvégi házak, az utak, s még a nyáron boltot, bisztrót kap a kispostagi új üdülőtelep. /mti/

--

bb 4. játszótér a garázstetőn

vid/ká bzs hgy

1972. június 22.

a csongrád megyei tanács tervező vállalat mérnökei új típusú autógarázsok terveit készítették el a maximálisan közművesített, korszerű lakónegyedek területének jobb kihasználására. a 6.000 lakásosra tervezett szegedi új társas-negyed számára, ahol aránylag kevés a zöldterület és a gyermekjátszóter, félig földbe süllyesztett garázsokat terveznek, s ezeknek a tetőjén alakítják ki a játszótérrel. a garázs tetőjére - a gyermekek teljes biztonságára törekedve - korlátot építenek. /mti/

--

bb 8. apafi fejedelem „ostáblája”, a nagyközönség előtt

t ob/mm zs bzs la

1972. június 22.

nagyértékű, ritka szép kivitelezésű műtárggyal gazdagított a magyar nemzeti múzeum gyűjteménye. a közelmúltban magántulajdonból megvásároltak egy nagyméretű, aranyozott, ezüst filigrán borítású, zománctisztes dobozt. a gyönyörű műtárgy oldalait egy-egy férfitenyér nagyságú achát-lap, valamint több mint száz féltényérnyi és számtalan apró achát-kő ékesíti. a ritkaságszámba menő műtárgy I. apafi Mihály erdélyi fejedelem úgynevezett ostáblája, amellyel szabad idejében szórakozott. az ostábla arab eredetű táblás kockajáték, amelynek a különböző nyelvtérületeken különböző fogalmi megnevezései vannak. a múzeum tulajdonába került változatot, amely 24 változó színű játékmézőt „tartalmaz”, a franciák „tric-trac”, az angolok „backgammon”, a németek „puffspiel”, néven ismerték.

/folyt. köv./

- 6 -

10

bb 8. /apafi ... 1. folyt./bzs

a korabeli művelődéstörténeti források tanúsága szerint szerencsejátéknak ezt a fajtáját Európaszerte kedvelték, és az erdélyi nagyurak is szívesen töltötték vele idejüket.

a magyar nemzeti múzeum rendezésében július 1-én újszerű egyhónapos, úgynevezett „egytárgyas”, kiállítás-sorozat kezdődik. a nagyközönség és a művelődéstörténeti kuriózumok ingyenesen itt találkozhatnak először apafi fejedelem „ostáblájával”. /mti/

--

bb 9. elkészült az orvostudományi kutatások távlati terve

i vt/fk zs bzs la

1972. június 22.

vágó Tibor, az mti munkatársa jelenti:

a 15 évre szóló országos távlati tudományos kutatási tervhez kapcsolódóan kidolgozták az orvostudományi kutatások távlati tervét. elkészítésénél figyelembe vették mindazokat a változásokat, amelyek a lakosság egészségi állapotában bekövetkeztek, illetve azokat a tényezőket, amelyek a lakosság egészségét veszélyeztetik vagy veszélyeztethetik.

a távlati terv egyik kutatási fő iránya az életfolyamatok szabályozásának mechanizmusa. ehhez több feladatkör tartozik, így a nedvkeringési kutatások, amelyeknek fontosságát aláhúzza az a tény, hogy a keringési szervek betegségeiben szenvedők száma - más országokhoz hasonlóan - hazánkban is magas. ugyan csak az említett területhez kapcsolódnak az endokrinológiai - a belső elválasztású mirigyekre vonatkozó - kutatások. jelentőséssel, s szintén idetartoznak az idegrendszeri és az ideggyógyászati kutatások.

az immunológiai kutatások, - amelyek a szervezet állandóságát biztosító mechanizmusokat vizsgálják - e mechanizmusok felderítése után az orvostudománynak feltehetően lehetőséget nyújtanak az immun folyamatok célszerű befolyásolására. nagyfontosságúak a mikrobiológiai kutatások is, különösen a széles körben elterjedt fertőző betegségek keletkezési okainak feltárása, azok megelőzése, illetve leküzdése szempontjából. e témakörön belül igen jelentős a vírusokkal foglalkozó kutatási tevékenység.

/folyt. köv./

- 7

10

bb 9. /elkészült ... 1. folyt./bzs

egészségügyünk fejlesztésében egyik fontos feladat a korai csecsemőhalandóság arányának csökkentése. az ezzel összefüggő kutatómunka - a magzat fejlődésének törvényszerűségeit keresve - kívánja feltárni a koraszülések okait, hogy lehetővé tegye a koraszülés arányának csökkentését, a terhességvédelem korszerűsítését a koraszülött és újszülött ellátás színvonalának emelését.

ismeretes, hogy a természetes és mesterséges környezeti feltételek - az urbanizáció, a technikai fejlődés, stb. - komplexen hatnak az emberi szervezetre és a pozitív hatások mellett veszélyeket is rejtnek magukban. az ember - a lakosság - védelme a természetes és mesterséges környezet hatásával szemben szintén a kutatási főirányok sorában kapott helyet.

az urbanizáció, az iparosítás, a közlekedési eszközök számának növekedése együtt jár a balesetek számának emelkedésével. a megelőzés mellett fontos feladat a sérülések kórtanának és terápiájának kutatása. ennek célja a baleseti sérültek ellátása színvonalának javítása, jobb és korszerűbb gyógyeljárások kidolgozása és országos alkalmazása, ennek révén a baleseti sérültek halálzásának és a maradandó károsodásoknak csökkentése, a gyógyulási idő megrövidítése.

kiemelkedő szerepet töltenek be a távlati tervben a daganatkutatások. ezek célja a korai diagnosztika és a hatékonyabb gyógykezelés elősegítése.

a megelőzést, a korszerű diagnózis és a gyógykezelés fejlesztését szolgálja a többi kutatási főirány is. ilyen a tömegesen elterjedt betegségek /például szív, érrendszeri megbetegedés, stb./ epidemiológiai módszerekkel történő kutatása, amelyek célja a betegségek keletkezésében a szabályszerűségek feltárása, megelőzésük és visszaszorításuk érdekében. helyet kaptak a távlati tervben a genetikai kutatások, a szervátültetéssel kapcsolatos kutatások, a számítástechnika alkalmazása az orvostudományban és az egészségügyben, valamint a rádióizotópok orvosi alkalmazása.

a kiemelt orvostudományi kutatásokat jelentős részben az orvostudományi egyetemek tanszékein, illetve a meghatározott szakterület átfogó irányítását ellátó országos intézetekben végzik. a kutató munkába bekapcsolódnak a tanácsai felügyelet alá tartozó fővárosi, területi vezető és megyei kórházak, valamint egyéb szakintézetek is. az említett kutatóhelyek jellegüknek megfelelően nem kizárólag kutatással foglalkoznak, hanem a rendeltetésük szerinti szakmai alapfeladataik /gyógyítás, oktatás, stb./ mellett és azzal szoros összefüggésben folytatnak kutató munkát.

a hazai kutatásokat sokoldaluan segítik nemzetközi tudományos kapcsolataink: a tudományos információ és tapasztalatcsere, a tudományos kutatók képzése és továbbképzése, a kutatási együttműködés. etekintetben különösen a szovjetunióval és a szocialista országokkal történő együttműködésben tapasztalható figyelemre méltó fejlődés. /mti/

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fény-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i k ü l ö n k i a d á s

1972. június 22.

bkk 1. péter jános felszólalása

um zs

1972. június 22.

rendelkezésre bocsátjuk péter jános külügyminiszter felszólalását /teljes terjedelemben/, amely az országgyűlés csütörtöki ülésén, az 1971-es zárszámadás vitája során hangzik el. az anyag feloldásig e m b a r g ó s !

x x x

azt a megbízást kaptam a kormánytól, hogy az ország háztartásának eredményeivel és hiányosságaival foglalkozó országgyűlési vita keretében beszámoljak a nemzetközi helyzet legújabb és legfontosabb eseményeiről s ezekkel összefüggésben külpolitikai tevékenységünkről.

beszámolómban a nemzetközi viszonyok legújabb változásai-
val s ezek összefüggésében külpolitikai tevékenységünkkel foglalkozom.

miként központi bizottságunk, éppen úgy kormányunk is kettős felelősségben él. felelősek vagyunk egyfelől az ország népének sorsa alakulásáért, boldogabb, emberibb jövőjéért, másfelől felelősek vagyunk a szocialista országok közösségének, a nemzetközi munkásmozgalomnak, a béke és haladás híveinek a nemzetközi viszonyok kedvező alakulásáért, a nemzetközi béke és biztonság megszilárdításáért.

/folyt. köv./

bkk 1. /péter jános 1.folyt./um

mi most azt vizsgáljuk, hogy az 1971. évi gazdálkodásunk hogyan szolgálta az ország népének javát és nemzetközi kötelezettségeinket, ugyanígy nézzük azt is, hogy a nemzetközi viszonyok alakulása hogyan befolyásolta népgazdaságunk eredményeit és hiányosságait.

az alapvető megállapítás az, hogy az 1971. évi gazdálkodásunk is jól szolgált az ország javát, s emellett a nemzetközi életre is kedvezően hatott, - még hiányosságaival is. a nemzetközi viszonyok alakulása az elmúlt évben is biztosította a kedvező feltételeket.

a legújabb nemzetközi események reális értékének meghatározása érdekében először az alapvető nemzetközi problémával foglalkozom, s ez után - ennek fényében - az egyes fő eseményekkel, s mindegyikkel kapcsolatban külön-külön azzal, hogy a mi külpolitikai tevékenységünk hol, mikor és hogyan vett részt az egyes eseményekben, s milyen szándékkal.

ez év májusa a nemzetközi élet alakulásának rendkívül emlékezetes hónapja marad, ennek a májusnak a sűrített eseményeit, amelyek természetesen évtizedek erőfeszítéseinek az eredményei, az érthető helyesen, aki mögöttük látja hirosima és nagaszaki atomfüstfelhőit és a termonukleáris háború esélyének szörnyű kataklizmáit, személyes találkozók, kompromisszumok s ezzel együtt vietnami felfokozott katonai cselekmények csak így érthetők teljes összefüggésükben.

az utóbbi időben ritkán beszélünk s a nemzetközi irodalom is ritkán ír arról, hogy változatlanul a termonukleáris háború veszélye alatt élünk, nagyon jelentősek ugyan azok a megállapodások, amelyek eddig létrejöttek: a részleges atomcsend-, az atomsorompó-, a tenger mélye és a világűr, a bakteriológiai fegyverek, s legújában mindezeknél nagyobb jelentőséggel a stratégiai fegyverek és a ballisztikus rakéták elhárítására alkalmas rakéták tekintetében, - de változatlanul érvényes ma is a kommunista és munkáspártok 1960-ban megfogalmazott programja: minden demokratikus s és békeszerető erő fő feladata a termonukleáris háború veszélyének az elhárítása.

/folyt.köv./

- 2 -

b

bkk 1. /péter jános 2.folyt./um

annak, hogy mostanában erről kevesebbet beszélünk, mint korábban, objektív oka van. a legutóbbi két évtized alatt a szovjetunió úgy vált termonukleáris nagyhatalommá - a szovjetunió népeinek nagy anyagi és szellemi áldozatai következtében -, hogy nem képzelhető el ma már olyan másik atomhatalom, amelyik az elrettentő megtorlás kockázata nélkül bárhol támadásra vállalkozhatna.

a magyar-szovjet kapcsolatokban ennek a ténynek is szerepe van. bennünket a szovjetunióhoz a barátság nagyon sokrétű szálat fűznek. benne látjuk az új emberi társadalom, a szocialista világ, az emberségesen emberi világ felvirágzásának gyökerét, az emberiség megszabadítását a modern barbárságtól, a faszizmustól, a gázkamra-civilizációtól; a gyarmati sorból feltörő népek védelmezőjét a gyarmatosítók ellen, Magyarország létének megmentőjét a második világháború kataklizmáiból és az arra virradt zürzavarból. mindezek felett: a szovjetunió nemzetközi szerepét abban is fel kell ismernünk, hogy a termonukleáris háborús veszély elhárításának legfőbb tényezője. ezért mi nemcsak a szovjetunióhoz való viszonyulásunkban tekintjük ezt a tényt lényeges motívumnak, hanem harmadik országok hozzánk való viszonyánál is figyelembe vesszük az ilyen országnak a szovjetunióhoz való viszonyát.

ilyen összefüggésben értékeljük a legújabb szovjet-amerikai tárgyalásokat is. a szovjet-amerikai kapcsolatok javulásában mi az emberiség békés jövőjének lényeges biztosítékát szeretnénk látni.

ha a termonukleáris háború veszélyének elhárítása valóban a fő feladata ma minden jóakaratu nemzetközi tényezőnek, akkor a szovjet-amerikai viszony javulása mindannyiunk közös érdeke.

figyelembe véve a szovjetunió és az egyesült államok kapcsolatainak - kedvező és kedvezőtlen értelemben egyaránt - jelentős hatását a nemzetközi élet egész területén, a moszkvai találkozás hatásait is várhatjuk a mai nemzetközi élet minden területén. természetesen nem szabad illúziók áldozataivá lennünk, miként a központi bizottság múlt heti ülésének állásfoglalása figyelmeztetett bennünket az illúziók veszélyére.

/folyt.köv./

- 3 -

10

bkk 1. /péter jános 3. folytm./um

a moszkvai találkozó, az ott elfogadott megállapodások sorozata, a megállapodások felszine alatt rejlő sok lehetőség kedvező hatása a ránk váró és általunk is formálendő események során csak akkor érvényesül, ha nem hagyjuk magunkat illuziókba esetten elkábulni, hanem kérielhetetlen harcokat vivünk, részben kompromisszumok révén, új kedvező eredmények kivívásáért, az emberibb lét, a nemzetközi béke és biztonság javára, a harmadik világháború és ezzel a termonukleáris háború okainak és lehetőségeinek kiküszöbölésével.

igy tekintünk a moszkvai szovjet-amerikai tárgyalások várható következményeire a vietnami háborúval kapcsolatban is. nem sokkal a vietnami felszabadító erők új offenzívája előtt és nem sokkal nixon elnök pekingi látogatásának bejelentése után járt az első magyar párt-és kormánydelegáció /miniszterelnökünk vezetésével/ hanoi-ban. a delegáció a maga egészében és egyes tagjaiban azt a páratlan élményt hozta haza, amiben már-már politikai világnézettől függetlenül minden látogató kénytelen osztozni - mert már legutóbb new york times hanoi-ba küldött tudósítója is ezt bizonyítja -, nevezetesen azt, hogy bármilyen hosszú ideig folytatja is szörnyű háborúját az egyesült államok vietnam népe ellen, nem tud győzelmet aratni s kénytelen lesz kivonulni.

csodálattal kell adóznunk a vietnami népnek, amely nyolc évtizedes gyarmati elnyomás után elérte először a francia gyarmatosító elűzését, és mostani harcával nemcsak megakadályozza az amerikai gyarmatosító megtelepedését, hanem a leghatalmasabb imperialista erők ellen vívott önvédelmi harcával, szörnyű áldozatok árán ahhoz is hozzájárul, hogy az emberiség a harmadik világháborútól és termonukleáris katasztrófától megszabaduljon.

mind a vietnami demokratikus köztársaság, mind a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front és a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormánya megtette azokat a javaslatokat, amelyek alapján az egyesült államok tisztességes körülmények között, katonai tekintetben kivonulhat a háborús területekről. az egyesült államok vietnami háborúja a világtörténelem leggaládabb háborúja. ha nem lenne mindez oly tragikus, ha nem okozná ezrek, tízezrek és százezrek véres tragédiáját, akkor azt kellene mondani, hogy az egyesült államok gunyt űz az emberiség történetével.

/folyt.köv./

- 4 -

bkk 1. /péter jános 4. folytm./um

azt lehet azonban - talán nem alaptalanul - remélni, hogy az egyesült államok legújabb tárgyalásai és más nemzetközi érintkezései során minden eddiginél jobban felismerte: milyen javaslatokat kell tennie a fegyveres harcok megszüntetése, a politikai rendezés érdekében, amelyek elfogadhatóak lehetnek a vietnami felek számára; és azt is, hogy a vietnami demokratikus köztársaság és a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front minden mérvadó szempontot figyelembe vett a megoldásra irányuló javaslatai megfogalmazásánál.

a vietnami háború szinterétől távol van, de a történelmi összefüggésekben ahhoz sok szállal fűződik a közel-keleti válság. e válság megoldása sürgető ügye a mai nemzetközi életnek. átmenetien tűnhet úgy az izraeli kormánynak, hogy az idő nekik dolgozik, mert a világ népei hozzászoknak az agresszióval elfoglalt területek megszállt voltához és ahhoz, hogy a kétmillió izraeli győzni tudott a sokszorosan nagyobb létszámú arab országok ellen. végső soron azonban az idő izrael agressziós magatartása ellen dolgozik. így van ez először is nemzetközi jogi vonatkozásban. izrael a nemzetközi jog szerint mindaddig agresszor, amíg a megszállt területeket vissza nem adja.

a magyar kormány magatartása ezekben a kérdésekben a térség államainak és a nemzetközi biztonságnak az érdekeit kívánja szolgálni. sokféle formában voltunk és vagyunk kapcsolatban ezekkel az országokkal. mi keressük tárgyalások és együttműködések útján - a nagy nemzetközi összefüggések figyelembe vételével - a legmegfelelőbb s a palesztinai nép jogait érvényesítő megoldást.

még ha nincs is meg a biztos lehetősége annak, hogy a nemzetközi front minden szakaszán azonnal előre lehessen haladni, akkor is jelentős az egész világhelyzet, a földkerekség minden égető nemzetközi problémája szempontjából, hogy Európában fokozatosan egyre jobban megnyílik a lehetősége új biztonsági rendszer kialakításának.

a jelenlegi nemzetközi viszonyok között az európai kérdések értek meg leginkább a megoldásra. az egész világra kiterjedő osztályharc eredménye az, hogy ez év májusában sűrűn egymásba fonódottan jöttek létre megállapodások és szerződések: a szovjetunió és a német szövetségi köztársaság, lengyelország és a német szövetségi köztársaság, nyugat-berlinre nézve a négy nagyhatalom, a közlekedésre nézve a német szövetségi köztársaság, nyugat-berlin szenátusa és a német demokratikus köztársaság, valamint: az európai ügyeket is érintő, a fegyverkezési versenyt korlátozó egyezmény a szovjetunió és az amerikai egyesült államok között.

/folyt.köv./

- 5 -

bkk 1. /péter jános 5. folyt./um

ezzel megnyílt a két németország nemzetközi és egymás közötti viszonya rendeződésének lehetősége. ennek a rendeződésnek a folyamata sajnos még mindig, a történetek ellenére sem halad előre kielégítően.

Legszemléltetőbb módon mutatja ezt az emberi környezet megtisztítására és védelmére irányuló nemzetközi összefogás megteremtése érdekében összehívott stockholmi konferencia szervezésével összefüggő politikai diszkrimináció. a konferencia olyan témával foglalkozott, amely követeli minden ország együttműködését, bármilyen is a társadalmi rendszere.

a német demokratikus köztársaság, mint a világ egyik legfejlettebb ipari országa, maga is érdekelt és a vele szomszédos országok - elsősorban a balti-tengeri, a keleti-tengeri, a skandináv országok - pedig vele együttműködve érdekeltek környezetük természeti világának megőrzésében az ipari szennyeződéstől. a német szövetségi köztársaság és egyes szövetségesei megakadályozták, hogy a svéd kormány jóakaratu erőfeszítései lehetővé tegyék a német demokratikus köztársaság részvételét a többi résztvevővel egyenlő jogokkal a konferencián. ez az eset figyelmeztető jel az európai viszonyok további alakulásával kapcsolatban.

azok a kormányok, amelyek a német demokratikus köztársaság nemzetközi jogi elismerését gátolják, mind a német demokratikus köztársaság kormányának, mind pedig a német szövetségi köztársaságnak ártanak. valamikor a második világháború előtt, a fasizmus uralomra jutása után, a nemzetközi haladó irodalom fő jelszava ez volt: németország megkísérli visszaigazítani az órát. ma az a nagy lehetőség áll a két német állam előtt, hogy a világtörténelem óráját a tényleges történelmi követelményekhez igazítsák. aláássák azonban a német szövetségi köztársaságnak a keleti országokkal való kapcsolatainak normalizálására irányuló politikáját azok, akik diplomáciai és gazdasági pressziókkal, vagy más módon hátráltatják harmadik országok és általában nemzetközi fórumok elismerését a német demokratikus köztársaság vonatkozásában.

/folyt.köv./

10

- 6 -

bkk 1. /péter jános 6. folyt./um

a német szövetségi köztársaság keleti politikáját a német szövetségi köztársaságnak azok a szövetségesei segítik, akik a német demokratikus köztársaság nemzetközi elismerését szorgalmazzák. a mai bonni kormány keleti politikája azért kapott jelentős fokú támogatást a nyugatnémet közvéleményben, mert a német demokratikus köztársaság nemzetközi tekintélye világossá tette sokak előtt nyugat-németországban is, hogy brandt kancellár keleti politikája az egyetlen lehetséges realpolitika a német szövetségi köztársaság nemzetközi viszonyainak rendezése érdekében.

a német szövetségi köztársaság szövetségesei nemcsak a ratifikációs eljárást könnyítették volna meg, ha nem gátolták volna a német demokratikus köztársaság nemzetközi elismerését, hanem általában is kedvezően hatottak volna a nemzetközi viszonyokra.

itt, most, ebben az összefüggésben, a mi külpolitikánk további lépései tekintetében kormányunk két kérdést vizsgál. egyrészt a német szövetségi köztársasággal a diplomáciai kapcsolatok felvételének, - másrészt az európai biztonsági konferencia előkészítésének a kérdését.

a német szövetségi köztársasággal kapcsolataink jók. úgy gondolom, hogy tulajdonképpen egyikőnk sem hiányolja valamilyen nagy mértékben a diplomáciai kapcsolatokat. mi 1966 végén, 1967 elején azon a válaszuton voltunk, hogy vajon előbb felvegyük-e a diplomáciai kapcsolatokat és ezek alapján rendezzük a közöttünk lévő problémákat, vagy pedig előbb rendezzük a problémákat és azután vegyük fel a diplomáciai kapcsolatokat. bizonyos nemzetközi tapasztalatok alapján mi az utóbbi eljárás mellett döntöttünk. ezt a német szövetségi köztársaság kormánya érti és együttműködik velünk a kapcsolatok fejlesztésében. mi mindig azt az elvet képviseltük, s a német szövetségi köztársaság képviselői általában meg is értették, hogy akkor vesszük fel a diplomáciai kapcsolatokat, amikor ez a két ország érdekeit és az európai béke és biztonság ügyét egyaránt szolgálja.

a szovjet-nyugatnémet, a lengyel-nyugatnémet, a nyugatberlini szerződések életbe lépése után minden progresszív erőnek azt kell elősegítenie, hogy a német demokratikus köztársaság és a német szövetségi köztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság és a német szövetségi köztársaság tárgyalásai, valamint a német szövetségi köztársaság szövetségeseinek s a német demokratikus köztársaság diplomáciai kapcsolatainak rendezése előre haladjon.

/folyt.köv./

10

- 7 -

az európai biztonság ügyében ismert, hogy mi a többi szocialista országgal együtt, már hosszabb idő óta készek letünk volna a konferencia egybehívására. kénytelenek voltunk azonban egyes nyugati partnereink magatartását figyelembe venni és ezért várni arra, hogy ők is felkészültnék érezzék magukat. most közel vagyunk már a komolyan vett előkészítő értekezlethez. bár a nato-országok legutóbbi tanácsülésén kiadott közlemény még mindig tartalmaz olyan fenntartásokat, amelyek egyes kormányoknak ürügyet adhatnak a konferencia összehívásának halogatására.

mi abban a meggyőződésben élünk, hogy az európai biztonsági rendszer kidolgozására s az európai együttműködési konferencia összehívására irányuló javaslatok és tárgyalások önmagukban is nagy jelentőségűek voltak. ezek nélkül sokkal nehezebben jött volna létre a szovjet-nyugatnémet, a lengyel-nyugatnémet, a nyugat-berlini négyhatalmi, a két német állam közötti és a moszkvai szovjet-amerikai szerződések és megállapodások sorozata.

mi a konferencián abban a tudatban lennénk készek már ma, vagy holnap résztvenni, hogy az együttműködésre a biztonság megszilárdításáért már minden erő rendelkezésre áll és a konferencia nem vallana kudarcot. ennek ellenére szükséges továbbra is a jóakaratu erők mozgósítása, hogy azok a kormányok, amelyek még nem értették meg a konferencia egyetemes hasznosságát, felismerhessék saját érdekelttségüket ebben a konferenciában. napnál is világosabbá tette az európai konferencia egyetemes jelentőségét a napokban lezárult brüsszeli társadalmi konferencia. úgy gondolom, el lehet mondani, hogy soha a történelem során politikai kérdésben ilyen széles platformu nemzetközi és társadalmi front nem jött össze.

az európai biztonság ügyének a szuronyok egyensúlyáról a népek együttműködésének új alapjaira való áthelyezése a mai nemzetközi viszonyok között a világtörténelem jövőjét befolyásoló közös vállalkozása európa népeinek, a föld minden népe javára. ezért brüsszelben az európai közvélemény ezer résztvevője között ott voltak a magyar küldöttek is. egyébként magyarország képviselői meglehetősen ismert módon és ismert aktivitásban vesznek részt egyfelől a konferencia előkészítésében, másfelől a biztonsági rendszer kidolgozásában. ezért is örülünk annak, hogy néhány hónap múltán budapestben találkozhatnak az európai fővárosok polgármesterei egy hazai ünnepünk alkalmából: pest, buda és óbuda egyesülésének évfordulóján.

/folyt.köv./

ugyanígy üdvözöljük a szakszervezetek és az interparlamentáris unió európai konferenciáját s az európai kulturális miniszterek most folyó helsinki értekezletét. európa: a nagy ideológiai és kulturális-tudományos kezdeményezések, ugyyanakkor a szörnyű emlékü gyarmatosítások, a forradalmi eszmék és harcok, s két világháború bölcsője - most a nemzetközi béke és biztonság vérzivatarokban tapasztalt megszervezője lehet. a mi kormányunk felkészült arra, hogy helsinkiben az előkészítő megbeszéléseken részt vegyen, miután különböző szinten jóformán minden európai országgal folytattunk már tájékoztató megbeszéléseket, amelyek során javaslatokat is tettünk az európai biztonsági rendszer konkrét szervezetére és működésére vonatkozóan.

a nemzetközi békét és biztonságot Európában és a világ minden más táján csak a földkerekség egész lakosságának közös vállalkozásával lehet elérni. ma a földkerekség lakosságának túlnyomó többsége a fejlődő országokban, az ugynevezett harmadik világban él. idéző jelben mondom: „harmadik világ,,. bár tulajdonképpen ez olyan világ, amely nem is kapitalista és nem is szocialista. legjobb vezetői keresik az ugynevezett nem-kapitalista utat. az a valószínű, hogy ezek az országok már nem is lépnek a kapitalizmus hagyományos útjára. sorsuk azonban egyetemes világprobléma.

mindannyiunk számára nagy öröm és megtiszteltetés, hogy a világtörténelmi tényezővé lett india nagy nemzetközi tekintélyű vezetője: indira gandhi ezekben a napokban a magyar népköztársaság vendége és hogy ezen a napon itt a parlamentben is köszönthették.

ebben az évben santiagóban, a nemzetközi együttműködésben most bekapcsolódó latin-amerika fontos országának, chilének a fővárosában tartották a „harmadik világ,, országai fejlődésével foglalkozó nemzetközi konferenciát. ez volt a harmadik az ilyen konferenciák sorában. az első genfben volt, a második indiában, új delhiben. mindegyik csalódást okozott a legérdekesebbeknek, a fejlődő országoknak, mert e konferenciákon a fejlett tőkés országok nem mutattak kellő megértést problémáik iránt.

/folyt.köv./

a magyar népköztársaság nagy megbecsüléssel tekint a „harmadik világ”, országaira. együttműködést úgy keres velük, hogy ezek az országok minél gyorsabban váljanak a nemzetközi gazdasági együttműködés szuverén tagjaivá, szabadon használva és értékesítve saját nemzeti anyagi és szellemi kincseiket, termelő munkáik eredményeit. amilyen mértékig sikerül a nagy konfliktusokat rendezni és a fegyverkezési versenyt csökkenteni, olyan mértékig tudunk majd együttműködni - az eddiginél fokozottabb mértékben - minden erre kész kormánnyal a fejlődő országok, a „harmadik világ”, országai mérhetetlenül súlyos megélhetési problémáinak megoldásában.

kormányunk és általában országunk intézményei nemzetközi tevékenysége aktív és sokrétű. a párt tizedik kongresszusa így határozta meg nemzetközi feladatainkat: minél kedvezőbb feltételeket biztosítani a szocialista építés számára. mi tehát abban a feladatban élünk, hogy minél kedvezőbbek legyenek a nemzetközi viszonyok a magyar népköztársaság számára. magyarország azonban nem elszigetelten él, miként a világ egyetlen más országa sem. ezért a mi életünk nemzetközi feltételei összefüggnek az általános nemzetközi feltételekkel.

a világ mai helyzetében a nemzetközi feltételek kedvező vagy kedvezőtlen alakulása döntő mértékben a szocialista országok együttműködésétől függ. ha ez az együttműködés töretlen lett volna, akkor ma nem kellene a vietnami agresszió ügyével, a közel-kelet válságával és más tragikus kérdésekkel foglalkoznunk.

a mi külpolitikánk alapvető törekvése a szocialista országok egységének ápolása. mindenekelőtt a szovjetunióhoz fűződő kapcsolatunkat tekintjük fontosnak nemcsak a magunk érdekében, hanem - mint korábban kifejtettem - az általános nemzetközi érdekeknek megfelelően is. a népek barátsága - éppen úgy, mint az egyes emberek barátsága - nem valami statikus állapot, hanem elevenen lüktető élmény. éppen ezért a barátságot állandóan gondozni kell, illetve a barátság állandóan új és új élményeket, új meg új megnyilatkozási formákat követel. a barátság új élmények útján táplálja önmagát. így készülünk mi most a szovjetunióval és a többi szocialista országgal az együttműködés új távlataira.

/folyt.köv./

10

az együttműködés ilyen távlatait készítette elő a magyar szocialista munkáspárt és a szovjetunió kommunista pártja együttműködése terén kádár jános elvtárs legutóbbi szovjetunióbeli látogatása és megbeszélése brezsnyev elvtárral s a szovjetunió kommunista pártjának többi vezetőivel. erre következett fock jend elvtárs látogatása és brezsnyev, valamint koszigin elvtársakkal folytatott tárgyalása együttműködésünk elmélyítéséről.

a varsói szerződés közösségét abban a tudatban erősítjük, hogy minél elevebb a szövetségi együttműködésünk, annál inkább elősegítjük a katonai blokkoktól megszabadított független országok együttműködését. ez a cél vezette a varsói szerződés tagállamait, amikor elkezdtek javasolni a barátsági szerződések felújítását, amelyeket az európai szocialista országok első ízben az 1948-49-es évek során kötöttek meg. ezek a szerződések husz évre szóltak azzal, hogy ha a szerződő felek nem mondják fel a lejárat előtt egy évvel, mindig megújulnak automatikusan ötöt évre. mi úgy láttuk, hogy nem lenne helyes erre a nemzetközi jogi automatizmusra hagyatkozni, hanem meg kell ujitani a szerződések, hogy új szövegük kifejezze az elmúlt emberöltő politikai, társadalmi változásait és megfogalmazza a mai nemzetközi viszonyoknak megfelelő követelményeket és kötelezettségeket. a kétoldalu szerződéseknek ezt a rendszerét a varsói szerződés keretében teljesen felújítottuk. a felújításról rendszeresen jelentettünk az országgyűlésnek. az elnöki tanács jelentése mostani ülésünkön számol be a magyar-román barátsági szerződés felújításáról.

miközben a szocialista országok együttműködését igyekszünk növelni, különös örömmel gondolunk az antiimperialista harc kiváló hőisének, a kubai nép vezetőjének, fidel castro elvtársnak a látogatására. a magyar nép széles rétegeinek vele való találkozásai közvetlen személyes élménnyé tették számunkra a kubai nép győzelmét, amellyel új történelmi viszonyokat teremtett az amerikai féltekén.

/folyt.köv./

10

bkk 1. /péter jános 11.folyt./um

örvendetes, hogy közvetlen szomszédainkhoz fűződő kapcsolatainkról nagyon meleg hangon szólhatok és ezektől a mai kapcsolatoktól kedvező jövőt várhatunk. a szovjetunióról elmondottakat nem kell ismételnem. romániában a barátsági szerződés aláírása baráti kapcsolataink ápolásának kedvező alkalma volt. csehszlovákia a politikai és gazdasági, kulturális kapcsolataink nagyon jó, új lehetőségeit nyújtja. jugoszláviával és benne a szövetségi köztársaságokkal biztos alapokon fejlődnek kapcsolataink. figyelembe véve közös történelmünk sok tragikus fordulatát, örömmel lehet mondani, hogy ma már nincs olyan társadalmi erő sem országainkban, sem a nemzetközi életben, amely egymás ellen tudna bennünket fordítani.

a magyar-osztrák kapcsolatok a különböző rendszerű országok kapcsolatainak valóban példái lehetnek.

nem ok nélkül kerültem ebben a külpolitikai beszámolóban a világtörténelmi távlatoktól, a nagy óceánoktól ide vissza, a duna, tiszta, dráva, száva, olt, poprád környékére. az egymás mellett élő országok egymást érintő kérdéseik rendezésével tudják segíteni az országok és népek szélesebb körű együttműködését, egymás javára.

a kormány népgazdasági tevékenysége a nemzetközi béke és biztonság ügyét szolgáló terveket valósított meg, s reálisan vette figyelembe terveit kialakításánál a nemzetközi erőviszonyokat; eredményeivel hozzá is járult a nemzetközi viszonyok kedvező alakulásához.

a kormány arról biztosítja az országgyűlést, hogy külpolitikai tevékenységével minél kedvezőbb nemzetközi viszonyokat igyekszik biztosítani a szocializmust építő magyar népköztársaság számára. /mti/

..-

- 12 -

parlament

bkk. 2. faluvégi-beszéd

1972. június 22.

bs/e

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk faluvégi Lajos pénzügyminiszter parlamenti expozéját. a beszéd em b a r g ó s, csak jelzésre használható fel!

x x x

tisztelt országgyűlés!

kedves képviselő elvtársak!

most, amikor jogrendünknek megfelelően az 1971. évi költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot a minisztertanács nevében előterjesztem, már mindannyian javában dolgozunk az idei népgazdasági terv és állami költségvetés végrehajtásán. vajon a költségvetési zárszámadás csupán ismert tényeket regisztrál-e, vagy újat is mond számunkra? úgy gondolom, hogy a tények megerősítik előzetes értékelésünket. ugyanakkor a múlt évi tapasztalatok elemzése, a mai helyzetünkkel szembevetve, új összefüggések felismerésére vezethet, igazolhatja törekvéseink helyességét és segíthet azok valóraváltásában.

az elmúlt esztendő a 4. ötéves terv első éve volt. az ötéves terv kidolgozása során körvonalaztuk gazdasági alapjaink fejlesztésének legjobb útját, meghatároztuk azokat az eszközöket is, amelyek biztosíthatják a tervszerű fejlődést. a gazdasági folyamatok azonban csak fokozatosan befolyásolhatók és 1971-ben, az új irányzatok mellett, még érvényesültek az előző évek jellegzetességei is.

az elmúlt gazdálkodási év meghatározó vonása - amely kifejezésre jut az állami költségvetés végrehajtásában is - az, hogy a nemzeti jövedelem az előző évet meghaladó ütemben, 7 százalékkal emelkedett.

ebben nagy szerepük volt a korábbinál jóval kedvezőbb mezőgazdasági hozamoknak, a gazdasági növekedés üteme az elmúlt évek átlagánál némileg magasabb és jól illeszkedik a szocialista országok fejlődési ritmusába.

a nemzeti jövedelem gyarapodásában számottevő tényező volt a hatékonyság javulása. a kedvezőbb termelékenység, amely évek óta egyre inkább forrása a nemzeti jövedelem növekedésének, 1971-ben teljes egészében fedezte ezt az emelkedést. ez abból következik, hogy a termelő ágazatok összességükben változatlan létszámmal bővítették termelésüket.
/folyt.köv./

- 13 -

10-10
Lj

bkk. 2. /faluvégi...1.folyt./e

a hatékonyság javulásában a gazdaság-szerkezet tervezett irányu változása is közrejátszott. nőtt a technikai haladást hordozó, progresszív ágazatok részaránya. megnyugtató azoknak az ágazatoknak a gyors fejlődése is - például építőipar, építőanyagipar -, amelyek a kialakult feszültségeket mérséklék.

a költségvetési bevételek a termelés és forgalom bővülésével, a hatékonyság javulásával párhuzamosan emelkedtek, de valamivel várakozásaink alatt maradtak. a vállalatoktól származott a bevételek több mint négyötöd része. a bevételek 9 százalékkal növekedtek. az iparvállalatok költségvetési befizetése több, mint 3 milliárd forinttal kisebb volt, mint az előirányzat. a kohászati termékek világpiaci árai ugyanis visszaestek, a költséggazdálkodás - különösen a gépipari vállalatoknál - nem sokat javult.

a megtermelt nemzeti jövedelemből a fogyasztást lényegében a gazdasági fejlődéssel arányosan bővítettük. a felhalmozás azonban a nemzeti jövedelemtől gyorsabb volt, ezért a tervtől eltérően alakult a fogyasztás-felhalmozás aránya és a többlet felhasználást a külkereskedelem behozatala fedezte. a bevételeket meghaladó ütemben, több mint 15 százalékkal nőttek az állami költségvetés felhalmozásokkal kapcsolatos kifizetései. az erőteljes felhalmozás természetesen nem az elmúlt év sajátossága, hanem része, folytatása a korábban kialakult folyamatnak.

a társadalmi közös fogyasztásra szánt eszközök ma már az állami költségvetés bevételeinek 43 százalékát veszik igénybe. a nemzeti jövedelemtől jobban, sőt a tervezettnél is gyorsabban, mintegy 10 százalékkal emelkedtek az egészségügyi, szociális és kulturális intézmények kiadásai. ezek szükségesek voltak az elmúlt esztendő életszínvonalpolitikai céljainak megvalósulásához.

köztudott, hogy költségvetési forrásaink több mint egynegyedét a termelés, a forgalom és a fogyasztás támogatására fordítjuk. ez sokszor az objektív gazdasági viszonyokra épülő tudatos szociálpolitikánk következménye, de nem ritkán a gazdaságtalan tevékenységek fenntartását teszi lehetővé. a dotációk teljes összege nem nőtt a korábbi ütemben, és hányada az elmúlt évben mérséklődött.

/folyt.köv./
8.56/e

- 14 -

h 10.5

bkk. 2. /faluvégi...2.folyt./e

végeredményben a költségvetést 191,6 milliárd forint bevétellel és 194,9 milliárd forint kiadással zártuk. amint azt már az 1972. évi költségvetés betervezésekor jeleztem -, az állami költségvetésnek a tervezettet meghaladó, kerekén 3,3 milliárd forint hiánya keletkezett. ennek oka az, hogy a vállalatoktól remélt és elvárt bevételeink egy része nem folyt be, beruházási költségeink és a társadalmi közös kiadásaink a költségvetés végrehajtása során emelkedtek. ahhoz, hogy a költségvetés így is eleget tessen a reá hátruló feladatoknak, már az év elején növelnie kellett adóbevételeit, és a pénzeszközök átcsoportosításával a bank és hitelrendszer forrásainak egy részét is igénybe vette.

a minisztertanács az idei népgazdasági terv és költségvetés elkészítésével párhuzamosan intézkedéseket dolgozott ki, amelyek hatásai fokozatosan érvényesülnek. a gazdasági-pénzügyi egyensúly javítása érdekében ezek következetes végrehajtására és további határozott lépésekre van szükség. ebben az esetben várhatjuk, hogy a folyó évi költségvetést a tervezett arányok szerint hajtjuk végre. az 1973. évi népgazdasági terv- és költségvetés összeállításakor szigorú követelménynek tekintjük, hogy a népgazdasági egyensullal párhuzamosan a költségvetés helyzete is javuljon. ez, egyfelől az egész termelősféra megújuló erőfeszítését igényli a hatékonyság fokozására és az összjövedelem növelésére. másfelől pedig, minden gazdálkodó szervtől szigorúbb takarékoskosságot követel, és feltételezi, hogy közös erővel, az állami pénzalapokkal szembeni igényeket a források adta lehetőségekkel pontosabban összhangba hozzuk.

tisztelt képviselő elvtársak!

az 1971. évi állami költségvetés végrehajtásáról írásban benyújtott törvényjavaslat tartalmazza a költségvetés teljesítésének adatait és részletes indoklását. a továbbiakban néhány olyan témakört emelek ki, amelyek eredményeink szempontjából alapvetőek, vagy jövőbeni fejlődésünket határozzák meg. ezek sorában az első, a legfontosabb az: hogyan sikerült valóraváltani gazdaságpolitikánknak azt az alapelvét, hogy a lakosság életszínvonala tartósan,

kiegyensúlyozottan növekedjék, az életkörülmények javuljanak?

ez a követelmény 1971-ben is megvalósult. a lakosság jövedelme a tervezett mértékben emelkedett, az egy keresőre jutó reálbér mintegy 2,5-3 százalékkal, az egy főre jutó reáljövedelem pedig 5-6 százalékkal nőtt.

/folyt.köv./
9.03/e

- 15 -

h 10.10

bkk. 2. /faluvégi...3.folyt./e

politikai és gazdasági szempontból egyaránt kiemelkedő jelentősége van annak, hogy az ipari és építőipari munkások keresete miként alakul. e téren is jellemző az átlagkeresetek tervszerű emelkedése, a bérek a termelékenységgel összhangban nőttek, javult a munkaerőstabilitás.

a minisztertanács rendszeresen foglalkozik a kereseti arányok elemzésével és szabályozásával. megvizsgáltuk például, hogy milyenek és hogy változnak az iparon belüli bérarányok? a tények azt mutatják, hogy 5 000 munkásnál többet foglalkoztató nagyvállalatok munkásainak átlagjövedelme 5-10 százalékkal haladja meg az ennél kisebb vállalatokét. a keresetek növekedési üteme is a nagyobb vállalatoknál volt az átlagosnál gyorsabb.

a munkások között is vannak az átlagosnál nagyobb keresetűek. ez nagyrészt a jobb munkából, a nagyobb teljesítményből következett, de voltak aránytalanságok is, mert egyes melléküzemáigi, szövetkezeti, kisvállalati dolgozók a jövedelemnövelés kiemelkedő lehetőségeivel rendelkeztek. az állami szervek erre is figyelmet fordítottak. szabályoztuk a termelőszövetkezeti alkalmazottak bérezését és munkaidejét, valamint a melléküzemági tevékenységet. felhasználtuk a bérpolitika központi eszközeit: béremelési lehetőséget, preferenciákat nyújtottunk a szénbányászatban, a villamosenergia, a textil- és az alumíniumiparban, a közlekedés és a lakossági szolgáltatás területén.

a mezőgazdasági áruértékesítés növekedésével együtt érvényesült az a - már korábban is ható - irányzat, hogy a parasztság reáljövedelmének emelkedése a munkás és szellemi dolgozókat valamelyest meghaladta. a 4. ötéves tervben egészében azonban valóra váltjuk az eredeti célt, hogy e két osztály jövedelmi helyzete azonos mértékben javuljon.

a nemtermelő ágazatokban több jelentős központi bérintézkedést hajtottunk végre. több mint 22 000 orvos és gyógyszerész bérét 20 százalékkal emeltük. 10 000 bölcsődei gondozónő és védőnő 15 százalékos, mintegy 50 000 egészségügyi középkezelő pedig 5-10 százalékos béremelést kapott. mintegy 110 000 pedagógus bére átlagosan 20 százalékkal, a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott, több mint 50 000 dolgozó fizetése átlagosan 10 százalékkal növekedett. béremelés történt a népművelési intézményeknél is.

/folyt.köv./
9.08/e

bkk. 2. /faluvégi...4.folyt./e

a lakosság számszerűen csekély, de társadalmi hatását tekintve nem jelentéktelen részének jövedelmei magán-tevékenységből származnak. e jövedelmek adókötelesek, mindenképp azért, hogy a többi keresőhöz hasonlóan e réteg jövedelmei is a társadalmi hasznossághoz igazodjanak és ne alakuljanak ki indokolatlan aránytalanságok. az idén a korábbinál hatékonyabb adórendszert alkalmazunk, amely erőteljesebben mérsékli a magas jövedelmeket, különösen azokat, amelyek nincsenek arányban a végzett munka társadalmi értékével. a spekulatív módon szerzett jövedelmek korlátozását példázza az a pénzügyi előírás, hogy az ingatlanok beszerzési és eladási árának értékkülönbözete után progresszív adót kell fizetni.

megerősítettük a tanácsi és minisztériumi ellenőrző apparátust. körültekintő, rendszeres adóellenőrzéssel erőteljesen korlátozzuk a visszaélési lehetőségeket, a jövedelem eltitkolását. azokkal szemben, akik az adójogszabályokat megszegik, következtesebben alkalmazzuk a törvényes szankciókat.

a kormány az 1971. évben tovább folytatta annak a törekvésnek az érvényesítését, amelynek célja egyfelől a munkából származó jövedelmeknek a teljesítmény alapján történő differenciálása, másfelől a családi jövedelmek kereső-eltartott arány miatti különbségeinek kiegyenlítése.

szélesítettük a gyermekek eltartásához nyújtott támogatást és az öregek társadalmi ellátását. kidolgoztuk azokat a javaslatokat, amelyek alapján - több más intézkedéssel együtt - 1972. év január 1-i hatállyal felemeltük a három- és többgyermekes családok, valamint az egyedülálló egy- és kétgyermekes szülők családi pótlékát, a már megállapított nyugdíjakat pedig - reálértékük megtartása céljából - 1971-től évenként 2 százalékkal növeljük.

a 3-6 éves gyermekek 59 százalékát helyezük el óvodában. ennek ellenére csaknem 40 000 felvételi kérelmet nem sikerül teljesíteni. ha ezt az igényt az idén akarnánk kielégíteni, az mintegy 1,8 milliárd forint beruházást tenne szükségessé. ez anynyi, mint az egész általános iskolai oktatás félévi költsége. ilyen összeget csak folyamatosan és szoros társadalmi összefogással lehet előteremteni. 1971-ben 41 000 gyermeket helyezhettünk el bölcsődében, személyenként 12 000 forint állami költséggel.

/folyt.köv./
9.20/e/10.10
/m/10.15
/m

bkk. 2. /faluvégi...5.folyt./e

a gyermekgondozási segély igénybevételével 180 000 anya nevelte otthon kisgyermekét, erre kereken 1.3 milliárd forintot fizettünk ki. a családtámogatás rendszerét tovább kívánjuk fejleszteni. nemzeti jövődönkre, távlati gazdaságfejlesztési terveinkre gondolva még nagyobb szerepet kell szánunk a népesedési helyzet javítását szolgáló ellátási rendszereknek.

a egészségügy és oktatás területén tovább bővítettük az intézmények hálózatát, emeltük ezek szakmai színvonalát. az egészségügyi és oktatási dolgozók bérének rendezésével - a bérarányok helyesbítésén kívül - el akartuk érni azt is, hogy ezeknek az intézményeknek a munkaerő-ellátási gondjai enyhüljenek.

az idén hozott egészségügyi törvény alapján állampolgári joggá fogjuk emelni az egészségügyi ellátást. a közelmúltban az állami oktatási rendszert vizsgálva, többek között arra a megállapításra jutottunk, hogy anyagi eszközeinkkel mindinkább az oktatás tartalmi részének erősödését kell segíteni. a tehetségek kibontakoztatását az általános iskolákban kell elkezdeni. ez évben megtettük a kezdeti lépéseket olyan irányban, hogy azok a gyermekek, akik nem járnak óvodába, iskolaelőkészítő tanfolyamon vehetnek részt. következő öt éves terveink során érezhetően javítjuk - minden fokon - a legkorszerűbb oktatáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket.

a színvonalas művelődés lehetőségeit félszáz színházunk, csaknem 4 000 mozink, 5 300 közművelődési és ennél jóval több üzemi könyvtárunk, 185 muzeumunk és 1971-ben majdnem másfélezer kiállításunk reprezentálta. népművelési célokra, a művészeti intézmények feladatainak ellátására a költségvetés az előirányzatnál 75 millió forinttal többet fordított.

az életkörülmények javítására vonatkozó társadalmi céljainkat tehát nem egyszerűsítjük le csak a fogyasztás bővítésére és a fogyasztási kultúra emelésére. legalább olyan fontosnak tekintjük, hogy életformánkban növekvő szerephez jusson az oktatási színvonal általános emelése, a szocialista kultúra értékeinek közkinccsé tétele és a korszerű egészségügyi ellátás. ma már tízmillióan kívánnak fejlett, gondos egészségügyi ellátást, de tízmillióan igénylik a magasszintű oktatási rendszert is. az ilyen társadalmi légkör és elkötelezettség még inkább felhívja a figyelmet arra a felelősségre, hogy az állami költségvetésünk munkájából fakadt forintjait hogyan osztjuk be és mire, és hogyan használják fel intézményeink.

/folyt.köv./
9.25/e

- 18 -

bkk. 2. /faluvégi...6.folyt./e

a lakosság jövedelme az áruellátás oldaláról megalapozott volt, biztosítottuk a fogyasztói piac egyensúlyát. a kereskedelem folyó áron számolva 9 százalékkal több árut adott el, a növekedés változatlan áron mérve is meghaladta a 7 százalékot. gyarapodott az alacsonyabb jövedelműek igényeit kielégítő áruk mennyisége. egyes termékekből - például a tartós fogyasztási cikkek áruból - javult a kínálat. bővült a tartós fogyasztási cikkek választéka, amit szemléletesen bizonyít a forgalom 12 százalékos növekedése. ma már elmondhatjuk, hogy majdnem minden családban van rádió, televízió, minden második munkáscsaládban van hűtőszekrény és porszívó, minden ötödikben motorkerékpár és minden huszadikban személygépkocsi. a családi kiadásokból mind nagyobb hányadot fordítanak a dolgozók lakásépítésre, üdülőttelek-vásárlásra, vagy turistautazásokra a környező országokba.

a több tartós fogyasztási cikk természetesen megnöveli a lakossági ipari-javító szolgáltatások iránti keresletet. tavaly e téren is tapasztaltunk némi javulást, az ezt támogató szabályozó-módosítások nyomán, a helyzettel azonban nem vagyunk még elégedettek.

az elmúlt évben a tervezett 71 000 helyett 75 000 lakás épült. a lakásépítési tervek megvalósítására az építőanyagipar, az építőipar és az ipari háttér fejlesztésével tettünk erőfeszítéseket.

a negyedik öt éves terv nagy feladatai miatt javítani kell a lakásépítést és gazdálkodást a központi és a tanácsi szerveknél egyaránt. az állami költségvetés vállalja a hatósági árváltozások fedezetét, de ez nem nyújt forrást a teljes költségnövekedésre. éppen ezért, a tervben előírt mutatókat - épületszint, alapterület, felszereltség, szanálás - szigorúan be kell tartani, az eltérés veszélyeztetheti az előirányzott lakások megépítését.

összhangban a lakásigények emelkedésével, rohamosan bővíteni kell a kommunális szolgáltatások körét, és ebben az elmúlt években nem lebecsülendő eredményeket értünk el. a vízvezeték-hálózat tíz év alatt, a távfűtéses lakások száma öt év alatt több mint megkétszereződött. a fejlődés természetesen újabb és újabb szükségleteket szül, amelyek kielégítése nem csekély gondot okoz a központi tervezőknek és a helyi tanácsoknak.

/folyt.köv./
9.30/e

- 19 -

10.15
12

10.15
12

bkk. 2. /faluvégi...7.folyt./e

a lakosság életkörülményeit nagymértékben a tanácsok alakítják. nagyobb az önállóságuk, ami az új tanács törvény egyik pillére. az elmúlt évben bevezetett új gazdálkodási rendszer egyik célja éppen ezért az volt, hogy elősegítsük önkormányzati jellegű fejlődésüket, gazdasági önállóságukat.

a tanácsai gazdálkodás 1971. évi tapasztalatai alapján kedvezőek. helyesebb arány alakult ki a központi és tanácsai pénzalapok között. az új bevételi rendszer megyei szinten megfelelően szolgálta a kívánt célokat, az egyes területek ellátása közötti színvonalkülönbségek mérséklését. a tanácsok nagyobb zökkenők nélkül finanszírozták intézményeiket. gondokat okozott azonban, hogy a városi, községi tanácsok egy részénél a vállalatoktól és szervezetektől származó bevételek a vártnál nagyobb mértékben tértek el az előirányzatoktól, ez szükségessé teszi a megyén belüli elosztás módszerének és rugalmasan működő tartalék-rendszernek az alkalmazását.

az átváltozások természetesen a tanácsai költségvetést is érintették, az ellátási színvonal fenntartása a bevételeknél is erőfeszítéseket követelt. tudjuk, hogy a gazdasági önállóság nem egyszerűen hatáskör kérdése, hanem megfelelő pénzügyi forrást is igényel és ezt jövőbeli szabályozási terveinknél erőnkhez mérten szem előtt is fogjuk tartani.

a gazdálkodásuk kedvező vonása volt tavaly, hogy a tanácsok - a vállalatok és más szervek közös összefogásával - sok létesítményt valósítottak meg, sajnos a későbbi fenntartás pénzügyi forrásaira már kevesebb gondot fordítottak. a vállalatok és szervezetek a tanácsok fejlesztési alapjába csaknem 2.5 milliárd forintot utaltak át, hogy ilyen módon - a településfejlesztési tervekbe illeszkedően - lakóházakat, közműveket, óvodákat, napközi otthonokat hozzanak létre. bács megyében csaknem 500 napközi otthoni férőhelyet létesítettek, győrtől 13 vállalat 320 óvodai hely fenntartásához járult hozzá, nyíregyházán a város vállalatai összesen 35 millió forintot ajánlottak fel óvodaépítésre. hasznos kezdeményezések ezek, indokolt hát, hogy mindenütt, ahol ennek reális helyi társadalmi és gazdasági alapjai megvannak, megértésre és támogatásra találjanak. ilyen szellemben szabályoztuk a vállalatoktól a tanácsoknak átadható összegek jogcimeit és feltételeit.

/folyt.köv./
9.47/e

10-20
hr

bkk. 2. /faluvégi...8.folyt./e

tisztelt képviselő elvtársak!

a gazdasági elemzéseknek mindig egyik kulcskérdése, hogyan ítélné meg a vizsgált időszak fejlesztési, beruházási tevé-

kenységét?

az egyes ágazatokért felelős szervek és a vállalatok természetes törekvése a termelő kapacitások tökéletesítése és gyarapítása. ez a törekvés egész sor jobbnál jobb beruházási elgondolásban ölt testet, amelyek mérlegelése, rangsorolása azonban több szempontból is szükséges. e mércék közül kiemelném a nép-gazdaság teherbíróképességét és a beruházások hatékonyságát. a tapasztalatok már hosszabb idő óta azt mutatják, hogy egyik követelménynek sem teszünk teljes mértékben eleget.

az elmúlt évet - a korábbi időszakhoz hasonlóan - nagyarányú fejlesztés jellemezte. bővültek ipari és építőipari kapacitásaink, javult a mezőgazdasági nagyüzemek technikai felszereltsége. üzembehelyeztük a tvk polietilén gyárát, a gagarin hőerőmű újabb 200 mw-os egységét. termelni kezdett az alumínium széles-szalaghengermű székesfehérváron, és az évi 2 500 lakás kapacitású házgyár debrecenben. több mint 65 000 szarvasmarha és 250 ezer sertésférőhelyet létesítettünk. a beruházások eredményeként nemzeti vagyunk több mint 5 százalékkal emelkedett.

1971-ben a beruházások csaknem kétszer olyan gyorsan növekedtek, mint a nemzeti jövedelem termelése. a beruházási kifizetés 100 milliárd forint volt, a tervezettnél 11 milliárd forinttal több. jóllehet a túlteljesítés zömét a vállalatok beruházásai tették ki, ezt csak részben fedezte a vállalati források növekedése. nagyobb szerep jutott a központi elhatározásoknak, a fejlesztési célok megvalósítását serkentő állami támogatásoknak, hiteleknek is.

a beruházás területén még nem enyhült a feszültség és a befejezetlen beruházások állománya az év végén meghaladta egy esztendő beruházási értékének 80 százalékát. összesen 43 nagyberuházásnak kellett volna tavaly elkészülnie. ezek közül harmincat átadtak, de tizenhétnél bizonyos befejező munkálatok még hátra vannak. a többenél csak részleges üzembehelyezés történt. ezek a beruházások a tervezettnél átlagosan több mint két évvel később valósultak meg.

/folyt.köv./
9.51/e

10-20
hr

bkk. 2. /faluvégi...9.folyt./e

a helyzetet már évközben részletesen elemeztük és a népgazdaság idei tervében azt a célt határoztuk el, hogy a szocialista szektor beruházásai a tavalyi szintet csak kismértékben haladják meg. ezt olyan módon kívántuk elérni, hogy módosítottuk a vállalati jövedelemszabályozás rendszerét: a nyereségből kisebb legyen a beruházásokra felhasználható rész. január elseje óta a vállalatok, egyes esetekben a tanácsok, a beruházás megkezdése előtt kötelesek építési tartalékokat képezni a céllal, hogy legyen pénzük a felmerülő többletköltségekre és ezt a pénzt ne költthessék újabb beruházások megkezdésére. emellett kénytelenek voltunk átmenetileg egyes nem termelő beruházások - irodaházak, üdülők - építését szigorúan korlátozni. az állami beruházások körében felülvizsgáltuk a fejlesztési célokat. a vásárlóerő mérés-klődésének hatásai már észrevehetőek. csökkent a beruházók kereslete az építési-műszaki tervezés iránt, kevesebb rendelést utasít vissza az építőipar, kedvezőek az árellelőrzés hatásai is.

mindemellett a beruházási egyensúly csak fokozatosan teremthető meg, az említett intézkedések egy év alatt nem hozhatnak alapvető fordulatot, de ez nem is volna helyes. a folyó esztendő öt hónapjának tapasztalatai alapján úgy tűnik, hogy az idei beruházási színvonal a tervnek megfelelően alakulhat, ha mind a központi szervek, mind a vállalatok megértik és végrehajtják a hatályos intézkedéseket. ebben az esetben számíthat új beruházásaink teremtésére a népgazdaság, jövedelmeire pedig a vállalatok és az államháztartás.

tisztelt elvtársak!

napjainkban a munkamegosztás, a szakosítás mindinkább nemzetközi méreteket ölt, következésképp külgazdasági kapcsolataink alakulása fejlődésünk nélkülözhetetlen alkotóeleme.

nemzetközi gazdasági kapcsolataink legfőbb kifejezési formája a külkereskedelmi forgalom alakulása. 1971-ről szólva, annak megítélése különösen bonyolult. a kivitelre és a behozatalra hatott a tőkés világpiac dekonjunkturája, az 1970-es kedvezőtlen mezőgazdasági év miatt elmaradt export. éreztette hatását a tőkés világ-pénzügyi válsága. 1971 utolsó hónapjaiban csökkent a külkereskedelem egyensúlyhiánya, és ez az irányzat 1972-ben is folytatódik.

/folyt.köv./
10.04/e

- 22 -

10.25

bkk. 2. /faluvégi...10. folyt./e

mindez nemcsak a teendőkre hívja fel a figyelmet, hanem arra is, hogy egy-egy rövidebb időszak kedvező, vagy éppenséggel kedvezőtlen jelenségéből nem szabad túlzott következtetéseket levonni. így korántsem fordulatként, csak biztató kezdeti eredményként értékeljük azt is, hogy az idén öt hónap alatt a behozatal a múlt év azonos időszakához képest csaknem 6 százalékkal csökkent, míg a kivitel 26 százalékkal magasabb.

a népgazdaság fejlesztése, a munkamegosztás előnyeinek kihasználása szempontjából meghatározó számunkra együttműködésünk a kgst-országokkal, ezen belül is legfontosabb külkereskedelmi partnerünkkel, a szovjetunióval. kapcsolataink szilárd alapokon és hosszulejárati megállapodásokon nyugszanak. ezt kívánjuk továbbfejleszteni az előttünk álló 15 éves időszakra.

hozzákezdünk a szocialista integráció komplex programjának megvalósításához. ez azt is jelenti, hogy az együttműködésben még nagyobb szerepet kapnak a távlati gazdaságfejlesztési kérdések. különösen fontosnak tartjuk a középtávú tervkonceptciók harmonizálását, megnövekszik a közvetlen vállalati kapcsolatok jelentősége, sokasodnak a kooperációk és a szakosítások, nagyobb hangsúlyt helyezünk a közös döntések közzgazdasági megalapozására. ennek megfelelően a kgst-ben elsősorban a több országot érintő új beruházási célok összehangolása fokozódott. folytatódik az egyesített energiarendszer továbbfejlesztése, épül a barátság-2 kőolajvezeték. különösen sikeresen fejlődik a gyártásszakosítás és a termelési kooperáció az autóbusz, a személy- és tehergépkocsigyártás, a számítástechnika és a vegyipar egyes területein.

a komplex program értelmében a szocialista országok gazdasági együttműködésében bővülnek a pénzügyi-valutáris kapcsolatok. megnövekedett a nemzetközi gazdasági együttműködési bank szerepe az elszámolások bonyolításában, sőt újabban a nemzetközi pénzügyi műveletek terén, hitelek felvételében és nyújtásában is.

ami a nem szocialista országokhoz fűződő kapcsolatainkat illeti, azokat a nemzetközi piac sokféle tényezője, a konjunktúra változása és a nemzetközi pénzügyi viszonyok alakulása erőteljesen befolyásolják. kapcsolataink ma már itt is tulmutatnak az egyszerű adás-vételi ügyleteken.
/folyt.köv./
10.10/e

- 23 -

10.30

bkk. 2. /faluvégi...11.folyt./e

műszaki-tudományos, kulturális egyezményeket kötöttünk több európai és Európán kívüli országgal. bővül a tudományos-műszaki együttműködés, bár ez még nem mondható kielégítőnek. a tőkés világgal - közöttük az európai gazdasági közösség egyes országaival - fenntartott kapcsolatainkat is fejleszteni kívánjuk. úgy azonban, hogy az megfeleljen a kölcsönös érdekeknek, ne tartalmazzon gazdaságilag számunkra hátrányos megkülönböztetést.

a munkamegosztással elérhető előnyökről szerzett tapasztalatok az elmúlt évek során kedvezőek voltak. a vállalatok alkalmazkodtak a követelmények változásához, a külpiaci igények befogadása számos gazdaságos exportot tett lehetővé. a további feladat a kialakuló kedvező irányzatok megerősítése. a fejlődésünk fontos tényezője, milyen mértékben és ütemben igazodnak a vállalatok a külső piacok fokozódó minőségi és korszerűségi követelményeihez, mennyiben képesek a termelés-szerkezet rugalmas módosításával nyomon követni e változásokat. amikor fejlesztésekről, beruházásokról döntenek, még inkább arra kell gondolniuk, hogy minél több konvertálható kapacitásra és minden piacon jó áron eladható termékre van szükség.

Jónéhány mezőgazdasági, élelmiszeripari termékünk külpiaci értékesítési lehetősége kedvező. tartósan exportképesnek ítéltető ezen belül különösen a vágómarha és a marhahús. a kormányservek hosszabb ideje foglalkoznak a szarvasmarhatartás feltételeit javító intézkedések kidolgozásával. ezeknek célja, hogy a szarvasmarha-tenyésztés számára is az egyéb állattenyésztési ágazatokéval azonos jövedelmezőséget biztosítsunk. az anyagi érdekelttség eszközeivel kívánjuk elérni, hogy a mezőgazdasági termelés oldaláról belföldön színvonalas tej- és tejtermékellátást lehessen nyújtani, marhahús-exportunk pedig növekvő mértékben járuljon hozzá tőkés fizetési mérlegünk javításához.

Összintén meg kell mondanunk, hogy a jelenlegi helyzetben az államháztartás jelentősebb terhet vállalni nem tud, tehát a teendő intézkedéseink pénzügyi kihatását tulnyomó részt a mezőgazdasági ágazaton belüli átcsoportosítások útján kell ellensúlyozni. a nagyobb anyagi erővel, jobb adottságokkal rendelkező üzemek többet vállaljanak. ugyanakkor már most felhívjuk a figyelmet arra, hogy a szarvasmarha-tenyésztés jövedelmezőségének javítása az ár- és pénzügyi intézkedéseken túlmenően, összetett feladat: a rét-, legelő- és takarmánygazdálkodás, a háztáji gazdaságokkal való kapcsolat, a tenyésztéspolitikai javítása, megfelelő tenyésztési irány megválasztása, a szarvasmarhatartás technológiájának, az üzemszervezésnek a korszerűsítése, a személyi feltételek megteremtése már most intézkedéseket igényel az üzemi vezetőkől.

/folyt.köv./
10.16/e

- 24 -

10.30

bkk. 2. /faluvégi...12.folyt./e

tisztelt országgyűlés!

kedves képviselő elvtársak!

gazdasági munkánk eredményeire a tervek, a közgazdasági szabályozók és a szubjektív momentumok egyaránt befolyással vannak. ez utóbbiak, az emberi tényezők jelentősége nagyobb, mint azt gyakran feltételezik. jogosult ezért, hogy röviden néhány olyan témát is érintsünk, amelyek a vállalati közgondolkodás probléma-körébe tartoznak manapság.

most, nemcsak elvileg, de gyakorlatilag is mindenkinek el kell fogadni, hogy tartósan nem oszthatunk el többet, mint amennyit megtermelünk. a gazdálkodás alapvető mércéje a fejlesztés területén a rendelkezésre álló pénzügyi eszközök minél jobb kihasználása; követelmény ez a központi, a vállalati és a tanácsi döntéseknél egyaránt. azok járnak el helyesen, akik időnként felülvizsgálják fejlesztési céljaikat, elgondoláskákat, és elsősorban maguk keresik a kiegyensúlyozás módját. nem szabad arról sem elfeledkezni, hogy a kapacitások bővülése a forgóalapok növelését is igényli. a beruházási fegyver javítása érdekében az erkölcsi és az anyagi ösztönzést, a túlkorlátozásokkal szemben pedig a kellő szigorot kell érvényesíteni.

a beruházási feszültségek enyhítésére irányuló intézkedéseinket félreértik, akik úgy gondolják, hogy azok lényege az ötéves beruházási terv leszállítása. erről nincs szó, hiszen az ötéves tervben elhatározott célokat megvalósítjuk, a beruházásra előirányzott összeget végül is teljes egészében felhasználjuk, de erőnk jobb összpontosításával. ettől várjuk, hogy a gyorsabb befejezés és megtérülés, tehát a hatékonyabb fejlesztés eredményeként több nemzeti jövedelem képződik, egyszerűen javul a népgazdaság egyensúlya.

a termelési szerkezet korszerűsítése, a gazdaságtalan termelés visszaszorítása érdekében már tettünk kezdeti lépéseket, de még további határozott intézkedésekre is szükség lesz. ezekre az érintett vállalatoknak időben kell felkészülniük, hogy az átállás zökkenőmentesen megvalósulhasson.

gazdaságunk intenzív utakra való vezetésének feltétele a meglévő kapacitások jobb kihasználása. a vizsgálatok azt állapították meg, hogy a termelő kapacitások időbeni kihasználása az elmúlt években nem javult. sok területen a modern, korszerű gépi berendezések kihasználása nem megfelelő.

/folyt.köv./

- 25 -

10.30

bkk. 2. /faluvégi...13.folyt./e

a teljes műszakokban is jelentős még a kapacitás tartalék. a baráti országokhoz viszonyítva a vegyipar műszakszáma nálunk a legalacsonyabb. jobb szervezéssel, rugalmasabb vállalati bérpolitikával nagyon sokat lehet javítani a helyzeten.

nem kedvező a kép az elhasználódott, korszerűtlen és amortizált állóeszközök selejtezése tekintetében sem. további üzemeltetésük a legtöbb esetben konzerválja az elmaradt technikát. a banknál ma is több olyan hitelígény van, amelyben magas építési hányad mellett szeretnének a vállalatok beruházni, miközben a meglévő csarnokokban 20-25 éves - szaknyelven szólva - „0-ra leírt”, gépek állodogálnak kihasználatlanul. célszerű tehát előnyben részesíteni azokat a megoldásokat, amelyek az adott kapacitások korszerűsítése, jobb kihasználása, a munkaszervezés javítása révén növelik az eszközhatékonyságot. bátrabban lehet selejtezni. mindenhez a vállalatok gazdasági és műszaki gárdájának egybehangolt, összefogott munkájára van szükség. olyan szemlélet-változásra, amelyben a még meglévő műszaki és gazdasági konzervatívizmus nem találhat egymásra.

valamennyi vállalatunk és szövetkezetünk együttes érdeke a szerződéses kapcsolatok fejlesztése. nagyobb előretartás legyen a szerződésekben, a szállítás ütemezésében is több előrelátás. a kereskedelemnek jobb piacismeret mellett több kockázatot kell vállalnia. a kockázat legtöbbször nem lesz kisebb attól, hogy később kötik meg a szerződést. erre fedezetet is igyekeznünk megteremteni a szabályozási rendszer továbbfejlesztése során.

természetes dolog, hogy a közgazdasági környezet, a gazdálkodási feltételek, valamint az ezeket is tükröző szabályozók napról-napra nagyobb követelményeket támasztanak. akik erre nem figyelnek, csakhamar gazdálkodási, pénzügyi nehézségekkel kerülnek szembe. minden gazdasági vezetőnek a napi feladatokon túl kell látnia, számolva a külső és belső feltételek változásával. a termelési szerkezet korszerűsítése, a gazdaságtalan termelés visszaszorítása ma az a tartalék, amelyből vállalatunk legtöbbet meríthetnek, nemcsak azért, mert ezt még nem használtuk ki, hanem azért is, mert számíthatnak az állami szervek támogatására.

az állami intézmények és a tanácsok számára most az a legfőbb igazodási pont, hogy tevékenységüket az ötéves népgazdasági terv alapján folytassák, mindennapi gazdálkodásukat pedig saját bevételeik vagy a költségvetési támogatásuk keretei között tartásuk.

/folyt.köv./
10.35/e

h 10.45

bkk. 2. /faluvégi...14. folyt./e

gazdaságunk helyzete, fejlődése - amint a beszámolóból és a költségvetési adat- és információ-tömegből is kitűnik - sokkal bonyolultabb, mintsem hogy nagyon röviden jellemezhető lenne. mégis, ha összefoglaló képet akarunk néhány kérdésre világos választ kell adnunk. hogyan ítéljük meg eredményeinket a tervek tükrében? nyugodtan megállapíthatjuk, hogy mind az alapvető gazdasági folyamatokat, mind a költségvetési gazdálkodást a tervszerűség jellemezte, még akkor is, ha az elmúlt év nem volt mentes a gondoktól. vajon miből fakadnak ezek a gondok, nehézségek? elsősorban abból, hogy a gazdálkodás hatékonysága nem javult az elvárható ütemben; másodsorban pedig abból, hogy az elosztási folyamatban még nem sikerült szilárdan ellenállni az erőforrásainkat meghaladó igények nyomásának. abból, hogy ezekről nyíltan beszélünk, senki sem vonhat le téves következtetést, hiszen gondjainkat megosztjuk, hibáinkkal szembenézünk, és határozott intézkedéseket hozunk azok megszüntetésére.

bizhatunk-e intézkedéseink sikerében, várhatjuk-e gondjaink enyhülését? úgy vélem, igen, bizhatunk, ha a gazdasági élet

minden területén, a vállalatoknál, a szövetkezeteknél, az intézményeknél, a tanácsoknál és a központi szerveknél egyaránt lendületesen és következetesen valóra is váltjuk azokat. kormányzati munkánknak - gazdasági téren - most ez a legfőbb törekvése és ehhez kérem mindannyiuk támogatását.

kérem a tisztelt országgyűlést, hogy ezen gondolatok alapján fogadja el az 1971. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést, és hagyja jóvá a beterjesztett törvényjavaslatot. /mti/

...-

10.40/e.

h 10.45

bkk. 3. megkezdte tanácskozását az országgyűlés - napirenden az 1971. évi költségvetés teljesítéséről szóló jelentés

t hi-pr-szö-tf-gy/gk/e bs

1972. június 22.

Csütörtök délelőtt 11 órakor összeült az országgyűlés. az ülésen részt vettek: Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; Kádár János, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, Fock Jenő, a minisztertanács elnöke, továbbá aczél György, apró Antal, Fehér Lajos., Gáspár Sándor, Kállai Gyula, Komócsin Zoltán, Németh Károly, Nyers Rezső, az MSZMP politikai bizottságának tagjai, valamint a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai. a diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője.

az ülést apró Antal, az országgyűlés elnöke nyitotta meg.

napirend előtt meleg szavakkal köszöntötte az ülésterem vendégpáholyában helyet foglaló Indira Gandhi asszonyt, az indiai köztársaság hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodó miniszterelnökét.

- Összinte örömmel tölt el bennünket, hogy az országgyűlés jelenlegi ülésén, a magyar nép választott képviselőinek körében üdvözölhetjük excellenciája Indira Gandhi asszonyt, az indiai köztársaság miniszterelnökét, hazánk és a szocialista országok nagyra becsült barátját -, mondotta.

- élénk figyelemmel és érdeklődéssel kísérjük azokat a történelmi jelentőségű változásokat, amelyek a negyedik százada függetlenné vált Indiában végbementek. a legújabb kori történelem tanulságai mindennél meggyőzőbben bizonyítják, hogy egy több évszázados gyarmati elnyomás alól felszabadult nép, amely függetlenségét kiharcolva, a nemzeti önállóság útjára lépett, történelmileg rövid idő alatt milyen nagyszerű eredmények elérésére képes. egy olyan hatalmas országban, ahol az emberiség egyhete él, az indiai kormánynak és a népnek kitartó erőfeszítései nyomán sikerült megvetni a gyors gazdasági fejlődés alapjait. kívánjuk, hogy az indiai nép további sikereket érjen el az előrehaladás útján. ehhez a hatalmas munkához politikai, gazdasági, tudományos és kulturális kapcsolataink gazdagításával, együttműködésünk szélesítésével igyekezzünk mi is hozzájárulni.

/dolyt.köv./
11.10/e

- 28 -

11-30

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...1.folyt./e

- világszerte közzismert az az értékes tevékenység, amelylyel Indira Gandhi miniszterelnökasszony hozzájárul az egyetemes béke megőrzéséhez, a népek közötti barátság és megértés elmélyítéséhez. látogatása hazánkban jó alkalom arra, hogy a megbeszéléseken és a magyar nép különböző rétegeivel sorra kerülő találkozóin kicseréljük véleményünket az egymást kölcsönösen érdeklő kérdésekről, s személyesen is tapasztalja azt az őszinte rokonszenvet, amely mindannyiunkban él a nagy indiai nép iránt.

- a magyar népköztársaság országgyűlése nevében sok sikert kívánok az indiai köztársaság népének és vezetőinek országuk felvirágoztatásáért folytatott munkájukhoz -, fejezte be üdvözlő szavait apró Antal, az országgyűlés tagjai helyükről felállva, hosszantartó tapssal, meleg szeretettel köszöntötték Indira Gandhit, az indiai köztársaság miniszterelnökét.

apró Antal ezután bejelentette, hogy a népköztársaság elnöki tanácsa az országgyűlés áprilisi ülészsaka óta alkotott törvényerejű rendeleteiről szóló jelentését, az alkotmány rendelkezéseinek megfelelően, az országgyűlésnek bemutatta. a jelentést a képviselők között szétosztották. az országgyűlés tudomásul vette az elnöki tanács jelentését.

a továbbiakban az elnök közölte, hogy a minisztertanács megbízásából faluvégi Lajos pénzügyminiszter a magyar népköztársaság 1971. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot, dr. Korom Mihály igazságügyminiszter a bíróságokról szóló törvényjavaslatot nyújtotta be az országgyűlésnek; dr. Gonda György, az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának elnöke pedig a bizottság nevében - a minisztertanáccsal egyetértésben - a magyar népköztársaság ügyészségéről szóló törvényjavaslatot terjesztett be. a benyújtott törvényjavaslatokat az országgyűlés tagjai között szétosztották, a költségvetés végrehajtásáról és a bíróságokról szóló törvényjavaslatokat előzetes tárgyalás céljából az országgyűlés illetékes állandó bizottságai megkapták.

az elnök bejelentette, hogy egy képviselő interpellációt nyújtott be, ennek tárgyát dr. Posta László jegyző ismertette.

/folyt.köv./
11.15/e

- 29 -

11-10

parlament

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...2.folyt./e

apró antal ezután közölte, hogy az alkotmány módosítása szükségessé teszi az országgyűlés ügyrendjének módosítását. bejelentette, hogy módosítás előkészítésére a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság kapott megbízást. a bizottság módosító javaslatait az őszi ülészekon terjeszti az országgyűlés elé.

apró antal ezután javaslatot tett az ülészek tárgysorozataira, amelyet az országgyűlés egyhangulag elfogadott. a napirend a következő:

1./ a magyar népköztársaság 1971. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat;

2./ a bíróságokról szóló törvényjavaslat;

3./ a magyar népköztársaság ügyészségéről szóló törvényjavaslat;

4./ interpelláció.

ezután megkezdődött a magyar népköztársaság 1971. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

faluvégi lajos pénzügyminiszter emelkedett szólásra.

/folyt.köv./

11.18/e

- 30 -

11.18

parlament

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...3.folyt./e

faluvégi lajos pénzügyminiszter expozéját mai bkk. 2-es kiadásunkon közöltük. a beszéd embargóját a következő javításokkal

feloldjuk.

az 1. oldal 2. bekezdésének harmadik sorában a szöveg helyesen: ...fejlesztésének közös útját...

az 1. folytatás 1. bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen: ...ágazatoknak a gyorsabb fejlődése...

az 1. bekezdés utolsó sorában a szöveg helyesen: ...feszültségeket mérsekeltetik.

az 1. folytatás 2. bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen: ...a bevételek negyötöd része.

az 1. folytatás 3. bekezdésének 6. sorában a szöveg helyesen: ...ütemben, 15 százalékkal nőttek...

a 2. folytatás 2. bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen: ...egyensúly javítása, valutánk szilárdsága érdekében...

a 3. folytatás 1. bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen: ...jellemző a keresetek tervszerű...

a 3. folytatás 3. bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen: mmmkisvállalati dolgozók és alkalmazottak jóvedelemnövelési lehetősége kiemelkedően jó volt.

a 3. folytatás 4. bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen: mmmemelkedése a munkásokét valamelyest meghaladta.

a 4. folytatás 2. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen: mmmadóellenőrzéssel korlátozzuk.

/folyt.köv./

13.10/e

- 31 -

13.15

parlament

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...4.folyt./e

a 4. folytatás 2. bekezdésének végére pótlólag kérjük beírni a következőket: adózási és költségvetési tapasztalatok alapján elmondhatom, hogy országunkban többségben vannak a becsületes dolgozók, az olyan patrióták, akik fizikai vagy szellemi társadalmi munkával támogatják községük, városuk felvirágoztatását, pedagógusok, akik segítik a tehetséges fiatalok továbbtanulását vagy javaslatokat tesznek az oktatási rendszer korszerűsítésére, egészségügyiek, akik munkaidő után idős, beteg embereket látogatnak, nem szabad megfélemlenünk róluk, mert önzetlen munkájuk nélkül e költségvetés-teljesítési beszámoló eredményei is sokkal szerényebbek lennének.

a 4. folytatás utolsó bekezdésének első két mondata helyesen: a 3-6 éves gyermekek 59 százalékának van ma helye az óvodákban. ennek ellenére csaknem 30 000 felvételi kérelmet...

a 4. folytatás utolsó bekezdésének 4. sorában kezdődő /ez annyi.../ mondat ki mar ad.

az 5. folytatás utolsó bekezdésének 8. sorában a szöveg helyesen: ...de m i l l i ó k igénylik... a 10.-11. sorban a munkájából szó helyett m u n k á b ó l irandó.

a 6. folytatás 4. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen: ...tanácsi szerveknél é s v á l l a l a t o k n á l egyaránt.

a 6. folytatás 4. bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen: ...nem n y u j t h a t forrást m i n d e n költség-növekedésre.

a 7. folytatás 1. bekezdésének 3. sorában kezdődő mondat helyesen: az elmúlt évben bevezetett új szabályozási rendszerrel elősegítjük önkormányzatuk, gazdasági önállóságuk fejlődését.

a 7. folytatás 2. bekezdésének 7. sorában a szöveg helyesen: ...tanácsok j e l e n t ő s részénél...

a 7. folytatás 2. bekezdésének utolsó előtti sorában a szöveg helyesen: ...elosztás r e n d s z e r é n e k t ö k é - l e t e s i t é s é t és rugalmasan...

/folyt.köv./

13.13/e

- 32 -

13.13/e

parlament

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...5.folyt./e

a 7. folytatás utolsó bekezdésének 1. sorában a szöveg helyesen: a t a n á c s i gazdálkodás...

a 8. folytatás utolsó bekezdésének 2. sorától kezdve a mondat így folytatódik: ...befejezetlen beruházások állománya az év végén az esztendő beruházási értékének 80 százaléka.

ugyanennek a bekezdésnek a 6. sora elején a szöveg helyesen: ...vannak. ebben benne vannak a korábbi évekről áthúzódó beruházásaink is.

a bekezdés utolsó mondatához /...valósultak meg./ pótlólag hozzáírandó: a gazdasági bizottság legutóbbi ülésén megállapította, hogy néhány építőipari vállalaton kívül a magyar hajó- és darugyár, a vertesz, a láng gépgyár, a ganz-másvag többszörösen késedelmesen teljesítette a nagyberuházásokkal kapcsolatban vállalt kötelezettségeit, berendezések, műszerek vagy automatikák szállítását és szerelését.

a 9. folytatás 4. sora elején kezdődő mondat helyesen így hangzik: ezt oly módon kívánjuk elérni, hogy módosítottuk a vállalati jövedelemszabályozás rendszerét: a nyereségből kisebb a beruházásokra felhasználható rész.

ugyanennek a bekezdésnek a 8. sorában az „építési,” szó elmarad.

a következő bekezdés 3. sorában végződő mondat helyesen így fejeződik be: ...nem is volna helyes, m e r t v e s z t e s é - g e k e t o k o z n a .

a 10. folytatás 4. sorának a végén a „kezdeti,” szó elmarad.

a következő bekezdés 3. sorának végén a „külkereskedelmi,” szó elmarad.

/folyt.köv./

13.18/e

- 33 -

13.18/e

parlament

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...6.folyt./e

a következő bekezdés 7. sorának elején a „hangsúlyt,” szó helyett „súlyt,” irandó.

a 11. folytatás 3. sora végén a szöveg helyesen ez lesz: ...mondható kielégítőnek. örvendetesen bővül a fejlődő országokkal is áruforgalmunk; különösen jelentős partnereink india, egyiptom, irak és irán. a tőkés...

az első bekezdés második és harmadik mondata kimarad. a szöveg tehát így kapcsolódik: ...kedvezők voltak. a fejlődésünk...

a második bekezdés 6. sorának végén kezdődő szöveg helyesen ez lesz: ...ágazatokéhoz hasonló jövedelmezőséget...

az utolsó bekezdés alulról számított 4. sorában „a tenyésztéspolitikai javítása,” szöveg elmarad.

a 12. folytatás 2. bekezdésének 5. sorában a helyes szöveg így hangzik: ...követelmény ez a központi szerveknél, a tanácsoknál és a vállalatoknál egyaránt.

ugyanennek a bekezdésnek 8. sora végén a „kiegyensúlyozás,” szó helyett „kiegyensúlyozott gazdálkodás,” irandó.

ugyanennek a bekezdésnek a következő mondata helyesen így hangzik: nem szabad arról sem elfeledkezni, hogy a kapacitások bővülése és a forgóalapok iránti igényt is növeli.

ugyanennek a bekezdésnek az utolsó mondata: a beruházási fegyelem... érvényesíteni. - elmarad.

a következő bekezdés utolsó mondata: ettől várjuk, hogyegyensulya. - elmarad.

a következő bekezdés első mondata után: ...szükség lesz - a következő szöveg pótlólag beirandó: a gazdasági bizottság ágazati intézkedési terveket hagyott jóvá a közelmúltban, és néhány vállalatot is ilyenre kötelezünk.

/folyt.köv./

13.33/e

- 34 -

13-40

parlament

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...7.folyt./e

a bekezdés utolsó mondatától helyesen így hangzik: ezekre az érintett vállalatoknak - termelőknek, forgalmazóknak, felhasználóknak - időben kell felkészülniük, hogy az átállás zökkenőmentesen megvalósulhasson. általában azt kérjük, hogy a vállalatok a gazdaságtalan termelés visszaszorításával vagy gazdagsággá tételével annyit törődjenek, mint amennyi energiát új fejlesztésekre, beruházásokra fordítanak.

a következő bekezdés 4. sorában a mondat helyesen így végződik: ...elmúlt években nem sokat javult.

a 13. folytatás első sorának végén a mondat helyesen így kezdődik: a többi szociális országhoz viszonyítva...

az első bekezdés 6. sorában a „20-25 éves,” helyett „25-30,” éves irandó.

ugyanennek a bekezdésnek 10. sora végén a mondat helyesen így kezdődik: bátrabban lehet és kell selejtezni.

ugyanennek a folytatásnak a 3. bekezdése utolsó sorában a szöveg helyesen ez lesz: ...mert ebben számíthatnak az állami szervek figyelmére és támogatására.

a 14. folytatás utolsó bekezdésének első sorában a mondat helyesen így kezdődik: kérem a tisztelt országgyűlést, hogy ezekkel a gondolatokkal kiegyesítve fogadja el...

x

a mai bkk. 3. /megkezdte tanácskozását.../ hírünk 5. folytatása 4. bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen: ...a ganz-mávag több szőr késedelmesen teljesítette...

x x x

faluvégi lajos pénzügyminiszter beszéde után ollári istván, a terv- és költségvetési bizottság előadója emelkedett szólásra. /folyt.köv./

13.38/e

- 35 -

13-45

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...8. folyt./e

ollári istván /borsod megye 10. vk./, a törvényjavaslat
----- előadója beszédében egyebek között leszö-
gezte:

az elmúlt esztendő gazdasági fejlődését a tervezetnek megfelelő növekedési ütem jellemezte; különösen kedvező volt, hogy a nemzeti jövedelem növekedése teljes egészében a munka termelékenységének emelkedéséből származott, miután az anyagi termelés ágaiban a létszám - összességében - nem változott. a hatékonyság valamelyes javulása mellett végbement gyors fejlődés azonban nem volt problémamentes; a létrehozott nemzeti jövedelmet továbbra is meghaladta a belföldi végső felhasználás.

- bizottságunknak - folytatta a képviselő - az a határozott véleménye, hogy az idén a költségvetés kiadásainak növekedése csak a bevételek emelkedésének függvényében engedhető meg. ennek megvalósítása csak fégyelmezett munkával, és a rendszigorú betartásával lehetséges.

- az elmúlt esztendőben tovább javult a vállalatok és szövetkezetek gazdálkodása. egyértelmű már, hogy a gazdasági tevékenység bővítésében az extenzív források - új munkaerő termelésbe állítása - kimerültek, így tovább lépünk csak a gazdasági hatékonyság növelése, a munka szervezettebbé tételére, a belső tartalékok feltárása útján lehetséges. az intenzív fejlesztés ennek ellenére nehézkes, előfordul, hogy újabb építkezési igényekkel járó fejlesztési terveket valósítanak meg, noha a régi üzemekben, az elavult termelő berendezések korszerűsítésével, vagy a meglévő kapacitások jobb kihasználásával ugyanazok az eredmények elérhetők lennének. a terv- és költségvetési bizottság véleménye, hogy tiszta képet kell teremteni a meglévő kapacitások kihasználtsági állapotáról, s csak azok optimális szintű igénybevétele után engedhető új beruházások megkezdése.

- a munka szervezethez valamelyest javult, s az is megállapítható, hogy a vállalatok többsége általában jól hasznosítja megnövekedett hatáskörét, a korábbinál megfontoltabb, előrelátóbb gazdálkodást folytat. a vállalatok közötti együttműködés szorosabbá és folyamatosabbá vált. az általános javuló tendencia mellett még mindig fellelhetők azonban sürgősen megszüntetendő negatív jelenségek.

/folyt.köv./
13.43/e

14-

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...9. folyt./e

a vállalatok egy részénél például nem elég tudatos az anyagi és szellemi erőforrások feltárása. sok vállalatnak nincs olyan fejlesztési elképzelése, amely távlatilag megfelel a népgazdasági tervben rögzített gazdaságpolitikai céloknak, s ugyanakkor rövidebb távon is biztosítja a kívánt eredményt. tisztázni kell a gazdaságtalan termelés fogalmát, már csak azért is, hogy újabb, a további dinamikus fejlődést elősegítő erőforrások szabaduljanak fel. kedvezőtlen vonása volt elmúlt évi gazdálkodásunknak, hogy több vállalat - megalapozatlan, saját pénzügyi lehetőségeihez nem alkalmazkodó döntései következtében - eladósodott. a felelőtlen kötelezettségvállalások elkerüléséért a felügyeleti szerveknek fokozottabban kell a személyi felelősségrevonást alkalmazni.

- az elmúlt évi költségvetés tervezet hiányának túllépése a felhalmozás változatlan hevedőségű üteme miatt következett be. az ez évi költségvetés tárgyalásakor az országgyűlés magáévá tette azt a kormányintézkedést, amely ezt a folyamatot az egész népgazdaság szempontjából hasznos mederbe kívánja szorítani. a zárszámadás megvitatása során a terv- és költségvetési bizottság egyöntetűen arra az álláspontra helyezkedett, hogy az intézkedések határozott végrehajtása létérdekünk, azokhoz feltétlenül ragaszkodnunk kell. elengedhetetlennek tartjuk annak sokoldalú vizsgálatát, részletekbe menő elemzését, hogy egy-egy beruházási elképzelés a már meglévő eszközök kihasználtságát figyelembe véve valóra váltható, szükséges-e.

- a különböző szervek igényeit még az előkészítés szakaszában egyértelműen és véglegesen rögzíteni kell, elkerülve ezzel később az eredeti elképzelést teljesen megváltoztató módosítás veszélyét. a terv- és költségvetési bizottság úgy látja, hogy számos ipari és mezőgazdasági beruházásnál, fejlesztésnél nem mérnek fel kellő gonddal minden körülményt, nem tisztázzák pontosan a részleteket - úgy gondolom, itt elég utalni a jól megvalósított sertésprogram olyan hiányosságaira, mint a hűtő és a tárolókapacitás megteremtésének problémája, vagy a megfelelő takarmány biztosítása.

/folyt.köv./
13.48/e

14-

parlament

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...10.folyt./e

- részletesen vizsgáltuk az egészségügyi és kulturális terület beruházási, felújítási gondjait, s egyetértettünk azzal a javaslattal, hogy a termelő ágazatokkal való „versenyztetésből, ki kell vonni e két területet, olyan lehetőséget kell teremteni, amely biztosítja az itt tapasztalt jelentős elmaradás fokozottabb ütemű felszámolását. kétségtelen, hogy a lakosság nem csupán a fogyasztási javak bőségére vágyik, elvárja az oktatás, a kulturális és egészségügyi ellátás javulását is.

- ami a nem kívánatos ipari készletek emelkedését illeti; a terv- és költségvetési bizottság szükségesnek tartja megvizsgálni, hogy milyen hatást gyakorolnak e területre az eladó, illetve a vevő közötti jelenlegi érdekeltségi viszonyok. a bizottság javasolja, hogy az egymással szoros kontaktusban lévő vállalatok alakítsanak ki közös készletállományt, kedvező helyzetet teremtsenek ezzel mind a vállalatok, mind a népgazdaság számára.

- az elmúlt évi állami költségvetés először határozta meg hosszabb távra a bevételi forrásokat, s ez lehetővé tette a tanácsok terveinek összehangolását a pénzügyi feltételekkel. a tanácsok pénzalapjainak összetétele kedvezőbb arányokat biztosított a jövedelmeknek a központi és a helyi alapok közötti megosztásában.

- az elmúlt évben a költségvetési eszközök jelentős hányadával gazdálkodó szerveknél tovább erősödtek az újszerű elemek, az intézmények keresték azokat a lehetőségeket, amelyek révén nagyobb bevételhez juthattak, így a fejlesztéshez, a dolgozók anyagi ösztönzéséhez maguk is hozzájárulhattak.

- a terv- és költségvetési bizottság véleménye - zárta előadói beszédét ollári istván -, hogy a népgazdaság egyensúlyi problémáinak megoldásához, a tartós eredmények eléréséhez - a kormányzati szervek határozottsága és felelőssége mellett - a gondok megosztására, a lehetőségeknek felelős mérlegelésére, s a döntések végrehajtásában széleskörű összefogásra van szükség. a terv- és költségvetési bizottság nevében javaslom az országgyűlésnek, hogy az 1971. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben együttesen vitassa meg, fogadja el.

/folyt.köv./

13.48/e

- 38 -

14.5

parlament

bkk 3. /megkezdte tanácskozását 11.folyt./um

a terv-és költségvetési bizottság előadójának beszéde után szünet következett.

szünet után az országgyűlés varga gábornénak, az országgyűlés alelnökének elnöklétével folytatta munkáját. felszólalásra weiszböck rezsőné következett.

weiszböck rezsőné, a soproni szőnyeggyár igazgatója

/győr-sopron megye 15. választókerület / helyeselte azt a gyakorlatot, hogy az országgyűlés nemcsak jóváhagyja a költségvetést, hanem egyúttal annak teljesítését is számonkéri. ilyen módon ugyanis erősíteni lehet népgazdaságunk fejlődésének kedvező irányú változásait, ugyanakkor körültekintő, következetes és határozott intézkedésekkel jobban visszaszoríthatók a gazdálkodásban tapasztalható negatív jelenségek.

a termelés hatékonyságának alakulásáról szólva aláhuzta az anyagmozgatás korszerűsítésének fontosságát. rámutatott, hogy nem az anyagmozgató gépek számának szaporításáról van szó elsősorban, mert ugyan ilyen fontosságu a vállalatban belüli ésszerű üzemszervezés is: a legrövidebb szállítási utvonalak kijelölése, a meglévő anyagmozgató gépek kapacitásának jobb kihasználása, stb. megemlítette azt a helytelen szemléletet is, amikor az új, nagyobb hatásfoku gépek, berendezések kihasználatlanságát munkaerőhiánnyal próbálják igazolni, ugyanakkor jelentős létszámot foglalkoztatnak a régi, elavult gépek mellett. felhívta a figyelmet, hogy ezeknek a korszerűtlen berendezéseknek a kicserélése számottevő munkaerőt szabadíthatna fel a termelékenyebb gépek többműszakos, gazdaságos üzemeltetéséhez. megemlítette azt is, hogy az érvényben lévő gazdasági szabályzók nem eléggé ösztönzik a vállalatokat az anyagmozgatásnál felhasznált létszám csökkentésére. igaz azonban, hogy az anyagmozgatás korszerűsítését célzó beruházások hosszabb megtérülési ideje miatt a vállalatok maguk sém törekuszenek az ilyen irányú fejlesztésre. a képviselő kérte az illetékeseket, foglalkozzanak a problémával, szükség esetén a gazdasági szabályzók kiegészítésével vagy módosításával serkentsék az üzemeiket az anyagmozgatás korszerűbbé tételére.

az elmúlt évi zárszámadásról szóló törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

14.00/um

- 39 -

14.20

p á r l a m e n t

bkk 3. /megkezdte tanácskozását 12.folyt./um

géczi jános, megyei tanácselnök, /nógrád 6.választóke-

rület/ a zárszámadásnak a tanácsok elmúlt évi gazdálkodásáról szóló fejezeteivel foglalkozott részletesebben. nyomatékosan aláhúzták, hogy bár a tanácsok múlt évi tevékenységének tapasztalatai nem nyújtanak módot általános értékű következtetésekre, az azonban bizonyos, hogy az új szabályozási, gazdálkodási rendszer elvei, alapvető módszerei helyesek, összhangban állnak a tanácstörvény fő céljaival, biztosítják a tanácsok önállóságának fokozatos fejlődését, jól szolgálják a lakosság igényeinek kielégítését. kiemelte az érdekeltviszonyok szabályozásának azt az elvét, hogy a tanácsok részesednek a területükön működő vállalatok, szövetkezetek gazdasági eredményeiből. a tanácsok felismerték ennek nagy szerepét költségvetésük alakulásában, fejlesztési programjuk megvalósításában, s gazdasági egységek vezetői számára sem közömbös ez az újszerű együttműködés a tanácsokkal. a kapcsolatok tehát egyre inkább kölcsönössé válnak.

jelentős előrelépésnek számít az 1971. évi gazdálkodásban, hogy a korábban megyei szinten gyakorolt önállóság kiterjedt a helyi tanácsokra is. a tények azt tanúsítják, hogy a tanácsok eleget tesznek a megnövekedett feladatoknak, nagy felelősséggel élnek az önállósággal, döntéseiknél ésszerűen egyeztetik a helyi igényeket a központi elképzelésekkel, s lehetőségeiken belül tervszerűen, fegyelmezetten gazdálkodnak.

a tanácsi gazdálkodás problémái között említette, hogy tavaly a helyi tanácsok bevételei nem egyenletesen alakultak. megyéjükben például 53 községnél volt bevételi hiány. /ugyanakkor 23 tanácsnál jelentős többletek keletkeztek./ a kiesés rendszerint a helyi tanácsok felügyelete alá tartozó kulturális, szociális, egészségügyi intézmények fenntartásában, működésében okoz gondokat. a tanácsi gazdálkodás másik problémájaként szólt arról, hogy a hitelpolitikai irányelvek menet közben változnak, ennek következtében a tanácsok tervezett beruházásaikat nem tudják megvalósítani. nem tartott helyesnek azt sem, hogy a különböző minisztériumok évközben újabb és újabb ajánlásokat, javaslatokat tesznek a tanácsoknak, amelyek megvalósítása jelentős összegeket igényel. végezetül aláhúzták: a beruházásoknál mellőzni kell mindenfajta túlzást, s az egyszerű, szerényebb megoldásokra kell törekedni. a különböző anyagi erőforrásokat okosan kell felhasználni, s még tudatosabban szervezni a lakosság és a gazdasági egységek összefogását a közös igények kielégítésére.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

- 40 -

14.05/um

14.20

bb 10. számítástechnika az államigazgatásban - 23 új tanfolyam, intenzív módszer - hétezer új számítástechnikai szakembert képeznek ki az idén

1 ba/gk/ny La

1972. június 22.

huszonhárom új számítástechnikai tanfolyamot indít az 1972-1973-as tanévben a számítástechnikai oktató központ. a „számok”, most megjelent tájékoztatója nemcsak a tanfolyamokról nyújt részletes információt, hanem ismerteti a szakirodalmat és a tanfolyamok tematikáját is, amely a számítástechnika minden lényeges területével foglalkozik.

a tanfolyamok időpontjának összeállításánál messzemenően figyelembe vették a jelentkezők igényeit és lehetőségeit. az új tanévben nappali, esti, csak szombaton tartott és műszakváltásos tanfolyamokat is szerveznek. első ízben rendeznek a három-, illetve kétéves képzés helyett öt- hét hónapos intenzív tanfolyamokat.

az 1972-73-as tanévben az oktató központ tanárai budapesten és hat vidéki nagyvárosban indítanak tanfolyamokat. az ugynevezett alaptanfolyamokon rendszerszervezőket, folyamatszervezőket, számítógép-programozókat, gépkezelőket, számítógép-műszakiakat képeznek. az új tanévben első ízben jelentkezhetnek a hallgatók „az automatizált adatfeldolgozás ellenőrzése”, „a számítástechnika az államigazgatásban”, „mágneses adatrögzítési és optikai eljárások”, operációs rendszerek, „időosztásos üzemmód”, témakörökkel foglalkozó tanfolyamokra. a vállalatok gazdasági vezetőinek szervezik a „számítógép és vezetés”, című tanfolyamot, amely ismerteti a korszerű irányítási módszereket és a számítógépek gyakorlati alkalmazását a vezetőik döntéseinek előkészítésében.

a „számok”, tanfolyamain az elmúlt évben több mint ötezer hallgató tanult, a jövő tanévben az eddigi jelentkezők alapján mintegy hétezer szakember ismerkedhet meg a számítástechnika rohamosan fejlődő tudományával./mti/

..-

7.55/ny

-9-

10

p á r l a m e n t

bkk 3. /megkezdte tanácskozását 12.folyt./um

géczi jános , megyei tanácselnök , /nógrád 6.választóke-

rület/ a zárszámadásnak a tanácsok elmúlt évi gazdálkodásáról szóló fejezeteivel foglalkozott részletesebben. nyomatékosan aláhuzta, hogy bár a tanácsok múlt évi tevékenységének tapasztalatai nem nyújtanak módot általános értékű következtetésekre, az azonban bizonyos, hogy az új szabályozási, gazdálkodási rendszer elvei, alapvető módszerei helyesek, összhangban állnak a tanácstörvény fő céljaival, biztosítják a tanácsok önállóságának fokozatos fejlődését, jól szolgálgják a lakosság igényeinek kielégítését. kiemelte az érdekeltviszonyok szabályozásának azt az elvét, hogy a tanácsok részesednek a területükön működő vállalatok, szövetkezetek gazdasági eredményeiből. a tanácsok felismerték ennek nagy szerepét költségvetésük alakulásában, fejlesztési programjuk megvalósításában, s gazdasági egységek vezetői számára sem közömbös ez az újszerű együttműködés a tanácsokkal. a kapcsolatok tehát egyre inkább kölcsönössé válnak.

jelentős előrelépésnek számít az 1971. évi gazdálkodásban, hogy a korábban megyei szinten gyakorolt önállóság kiterjedt a helyi tanácsokra is. a tények azt tanúsítják, hogy a tanácsok eleget tesznek a megnövekedett feladatoknak, nagy felelősséggel élnek az önállósággal, döntéseiknél ésszerűen egyeztetik a helyi igényeket a központi elképzelésekkel, s lehetőségeiken belül tervszerűen, fegyelmezetten gazdálkodnak.

a tanácsai gazdálkodás problémái között említette, hogy tavaly a helyi tanácsok bevételei nem egyenletesen alakultak. megyéjükben például 53 községnél volt bevételi hiány. /ugyanakkor 23 tanácsnál jelentős többletek keletkeztek./ a kiesés rendszerint a helyi tanácsok felügyelete alá tartozó kulturális, szociális, egészségügyi intézmények fenntartásában, működésében okoz gondokat. a tanácsai gazdálkodás másik problémájaként szölt arról, hogy a hitelpolitikai irányelvek menet közben változnak, ennek következtében a tanácsok tervezett beruházásaikat nem tudják megvalósítani. nem tartott helyesnek azt sem, hogy a különböző minisztériumok évközben újabb és újabb ajánlásokat, javaslatokat tesznek a tanácsoknak, amelyek megvalósítása jelentős összegeket igényel. végezetül aláhuzta: a beruházásoknál mellőzni kell mindenfajta túlzást, s az egyszerű, szerényebb megoldásokra kell törekedni. a különböző anyagi erőforrásokat okosan kell felhasználni, s még tudatosabban szervezni a lakosság és a gazdasági egységek összefogását a közös igények kielégítésére.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

- 40 -

14.05/um

14.20

bb 10. számítástechnika az államigazgatásban - 23 új tanfolyam, intenzív módszer - hétezer új számítástechnikai szakembert képeznek ki az idén

i ba/gk/ny la

1972. június 22.

huszonhárom új számítástechnikai tanfolyamot indít az 1972-1973-as tanévben a számítástechnikai oktató központ. a „számok”, most megjelent tájékoztatója nemcsak a tanfolyamokról nyújt részletes információt, hanem ismerteti a szakirodalmat és a tanfolyamok tematikáját is, amely a számítástechnika minden lényeges területével foglalkozik.

a tanfolyamok időpontjának összeállításánál messzemenően figyelembe vették a jelentkezők igényeit és lehetőségeit. az új tanévben nappali, esti, csak szombaton tartott és műszakváltásos tanfolyamokat is szerveznek. első ízben rendeznek a három-, illetve kétéves képzés helyett öt- hét hónapos intenzív tanfolyamokat.

az 1972-73-as tanévben az oktató központ tanárai budapesten és hat vidéki nagyvárosban indítanak tanfolyamokat. az ugynevezett alaptanfolyamokon rendszerszervezőket, folyamatszervezőket, számítógép-programozókat, gépkezelőket, számítógép-műszakiakat képeznek. az új tanévben első ízben jelentkezhetnek a hallgatók „ az automatizált adatfeldolgozás ellenőrzése”, „ a számítástechnika az államigazgatásban”, „ mágneses adatrögzítési és optikai eljárások”, operációs rendszerek”, „ időosztásos üzemmód”, témakörökkel foglalkozó tanfolyamokra. a vállalatok gazdasági vezetőinek szervezik a „ számítógép és vezetés”, című tanfolyamot, amely ismerteti a korszerű irányítási módszereket és a számítógépek gyakorlati alkalmazását a vezetők döntéseinek előkészítésében.

a „ számok”, tanfolyamain az elmúlt évben több mint ötezer hallgató tanult, a jövő tanévben az eddigi jelentkezők alapján mintegy hétezer szakember ismerkedhet meg a számítástechnika rohamosan fejlődő tudományával./mti/

--

7.55/ny

-9-

10

bb.12. új korrozógátló-ragasztó - és szigetelőanyag: a katesil

vid/ká/ok hgy

1972. június 22.

veszprémben, a nehézvegyipari kutató intézetben dr. bod magdol-
na mérnök és munkatársai új felületvédelmi eljárást szabadalmaztattak

a gyógyszeripar kereste meg az intézetet néhány évvel eze-
lőtt azzal a problémával, hogy az antibiotikumok gyártására szolgáló
szénacélból készült, ferementáló edények fala gyorsan korrodeá-
lódik, tönkremeg. még ennél is károsabb, hogy a kioldott vas-ionok
nagy mértékben rontották az antibiotikumok gyártásának hatékonysá-
gát.

a kísérletek során az intézet munkatársai előállították a
katesilt, a mügyanta, cement és talkum keverékéből álló felületvédő
anyagot. az ebből készített bevonat kiválóan bírja a 130 c. fokos
gőzöléseket, a nagy hőmérséklet különbségeket, a savas és lugos
hatásokat és nem károsítja az edényekben lejátszódó folyamatokat sem.

kiderült, hogy az új anyag kiváló szigetelő és ragasztó is.
könnyű kezelhetősége - például hidegen felkenhető nedves felület-
re - az építőiparban nagy lehetőségeket kínál. a budapesti lakás-
építő vállalat eredményes kísérleteket folytatott az anyaggal vi-
aknák és egyéb betonépítmények szigetelésére. a mezőgazdaságban is
széleskörűen használhatják a katesilt. a mezőgazdasági gépek
alvázának, egyéb vasszerkezeteinek lefestésén kívül alkalmas a per-
metlé tartályok belső felületének védelmére, nedves, gőzös helyen
elhelyezett beton megvédére.

a katesil iránt, bel- és külföldön egyaránt érdeklődés mutat-
kozik, ezért a neviki megállapodott a budalakk festékgárral
nagyobb mennyiségű katesil gyártására./mti/
-.-

bb.13. küzdelem dunaujvárosban a levegő szennyeződés ellen

vid/ká/ok hgy

1972. június 22.

az országos közegészségügyi intézet levegő vizsgálatokat foly-
tatott a csknem 50 000 lakosu dunaujvárosban. az egy éves mérés
adatai szerint dunaujváros a legporosabb városok egyike. évente az
ipari kémények - számszerint 37 - összesen 37 000 tonna port bo-
csátanak ki. a város levegőjének legnagyobb szennyezője a dunai
vasmű.

/folyt.köv./

8.00/ok

- 10 -

lm 10-

bb.13./küzdelem....folyt./ok

a vizsgálat bizonyította, hogy a gyár körüli erdőszávok komoly
védelmet nyújtanak. a megfigyelések szerint a városban ülepedő por
átlagos havi mennyisége négyzetméterenként 20,5 gramm, de a dunai
vasműben meghaladja a négyzetméterenkénti 290 grammot.

a város elsősorban a védő-erdőszávok ültetésével védeke-
zik a „porzuhatag”, ellen. az idén is több száz hektár új erdőt te-
lepítenek a város és a vasmű közé./mti/
-.-

bb 11. zajcsökkentés, audiológiai laboratórium a szegedi ken-
derfonó és szövőben

vid/ká/ny hgy

1972. június 22.

a szegedi orvostudományi egyetem orr-fül-gégeklinikájá-
nak közreműködésével szeged, illetve a délalföld üzemeiben
rendszeresítik a hallásgondozást, a dolgozókat védik a zajár-
talom ellen. elsőként a szegedi textilművekben hoztak létre
hallásgondozó állomást, ahol 7.500 ugynevezett audiológiai vizs-
gálatot végeztek, s a hallással összefüggésben csaknem negyed-
millió különféle adatot jegyeztek fel. ezek feldolgozása alap-
ján határozzák meg a zaj elleni védekezés legeredményesebb mód-
szereit.

a tapasztalatok felhasználásával most hasonló hallásgondo-
zó állomást alakítanak ki a terület másik nagy textilvállala-
tánál, a mintegy ötezer dolgozót foglalkoztató kenderfonó és
szövőnél. már felépült az ugynevezett csendesített vizsgáló-
helyiség, s elkészült a korszerű audiológiai laboratórium. ez
utóbbi a szegedi orvostudományi egyetem látta el megfelelő mű-
szerekkel. /mti/
-.-

8.05/ny

-11-

lm 10⁵

bb 14. halálos baleset az m-7-esen

1 ol/pá/ny hgy

1972. június 22.

csütörtökre virradóra, hajnali 1 óra 45 perckor az m-7-es uton, a 35-ös kilométerkönel összeütközött egy wartburg személyautó egy tehergépkocsival. a személygépkocsit vezető dr. patkó jános 34 éves budapesti középiskolai tanár a helyszínen meghalt. a kocsiban utazó felesége dr. patkó jánosné 31 éves laboránst súlyos, életveszélyes sérülésekkel szállították a székesfehérvári kórházba./mti/

..-

bb. 15. kisz küldöttség utazott olaszországba

pá/ok hgy

1972. június 22.

dr. gombár józsef a kisz központi bizottsága titkárának vezetésével csütörtökön négytagú ifjúsági delegáció utazott olaszországba, az olasz kommunista ifjúsági szövetség ideológiai-politikai munkájának továbbá az olasz ifjúság helyzetének tanulmányozására. a küldöttség tárgyalásokat folytat a vendéglátókkal a nemzetközi ifjúsági mozgalom időszerű kérdéseiről, a világifjúsági találkozó előkészítéséről, illetve a kisz és az olasz kommunista ifjúsági szövetség együttműködése továbbfejlesztésének kérdéseiről./mti/

..-

bb.16. hazautazott az ndk kereskedelmi delegáció

pá/ok hgy

1972.június 22.

n. bernhardt, az ndk kereskedelem- és ellátásügyi miniszterhelyettese, valamint a belkereskedelmi minisztérium vezetői budapesten tárgyalásokat folytattak a magyar-ndk belkereskedelmi választékcseré helyzetéről, s megállapodást kötöttek a műszaki-tudományos együttműködés továbbfejlesztésére. a megállapodást magyar részről dr. juhár zoltán, belkereskedelmi miniszterhelyettes írta alá. az ndk delegáció csütörtökön elutazott hazánkból./mti/

..-

10.25/ok

- 12 -

ln' 11-30

bb 19. focok jeno és indira gandhi megbeszélése

bc/se/ny hgy

1972. június 22.

csütörtökön délelőtt az országházban folytatódott focok jeno a minisztertanács elnöke és indira gandhi az indiai köztársaság miniszterelnöke közötti megbeszélés.

a szívélyes, baráti találkozón jelen volt péter jános külügyminiszter, hollai imre külügyminiszterhelyettes, dr. kós péter a magyar népköztársaság ujdélhi nagykövete, illetve p.n. haksar az indiai miniszterelnöki titkárság vezetője és c.b. muthama az indiai köztársaság budapesti nagykövete./mti/

..-

bb.20. indiai ajándék a magyar muzeumoknak

t bc/se/ok hgy

1972. június 22.

indira gandhi az indiai köztársaság miniszterelnöke - az indiaiban élő, magyar származású, nagykanizsai születésű sass-brunner erzsébet ajándékként - csütörtökön délelőtt négy festmény adott át a magyar nemzeti galéria és a nagykanizsa thury györgy muzeum részére. a festmények közül kettőt maga sass-brunner erzsébet, kettőt pedig korábban elhunyt szintén festőművész édesanyja festett./mti/

a festményeket dr. pogány ö. gábor a magyar nemzeti galéria főigazgatója és kerecsényi edit a nagykanizsai thury györgy muzeum igazgatója vette át./mti/

..-

bb.18. halálos üzemi baleset

1 ol/pá/ok hgy

1972. június 22.

a x. kerület gyömrői uton lévő budapesti vegyipari gépgyár egyik műhelyének tetőzetén dolgozott bódogh istván 29 éves budapesti betanított tetőfedő. a palatetőzet beszakadt és körülbelül 8 méternyi magasból bódogh istván a betonpadlóra zuhant, s a helyszínen meghalt.

abaleset körülményeinek tisztázását a rendőrség megkezdte./mti/

..-

10.45/ok

- 13 -

ln' 11-30

bb.17. olcsóbb lett a málna és a sárgabarack

1 ol/pá/ok hgy

1972. június 22.

csütörtökön hajnalban mintegy 67 vagon friss áru futott be a budapesti nagyvásártelepre. egyebek között 2 461 mázsa ujbungonya érkezett, egy része a fővároskörnyéki termelőgazdaságokból. ára kilogrammonként 5. forint 60 fillér. a főzelékfélék választékát 726 mázsa zöldborsó /5.60ft./, 163 mázsa zöldbab /8.40ft./, 435 mázsa fejeskáposzta /2.60 ft./, 265 mázsa kelkáposzta /4. ft./, 59 mázsa karfiol /4.80 ft./, 214 mázsa főzötök /3. ft./, 40 ezer csomó karalábé /3 ft./ gazdagítja. a zöldségt boltok készleteit továbbá 34 ezer csomó sárgarépával /2.20. ft./, 11. ezer csomó petrezselyemgyökérrel /3.40 ft./, 54 ezer csomó főzöhagymával /2. ft./ 293 mázsa uborkával /4.40 ft./, 107 mázsa zöldpaprikával /32. ft./ és 195 mázsa paradicsommal /24. ft./ tölthették fel. most már egyre kevesebb fejessajláta érkezik, ezen a napon mindössze 10 ezer fej /1. 20 ft az ára./

szerényebb a felhozatal gyümölcsből. csütörtökön 21. mázsa cseresznyét /12.ft./, 39 mázsa épre /22 ft./ 64 mázsa ribizlit /11.60 ft./ 52 mázsa sárgabarackot /9 ft./ és 810 mázsa őszibarackot /nagyságtól függően 6-tól 19 forintig/ szállítottak a zöldségt boltjaiba, elárusítóhelyeire. csütörtökre olcsóbb lett a málna és a sárgabarack. /mt1/ T 155 mázsa meggyet /19 ft./, 37 mázsa málnát /23 ft./

bb 21. közlekedési balesetek - súlyos sérülésekkel

1 ol/pá/ny hgy

1972. június 22.

ismét számos súlyos sérüléssel járó baleset történt a közlekedési szabályok megsértése miatt. szabálytalanul haladt át az uttestena x. kerületi jászberényi uton varga istvánné, 47 éves budapesti betanított munkás, s egy tehergépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a kórházba.

sziráki jánosné 68 éves tóalmási nyugdíjas a xvi. kerületi cinkotai hév-állomáson haladt át figyelmetlenül, s egy szerelvény elütötte. a mentők szintén súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel vitték kórházba.

tehergépkocsijával szabálytalanul változtatott forgalmi sávot szabó sándor 43 éves budapesti gépkocsivezető a x. kerület hungária körut és szörény utca kereszteződésében. összeütközött jól járt lajos 37 éves budapesti marós motorkerékpárjával. a motorkerékpárost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházban ápolják.

/folyt kö/
10.58/ny

-14-

11.50

bb 21. / közlekedési.....folyt/ny

molnár jános 35 éves vecsési gépkocsivezető tehergépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget az v. kerület városház utca és gerlóczy utca kereszteződésében a nagy lászló 18 éves budapesti kézbesítő által vezetett motorkerékpárnak. összeütköztek, s nagy lászlót a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

nem tartotta be a követési távolságot személygépkocsijával szabó ferenc 36 éves főtí esztergályos, s a xv. kerületi régi-főtí ut és a mogyoródi ut kereszteződésében egy pótkocsis tehergépkocsinak ütközött. a személygépkocsi vezetőjét, aki súlyos, de nem életveszélyes sérüléseket szenvedett, kórházba szállították.

a x. kerület jászberényi uton - körülbelül 50 méterre az aluljárótól - frandl ottó 18 éves jászberényi esztergályos motorkerékpárjával a kanyarban összeütközött egy szabályosan közlekedő teherautóval. a motorkerékpár vezetőjét, valamint utasát, bugyilászló 20 éves jászberényi lakost a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. /mt1/

bb 22. befejeződtek az uttörő szaktárgyi versenyek

1 nn/pá/ny hgy

1972. június 22.

befejeződtek az uttörő szaktárgyi versenyek. a magyar uttörők szövetsége országos elnöksége és a művelődésügyi minisztérium által meghirdetett vetélkedőn több mint 1200 kispajtás vett részt csillebércen. a gyerekek matematikából, történelemből, természetismeretből, földrajzból, fizikából, kémiából, valamint magyar nyelv és irodalomból mérték össze tudásukat. a verseny előkészítésében résztvett a tudományos akadémia, a tudományos ismeretterjesztő társulat, a chinoin gyógyszergyár, az állattenyésztés és növénykert, atanárképző főiskola és az országos pedagógiai intézet.

az országos uttörő szaktárgyi vetélkedőt az uttörőcspatokban, a járáásokban / városban vagy kerületben/ s a megyékben, valamint a fővárosban megrendezett vetélkedők előzték meg. a szakemberek, pedagógusok véleménye szerint a gyerekek kitűnő felkészültségről tettek tanubizonyosságot. a helyezettek között sokszor csak félpontos különbségek voltak. a győztesek értékes jutalomban részesültek. /mt1/

11.30/ny

-15-

11.50

bb.23. naponta 180 000 üveg coca -cola nagykanizsáról

vid/ká/ok hgy 1972. június 22.

csütörtökön megindultak a keverő és töltőgépek a szabadegyházi szeszipari vállalat nagykanizsai coca-cola üzemében. a korszerű új üzemben naponta 160 000 - 180 000 üveget töltenek meg a kedvelt üdítőitalal. ezentúl nagykanizsa látja el a dunántúli jelentős részét, ezen belül elsősorban a balaton parti üdülő, vendéglő és szórakozóhelyeket coca-colával./mti/

bb.24. művészi bábkiállítás nyílt békéscsabán

vid/ká/ok hgy 1972. június 22.

művészi bábkiállítás nyílt csütörtökön békéscsabán a munkácsy mihály muzeumban a 111. nemzetközi bábfesztivál alkalmából. tóthné horányi ilus a népművészet mestere mutatta be ötletes bábfiguráit. a bábuk fából, csernából, textiliából, papírmasséból, műanyagból, szalamfonatból és egyéb termékből készültek.

a nemzetközi bábfesztivál második napján a békéscsabai jókai színházban és a kulich gyulai ifjúsági házban magyar és jugoszláv együttesek mutatták be produkcióikat./mti/

bb.25. finnországban vendégszerepel a mecsek táncgyűttes

vid/ká/ok hgy 1972. június 22.

az országoshírű pécsi mecsek táncgyűttes csütörtökön tíz napos vendégszereplésre finnországba utazott. a harminc tagú művészeti csoportot pécs testvérvárosa - lahti - látja vendégül. a magyar és finn város között sokoldalú kulturális kapcsolat bontakozott ki az utóbbi időben, s ennek keretében látogatott most finnországba a mecsek táncgyűttes. a pécsi fiatalok részt vesznek a finn országos néptáncfesztiválon és fellépnek a lahti közönségek előtt, valamint a környékbeli üdülőhelyek és ifjúsági házak színpadain is. műsorukon tíz magyar tánckompozíció szerepel./mti/

11.43/ok

- 16 -

bb 26. három-négy hónapig gyommentes a lucerna- és a borsó -vetés - új gyomirtó szerek bemutatója ujfehértón

vid/ká/ny hgy 1972. június 22.

a szabolics-szatmár megyei termelészövetkezetek és állami gazdaságok szakemberei részére tapasztalatcserével egybekötött bemutatót tartottak csütörtökön az ujfehértói állami gazdaság kovács tanyai üzemegységében az angol gyomirtószerek: a balan és a treflan hatásáról. a tanácskozáson a gyártó cég képviselői adtak tájékoztatást a néhány évvel ezelőtt kikísérletezett és ma már nagyüzemileg használt gyomirtószerek tulajdonságairól, alkalmazásuk módjáról. különösen hatásosak ezek a vegyszerek a pillangósoknál és a rövid tenyészidejű hüvelyeseknél. ha a vetéssel együtt használják, a legfőbb gyomnövények három-négy hónapig nem kelnek ki, s ez idő alatt a kulturnövények megerősödnek, illetve beérnek. erről a résztvevők a gyakorlatban is meggyőződhetnek, amikor megtekintették az állami gazdaság gyommentes lucerna tábláját és borsó földjét./mti/

bb 27. tíz jégverés baranyában - megkezdték a mezőgazdasági károk kifizetését

vid/ká/ny hgy 1972. június 22.

baranyát ebben az évben már tízszer „látogatta meg”, a jég, nagy pusztítást okozva a szántóföldeken, a szőlőkben és a gyümölcsösökben. a felmérés szerint több mint harmincezer hektárnyi területen söpörtek végig a jégverések. a legnagyobb károk éppen a megye legtermékenyebb vidékén - a mohácsi és a pécsi járásban - keletkeztek.

az állami biztosító eddig 12.700 hektáron állapított meg olyan kárt, amelyért térítést fizet a mezőgazdasági üzemeknek. a biztosító szakemberei ezekben a napokban állandóan a határban tartózkodnak, mivel megkezdődött a jégverte növények - ősziárpa, repce és borsó - aratása, s ilyenkor történik a végleges kármegállapítás. a betakarítással egyidejűleg a jégkárok kifizetését is megkezdte a biztosító eddig több mint négymillió forintot folyósított a gazdaságoknak.

baranya az ország leginkább jégveszélyes körzete, amit az is mutat, hogy április óta átlagosan minden hétre jutott egy-egy jégverés./mti/

11.45/ny

-17-

11.12.10

bb.28. növekvő tejfogyasztás a „bikavér,, hazájában - nincs ellátatlan település heves megyében

vid/ká/ok hgy

1972. június 22.

a tejfogyasztás 12,4 , a turó- tejjel és joghurt féleségeké 6,5 , a különböző sajtok fogyasztása 11, 1 százalékkal emelkedett heves megyében 1968 óta - többek között ez derült ki abból a vizsgálatból, amelyet a megyei népi ellenőrzési bizottság folytatott.

a négy évre visszatekintő vizsgálat tapasztalatainak legnagyobb pozitívuma talán, hogy az élelmiszer kiskereskedelmi vállalat - bár a tej és tejtermékek forgalmának rentabilitása elmarad az egyéb élelmiszerféleségektől - növelte a tejjüzleteinek számát. az áfész új boltjaival együtt a megye területén már 410 üzletben árusítanak tejtermékeket, ami 5,1 százalékos emelkedést jelent 1968-hoz képest. a megyében tejjel ellátatlan település nincs. a boltok naponta friss tejet kapnak, egyéb tejterméket viszont általában csak kétszer szállítanak, - bár a vizsgálat tanúsága szerint - ahűtőpultok száma 39,4 , a hűtőszekrényeké 33,1, a hűtőkamráké 45,5 százalékkal emelkedett hevesben.

a vizsgálat megállapította, hogy egyes boltoknál az üzletvezetők nem ismerik a tejipari üzemek termékeinek széles választék-skáláját, nem fordítanak gondot a bőséges kínálatra. a fejlődés meggyorsítása érdekében a megyei nebi javaslatokat dolgozott ki, amelyek a tejtermékek gyártására, forgalmazására vonatkoznak, s a lakosság jobb ellátását célozzák./mti/

bb.29. a nemzetközi fizikai unio

pá/ok hgy

1972. június 22.

végrehajtó bizottsága ülésére brüsszelbe utazott páll Lénárt, a központi fizikai kutató intézet igazgatója./mti/

bb 30. vizsgálat a vizek szennyeződéséről- hatékony intézkedéseket sürget a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság

vid/ká/ny hgy

1972. június 22.

a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság csütörtökön tokajban tartott ülésén a vizek szennyeződésének megakadályozására hozott kormányrendelet végrehajtásának tapasztalatait vitatta meg. a vizsgálat során több mint tíz vegyi- és gépipari valamint élelmiszeripari üzemet, számos kórházat, szennyvitzisztító telepeket ellenőriztek.

/folyt köv/
12.30/ny

-18-

bb 30. ó vizsgálat....folyt/ny

a jelentés megállapítja, hogy borsodban jelenleg háromszáznyolcvan olyan ipari, mezőgazdasági, illetve köz- és kommunális üzem valamint intézmény működik, amelynek napi szennyvíz „termelése,, több mint ötven köbméter. a megye területén a napi ipari és ivóvizigény 1.8 millió köbméter, a károsan szennyezett vízmennyiség pedig százkilencvenezer köbméter. a vízkészlet az üzemek bővülése és a városok fejlődése következtében mennyiségben csökken, minőségben pedig romlik. a négy nagy vízfolyás, a sajtó, a hernád, a bodrog és a tiszta változó arányban, de szennyezett. egyetelen „, tiszta,, vízfolyás a bódva.

a sajtó közismerten nemcsak borsod, de az ország legszennyezettebb vízfolyása. vize sem ivóvíznek, sem öntözésre, sem haltenyésztésre nem alkalmas. már hazánkba is szennyezetten érkezik, s a sajtó völgyi ipartelep és városok ezt tovább fokozzák. az utóbbi években sajnálatosan elszennyeződött a hernád valamint a bodrog is.

az ipari üzemek közül a legtöbb szennyvizet a borsodi vegyikombinát termeli. 1968 és 1971 között majdnem ötven millió forint szennyvíz bírságot fizetett. példamutató a tiszai vegyikombinát eljárása, ahol a tisztító berendezéseket a gyártási folyamat jellegének megfelelően alakították ki. az ammónia tartalmu szennyvizek elhelyezésére tervbe vették az öntözéses hasznosítást. megoldott a bócsi sörgyár szennyvizének tisztítása is.

a népi ellenőrzési bizottság a vizsgálat alapján számos javaslatot tett. a határon túlról érkező vizek szennyeződésének korlátozására hatékony nemzetközi megállapodást tartanak szükségesnek. a tiszta 11. vízlépcső szennyeződésének elkerülésére ki kell dolgozni a sajtó-vízrendszer regionális védelmi tervét. a borsodi vegyikombinát egyes számú gyáregységéből hatezer holdnyi terület öntözésére eléendő ammónia tartalmu szennyvíz kerül ki. az illetékes minisztériumoknak javasolják, hogy kooperációval oldják meg a hasznosítást. az olefin program során erőteljes ütemben fejlődő leninvárosi térség szennyvízkérdésének megoldását a megyei koordinációs bizottság tűzze napirendre. /mti/

12.35/ny

-19-

h' 12.55
h

h' 12.50
h

bb 31. a tanácsi szerveknél a leggyorsabb a panaszok intézése -
ülést tartott a békés megyei népi ellenőrzési bizottság

vid/ká/ny hgy

1972. június 22.

a bejelentések és panaszok intézésének módját vizsgálta a békés megyei népi ellenőrzési bizottság a tanácsi szerveknél, az ipari üzemekben és a szövetkezeti hálózatban. a tapasztalatokat a neb csütörtöki kibővített ülésén tárgyalták meg. egyöntetű a vélemény: a leggyorsabb és a leghatározottabb a bejelentések és a panaszok ügyintézése a tanácsi szerveknél. a kereskedelmi hálózatban szintén sokat javult a helyzet, a termelő vállalatoknál és a szövetkezeti hálózatban azonban nem eléggé lelkiismeretesen kezelik a panaszokat, bejelentéseket.

különösen sok hasznos javaslat, észrevétel hangzik el tanácstagok és országgyűlési képviselő fogadóórákon, amelyeket rendszeresen továbbítanak az illetékes tanácsi szervekhez. hiányosság viszont, hogy némely helyen az elintézés módjáról nem értesítik időben a képviselőt vagy a tanácstagot, ilyenkor ismétlődnek a kérdések, a panaszok és a javaslatok. a tanácsi szervekre jellemző, hogy általában harminc napon belül intézkednek a beadványok ügyében.

Lényegesen csökkent a névtelen bejelentések száma, rosszindulatú és rágalmozó levelekkel pedig alig találkozott az ellenőrzés. a tanácsi szervek ilyen esetekben is rendkívüli türelemmel kezelik az ügyet.

a megyei népi ellenőrzés javasolja: a tanácsi szervek az ügyintézés után is kísérik figyelemmel, hogyan alakult a javaslat vagy panasz sorsa. az állami vállalatok, szövetkezetek teremtsenek rendet az iratkezelésben, gyorsan, határozottan intézkedjenek s erről a panaszost értesítsék./mt1/

-.-

vbb 32. a szabolcs-szatmár megyei tanács vb és a szakszervezetek megyei tanácsa elnökségének együttes ülése a lakossági szolgáltatások fejlesztéséről

vid/ká/ny hgy

1972. június 22.

a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtóbizottsága és a szakszervezetek megyei tanácsának elnöksége csütörtökön együttesen ülésen tárgyalt a lakossági ipari-, kereskedelmi-, áruszállítási- és kommunális szolgáltatások helyzetéről.
/folyt köv/

-20-

12.40/ny

1/13-10
mu

bb 32. / a szabolcs-.....folyt/ny

megállapították: 1970 végéig 1960-hoz képest a szolgáltatások árbevétele szabolcsban 88 millióról 275 millió forintra emelkedett. a javító-szolgáltatás mennyiségi és minőségi növekedése azonban még így sem tartott lépést a jogos lakossági igényekkel.

a szolgáltatások fejlesztésének megyei ötéves terve elkészült. a hálózatfejlesztéséhez 57.5 millió forint állami támogatást is felhasználnak. a program megvalósításával az egy főre jutó 1970 évi 465 forintos szolgáltatás értéke 1975-re 658 forintra emelkedik.

az előterjesztést az elhangzott észrevételekkel, javaslatokkal együtt megvitatás végett a megyei tanács elé terjesztik./mt1/

bb 33. időjárásjelentés

ny hgy

1972. június 22.

a meteorológiai intézet jelenti június 22-én, 12 órakor:

meleg idő

az ibériai félszigettől, az alpok térségén át magaslégnyomású gerinc húzódik a kárpát-medencéig, lassu leszálló légmozgásának hatására általában kevés a felhő, száraz meleg az idő. felhősebb, változékonyabb, hűvösebb az idő a brit-szigeteken, skandináviában és szárazföldünk északnyugati partvidékén, ahová nyugat felől nedves, óceáni levegő áramlik. a következő 35 órában a hűvösebb, óceáni levegő megközelíti a kárpát-medence északnyugati részét.

hazánkban szerdán napos, száraz idő volt. eső sehol sem esett. a koradélutáni órákra 24-29 fokig emelkedett a hőmérséklet. csütörtök hajnalra a dunántúlon csak 12-17, máshol általában 9-12 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a nyugati és északkeleti megyékben derült, az ország többi részén fátyolfelhős volt az ég, folytatódott a száraz, meleg idő, 11 órára 24-28 fokig emelkedett a hőmérséklet.

/folyt köv/ -21-
12.50/ny

1/13-10
mu

bb 33. / időjárásjelentés...folyt/ny

Budapestön szerdán a hőmérséklet napi középértéke 20.2 fok volt, a százéves átlagnál 0.3 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet 26 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, gyengén süllyed. a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 23 fok volt.

várható időjárás péntek estig: időnként kissé megnövekvő felhőzet, eső nem lesz. gyenge, pénteken lassan megélénkülő déli, délnyugati szél. meleg idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 14-19, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 30 fok körül.

távolabbi kilátások kedd reggelig:

időnként megélénkülő nyugati széllel, kisebb felhőátvonulások, helyenként futó záporok. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 11-16 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet 23-28 fok között. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 30 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél 359 cm./mti/

bb.34. nagyarányu koncentráció tíz év alatt megduplázódott a mecseki szénbányászati nagysága - országos bányászati szervezési konferencia koplón

vid/kz/ok hgy 1972. június 22.

országos bányászati szervezési konferencia kezdődött csütörtökön koplón, a juhász gyula művelődési házban. a két napos tapasztalatcsere jellegű tanácskozás témája az üzem és munkaszervezés helyzete, feladatai a tizenhatezer embert foglalkoztató mecseki szénbányáknál. a vállalat több mint 100 oldalas, képekkel, grafikákkal illusztrált kiadványt készített tájékoztatás céljából, amely számot ad ezirányu tevékenységéről, s amelynek tartalmát előadások, korreferálumok egészítik ki.

/folyt.köv./

NA 145

bb.34./nagyarányu koncentráció....folyt./ok

három fő tématerülettel foglalkoznak. a vezetésszervezés körében a nagyüzemi szervezetek kialakításával. a mecseki szénmedencében ugyanis az elmúlt évtized alatt megduplázódott az üzemnagyság, egy-egy üzem termelési kapacitása több mint kétszerese a korábbiaknak, amit jórészt összevonással, koncentrálással értek el. másik kiemelt téma az ügyvitel szervezés gépesítése, amit 1963-ban kezdte jelenleg két ügyviteli folyamat, az anyag és állóeszköz gazdálkodás gépesített. mintegy 5 milliárd forint értékű állóeszközvagyon és 15 ezer féle anyag ügyvitelét végzik elektronikus adatfeldolgozó gép segítségével a mecseki szénbányáknál. a munkahelyi munkaszervezés témakörében elsősorban a improduktív munkafolyamatok szervezésének korszerűsítése szerepel napirenden. időszzerűségét az adta, hogy az improduktív munkafolyamatok termelékenysége mérsékeltebben emelkedik mint a produktív munkafolyamatoknál. a feladat jelentőségét a következő példával hangsúlyozták: ha a mecseki szénbányáknál 7 százalékkal növelnék a produktív munkafolyamatok termelékenységét és az így felszabaduló létszámból csak minden negyedik ember menne produktív munkaterületre, akkor is önerőből megvalósíthatnák a munkaidő csökkentést a vállalatnál. a mecseki szénbányák igazgatójának előterjesztése a vállalati párt vb határozatot hozott az üzem és munkaszervezés további korszerűsítéséről.

a konferencia néhány részkérdést is megvitat. ilyenek: a szellemi munka szervezése, a műszaki alkotómunka szervezésének aktuális kérdései, a szállítás és az anyagmozgatás korszerűsítése.

pénteken a koplói kossuth és zobák bányáüzembe látogatnak a konferencia résztvevői.

a rendezvénytől azt várják, hogy a mecseki szénbányák sajátos szervezési munkája, problémái egy részének bemutatásán túl általánosabb érvényű és hasznosítható tanulságok, ismeretek birtokába jutnak a tanácskozás résztvevői./mti/

NA 1500

- 23 -

bb.35. újabb 4 film veszprémi tv. találkozón

vid/kz/ok hgy

1972. június 22.

a veszprémi tv. találkozó 4. napi programjában, csütörtökön újabb 4 film került a zsűri elé és ezzel 18-ra emelkedett a bemutatott filmek száma.

csütörtökön először pap károly „sugó kellene”, című filmjét vetítették, amelyet sipos andrás rendezett. ezt követően bemutat-ták a borus rózsza szerkesztésében és pásztory jános rendezésében készült „ady endre”, c. összeállítást. képernyőre került mihály-fi imre rendezésében john osborne: „a legutolsó”, c. drámája, amely a múlt század negyvenes éveiben az utolsó angliai istenkáromlási per idején játszódik. ismét képernyőre került a „rézpillangó”, c. film, amelyet william golding műve alapján göncz árpád alkal-mazott televízióra és esztergályos károly rendezett./mti/

bb.36. megkezdődött a szentendrei teátrum előadásainak próbái

vid/gö/kz/ok hgy

1972. június 22.

a budapesti operaházban és a vigszínházban megkezdődött a szentendrei teátrum két darabjának próbája. az operában giovanni paissello vigooperáját, a botcsinálta bölcseket, a vigben pedig a szüzesség acél tüköre című zenés, táncos bibliai játékot próbálják békés andrás rendező irányításával. a két darab szereplői - várhelyi endre, kalmár magda, dunszt mária, miller gábor, valamint psota irén, mádi szabó gábor, szabó gyula, maross gábor, basilides zoltán, konrád antal - tavaly is ezekben a szerepkörökben léptek fel az ódon város fő terén felállított színpadon.

a teátrum másik két darabjának, a comico-tragoediának va-lamint a pikko hertzeg és jutka perzsi próbáit szentendrén tart-ják majd. a szabadtéri színpad felállítását egyébként szombaton kez-dik meg a duna-kanyar „fővárosában”,. ugyancsak a jövő héten kezdik az előadások előtt sorra kerülő „nézőcsalogató”, vásári komédiás játékok próbáit is. a szentendrei színház első előadá-sát július 7-én tartják és a hétvégi napokon hét alkalommal mu-tatják be a botcsinálta bölcsek és a szüzesség acél tüköre című darabokat. a másik két művet július 21-től 30-áig, szintén hét estén láthatják a színház látogatói. a magyar színháztörténet kez-dő lépéseit idéző, vibrálóan mulatságos darabok jegyeinek már több mint a fele elkelt./mti/

- 24 -

NA 1505

bb.37. halálos baleset mezőberényben

1 ol/pá/ok hgy

1972. június 22.

békés megyében, mezőberény községben a kálvin uti óvoda épí-tésénél az anyagszállító szalag, miközben áthelyezték lecsuszott az emelőről, és ráesett g.balogh ernő 55 éves mezőberényi segéd-munkásra. a szerencsétlen ember olyan súlyosan megsérült, hogy kór-házba szállítása után meghalt.

szakértők bevonásával a felelősség megállapítására vizsgálat kezdődött./mti/

bb.38. halálos közlekedési balesetek

1 ol/pá/ok hgy

1972. június 22.

három tragikus kimenetelű közlekedési baleset történt vi-déken. bács-kiskun megyében kisszállás határában a 63 éves monos-tori vince mezőgazdasági munkás kerékpárjával féktávolságon be-lül egy személygépkocsi elé kanyarodott, amely halálra gázolta.

pest megyében göd belterületén szabó ferenc 33 éves szegedi gépkocsivezető pótkocsis tehergépkocsiját gyorsan hajtotta és fi-gyelmetlenül vezette. egy álló tehergépkocsinak ütközött, majd áttért a menetirány szerinti bal oldalra és összeütközött egy ve-le szemben szabályosan közlekedő másik tehergépkocsival. ezt kö-vetően felborult. a baleset következtében szabó ferenc a helyszi-nen meghalt.

pest megyében százhalombatta határában tehergépkocsit vezetett rebők imre 29 éves lőrinci gépkocsivezető. minden indok nélkül át-tért az uttest menetirány szerinti bal oldalára és összeütközött egy vele szemben szabályosan közlekedő teherautóval. a baleset következtében rebők imre a helyszínen meghalt. utasai közül rebők imréné 21 éves lőrinci segédmunkás és makó józsef 25 éves apci motorszerelő súlyosan megsérült. a sérülteket kórházba szállították a mentők./mti/

NA 1570

- 25 -

bb.39. balesetet okozott, majd cserben hagyta áldozatát

1 ol/pá/ok hgy

1972. június 22.

veszprém megyében monostorapáti községben futó józsef 32 éves hegyesdi vontatóvezető motorkerékpárjával nem tartotta meg az előírt követési távolságot, s nekiütközött egy vele azonos irányban haladó pótkocsis vontatónak. a baleset következtében a motorkerékpár utasa bíró tibor 55 éves nagyvázsonyi gyógyszerész súlyosan megsérült. futó anélkül, hogy segítséget nyújtott volna, távozott a helyszínről.

a rendőrség futó józsefet elfogta és őrizetbe vette./mti/

...-

bb.41. a finn kommunista párt küldöttsége hazánkban

mmé/ok hgy

1972. június 22.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására június 15-22 között Magyarországon tartózkodott a finn kommunista párt központi bizottságának küldöttsége, amelyet arvo aalto főtitkár vezetett. a finn pártküldöttséget fogadta kádár jános az mszmp kb első titkára. a finn testvérpárt képviselői megbeszélést folytattak kórmocsin zoltánnal, a pb tagjával, a kb titkárával. az elvtársi légkörű találkozón kölcsönösen tájékoztatták egymást a két párt helyzetéről, tevékenységéről és véleménycserét folytattak időszerű problémákról, különös tekintettel az európai béke és biztonság kérdéseire, valamint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom és az antiimperialista harc időszerű feladataira. a finn pártküldöttség látogatása során megismerkedett az mszmp városi, megyei, községi és nagyüzemi szervezeteinek tevékenységével, munkamódszerével. tá ferihegyi repülőtéren gyenes andrás, a központi ellenőrző bizottság tagja, a kb külügyi osztályának vezetője bucsuztatta a vendégeket./mti/

...-

- 26 -

A Finn Kommunista Párt küldöttsége június 22-én elutazott hazánkbaól.

NA 1530

bb 40. négyszáz makói diák környezettanulmánya az öregeknél -
ülést tartott a városi tanács vb

vid/kz/ny hgy

1972. június 22.

négyszáz makói középiskolás - a kisz bizottság szervezésében - több mint 3.000 idős embert keresett fel lakásán a közel-múltban. beszélgettek velük életkörülményeikről, terveiről és 45 kérdésre kértek tőlük választ. a felmérés tapasztalatait csütörtökön a városi tanács végrehajtó bizottsága is megvitatta.

a fiatalok látogatása az adatgyűjtésen túlmenően figyelemre méltó erkölcsi eredményt is hozott. a tanulók személyes tapasztalataikra hivatkozva elmondották: elhatározás született bennük, hogy mindent megtesznek a munkából kiöregedett emberek fokozott megbecsülése érdekében. a beszélgetésekből kiderült, hogy a megkérdezettek 10 százaléka vesz részt valamilyen társadalmi munkában és még ennél is többen, csaknem négyszázan juttatták kifejezésre, hogy anyagi szempontoktól függetlenül hasznos-sá szeretnék tenni magukat a társadalom számára, bármilyen tőlük telhető társadalmi tevékenységet szívesen vállalnának. a diákok elvállalták és bejelentették azt is, hogy a város peremkerületében lakó, egyedül élő öregeket havonta felkeresik és a könyvtárból olvasnivalót visznek otthonukba.

a végrehajtó bizottság elhatározta, felkéri a város üzemait, vállalatait, tsz-eit, vizsgálják meg egykori dolgozóik helyzetét és tőlük telhetően segítsék a rászorulókat, főleg emberi kapcsolatok létrehozásával. a tanács javasolta a hazafias népfront városi bizottságának, dolgozzon ki tervet arra vonatkozóan, hogy a kulturális célokat szolgáló helyiségeket hogyan lehetne a nyugdíjasok részére klubszerűen működtetni. a tanács felhívta tagjait, hogy saját választó kerületükben kísérik figyelemmel az öregek életkörülményeit, tegyenek meg mindent, az idős választópolgárok szociális helyzetének javítására./mti/

...-

bb 42. tudományos kutatók a zöldségellátás megjavításáért -
sajtótájékoztató a muosz-ban

t jf/pá/ny hgy

1972. június 22.

a hazai zöldségtermesztők, kutatók a kísérleti próbák százai-val igyekeznek eleget tenni a termelők és végső soron a fel-dolgozó üzemek valamint a háziasszonyok igényeinek - mondotta dr. balázs sándor, a kecskeméti zöldségtermesztési kutató intézet igazgatója az intézet csütörtöki sajtótájékoztatóján, amelyen a muosz székházában rendeztek meg.

/folyt köv/
15.00/ny

-27-

NA 1535

bb 42. / tudományos kutatók.....folyt/ny

az eredmények biztatóak, de a kutatók és a gyakorlati szakemberek szerint hosszabb-rövidebb idő kell még ahhoz, hogy a nagyszabású tudományos program a piacokon is „realizálódjon”, az ellátásban mutatkozó időszakos zavarok felszámolása részben a kutatókon múlik, s remény van arra, hogy egy-három év múlva az üzletekben is megmutatkoznak majd a tudományos program eredményei.

az igazgató elemezte, mi az oka annak, hogy hazánkban a zöldségtermesztés az utóbbi években nem tartott lépést a szükséglettel. az ellátás egyenletlenségei jórészt azzal magyarázhatók, hogy a zöldségtermesztés sokáig nem volt eléggé kifizetődő, legalábbis több olyan növényi kultúra volt, amely a termelőknek a zöldségnél nagyobb hasznot hozott. ezen a helyzeten előnyösen változtatott, a zöldségtermesztéssel foglalkozó legutóbbi kormányhatározat, amely egyebek között termelői áremeléssel járt a termelők kedvében.

az előnyösebb feltételek máris éreztetik hatásukat; javult az ellátás, ami a feldolgozó üzemek szerződés kötéseinél is megmutatkozik. a további fejlesztéshez az kell, hogy a kutatók által előirányzott „kettős utat”, gyakorlatban is megvalósítsák. arról van szó, hogy a piacok tehát a fogyasztók a jövőben olyan zöldségeket kapnak majd, amelyet többnyire kézi erővel szednek; tehát az érés sorrendjében dolgoznak majd a betakarításon, a gazdaságok szakemberei, akiket modern szállítóeszközök segítenek. ugyanakkor konzervipari feldolgozásra olyan zöldségfélét nevesítenek, amelyek egyidőben érnek be és így korszerű betakarítógépekkel, egyszeri munkával leszedhetők lesznek. 1975-ig 4-5 ezer hektáron valósítják meg például a paradicsom komplex módon gépesített termesztését. az itt felszabaduló munkaerőt a háztartások ellátására szánt zöldségfélék termesztésére irányítják át. a konzervgyárak segítségével már megoldották a zöldborsó gépesített termelését, és napirenden van a fűszerpaprika és a zöldbab termesztésének korszerűsítése. kisebb lemaradás mutatkozik a csemegepaprikánál; a kutatók szerint a zöldborsó paprika lényegesen rosszabb minőségű, mint évekkel ezelőtt, a fajták ugyanis leromlottak és emiatt - az új fajták előállítására - meg kell gyorsítani a kísérleteket.

/folyt köv/

-28-

NA 1500

bb 42. / tudományos kutatók....folyt/ny

a kecskeméti kutatók munkája nyomán hét paradicsom, hat fűszerpaprika és három uborka fajtát országos megfigyelés alatt tartanak a mezőgazdasági nagyüzemekben. ezek az új növények alkalmasak a nagyüzemi termesztésre: géppel művelhetők, és hozamuk is megfelelő. az intézet egy másik „sikeres”, növénye a triticale - a buza és a rozs keresztezése - amely világszerte érdeklődést kelt és külföldre is küldtek már belőle szaporító anyagot. hazánkban elsősorban ott használják szívesen a gazdaságok, ahol korábban a nem megfelelő talajadottságok miatt csak a rozs termelt meg, ez a növény azonban nem hozott elegendő hasznot - amíg a triticale már kifizeti a fáradozást./mti/

..-

bb.43. nagy teljesítményű szállítóberendezések indiának

vid/kz/ok hgy

1972. június 22.

indiai megrendelésre nagy teljesítményű kötélpályákat készítenek az országos bányagépgyártó vállalat üzemében. a kettős, összességében 34 000 méter hosszú kötélpályát és tartozékait, a futó és meghajtó műveket az ország vállalat tatabányai és budapesti részlegeiben gyártják. az egyik pályát pmutka-pahariba, a másikat amarkantakiba küldik. mindkét helyen bauxitbányák termékét szállítják majd a feldolgozó gyárakba a magyar berendezésekkel.

a 33 millió forint értékű nagytömegű anyag szállítását már megkezdték. az indiai partner kérésének megfelelően szakaszonként küldik vasuton, illetve hajón rendeltetési helyére. a komplett kötélpályák szállítását a tervek szerint szeptemberig befejezik./mti/

..-

bb.44. a szovjetunióba utazott

k ol/pá/ok hgy

1972. június 22.

csütörtökön az okisz erkel ferenc művészegyüttesének ars musica kórusa. a magyar szövetkezeti énekkar tallinnban dalos kórusfesztiválon lép fel./mti/

..-

NA 1500

- 29 -

bb 45. osztrák sör érkezik

i jf/pá bzs hgy

1972. június 22.

a monimpex külkereskedelmi vállalat szállítási szerződést kötött az osztrák schwechati sörgyárral; szeptember 10-ig tartálykocsikban 100 ezer hektoliternyi sört szállít majd az osztrák üzem. az italt hazánkban palackozzák majd. a schwechati sört a kánikulai hetekben hozzák forgalomba és ezzel várhatóan javul majd az ellátás. /mti/

--

bb 46. elutazott az nszk szövetségi bankjának elnöke

i sl/mné bzs hgy

1972. június 22.

dr. karl klasen, az nszk szövetségi bankjának elnöke, aki Magyarországon tárgyalásokat folytatott, csütörtökön elutazott hazánkba. /mti/

--

bb 47. elkészült a 88-as főközlekedési út sárvári átkelő szakasza

vid/kz bzs hgy

1972. június 22.

a közúti közlekedés javítása érdekében átépítik, korszerűsítik vas megyében a nagyforgalmú városok, járási székhelyek főközlekedési útjainak átkelési szakaszait. elsőként készült el és csütörtökön megtörtént a műszaki átadása a 88-as főközlekedési út sárváron áthaladó szakaszának, melyet mintegy tizenkétmillió forintos költséggel korszerűsítettek. megszüntették a város belterületén a beláthatatlan, veszélyes kanyarokat, a forgalmat akadályozó lakóházakat lebontották, s az igényeknek megfelelő utburkolatot kapott a város főutcája.

a tervek szerint jövőre a 86-os számú főközlekedési út körmendi szakaszát építik át, ezt követően pedig -1974-ben- kőszegen, majd a megyeszékhelyen korszerűsítik a főközlekedési utakat. /mti/

--

15.25/bzs

- 30 -

NA 1545

bb 48. veszedelmes tüzet fékeztek meg az almásfüzitői kőolajfinomítóban

vid/kz bzs hgy

1972. június 22.

a komáromi kőolajipari vállalat almásfüzitői finomítójában csütörtökön hajnalban tűz keletkezett. valószínűleg öngyulladás következtében tüzet fogott a paraffin üzemrészben az egyik tárolótartály szigetelője. meggyulladt a tartályban lévő paraffin, lángot fogott az üzem tetőszerkezete is. a komáromi és a szőnyi állami tűzoltók a vállalat önkéntes tűzoltóival együttesen, rendkívül gyorsan és szervezeten dolgoztak, s nem egészen egy óra alatt megfékeztek a veszedelmes tüzet. mentés közben két állami tűzoltó könnyebb égési sebeket szenvedett. a tűz okának kiderítésére vizsgálat indult. /mti/

--

bb 49. megkezdődött a viii. dunántúli analitikai konferencia - átadták az 1972. évi dunántúli analitikai díjakat

vid/kz bzs hgy

1972. június 22.

csütörtökön megkezdődött székesfehérváron a viii. dunántúli analitikai konferencia. a háromnapos tanácskozáson több mint ötven dunántúli nagyüzem, intézmény vegyész-mérnöke a szinképelemzéssel, az elektroanalitika és az anyagvizsgálat termikus módszereivel és a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásával kapcsolatos időszerű kérdéseket vitatja meg. a megnyitó ünnepségen dr. inczedy jános, az analitikai díjbizottság elnöke elméleti, illetve gyakorlati analitikai munkásságuk elismeréseként átnyújtotta a szervezet 1972. évi dunántúli analitikai díját dr. garai tiberius veszprémi, és dr. siska elemér székesfehérvári vegyész-mérnököknek. a tanácskozás színhelyén, az építők pintér károly művelődési házában kiállítás nyílt a budapesti „radelkis”, elektro-kémiai műszergyártó ktsz készülékeiből, a székesfehérvári videoton gyár pedig 1010 b jelű számítógépét mutatta be.

a konferencia plenáris ülésén az elektroanalitika fejlődési irányáról és a rádióizotópos elemzések ipari alkalmazásáról tartottak előadásokat. délután a viii. dunántúli analitikai konferencián három szekcióban összesen 24 előadás hangzott el, főként a szinképelemzés, valamint az elektro-kémiai anyagvizsgálati módszerek, eljárások ipari alkalmazásáról.

/folyt. köv./
15.30/bzs

- 31 -

NA 1550

bb 49. /megkezdődött ... 1. folyt./bzs

az eseménnyel kapcsolatban az mti hirmagyarázója rámutatott, hogy a dunántúli vegyész-mérnökök e szakmai fóruma ez-uttal immár nyolcadszor ült össze. az analitikai konferencia az utóbbi években országos érdeklődésre tett szert, a mostani rendezvény résztvevőinek egyharmada az ország keleti feléből érkezett. a konferencia azt a célt szolgálja, hogy a rohamosan fejlődő analitika elméleti, tudományos kutatásai minél hamarabb a gyakorlatban, az ipari alkalmazásban kamatozódjanak.

a magyar kémikusok egyesületének regionális szervezete az általa alapított dunántúli analitikai díjjal is elősegíti az új eljárások elterjesztését. összefogja az egyesület helyi csoportjainak munkáját, tapasztalatcseréket, előadók cseréjét szervezi és a konferenciák előadásainak publikációját biztosítja. eddig a díjazott műszeres analitika köréből több új eljárás, műszer, készülék széles körben elterjedt és mintegy 20 iparágban gyorsabbá, pontosabbá, olcsóbbá tette az anyagvizsgálatot. több új módszer az általános elemzések mellett cél-szerűbb technológiai vizsgálatokat, üzemi ellenőrzéseket tett lehetővé. például a szerves vegyületek hőelemzésénél, a fémkohászati és petrokémiai anyagvizsgálatban. az idei díjazottak közül dr. garai tiberius új mérőműszert konstruált, a merkaptométert, amellyel a kőolaj merkaptán és diszulfid tartalmát lehet külön reagens nélkül, gombnyomásra meghatározni. az új mérőeszközt a kőolajfeldolgozás technológiájánál, üzemi műszerként alkalmazhatják, igazi jelentőségét azonban a kőolaj csővezetékek, tartályok korrózió-védelme adja meg. a veszprémi analitikus merkaptométerét az idei budapesti nemzetközi vásáron is bemutatták, ahol nemzetközi érdeklődést keltett.

az idei, viii. dunántúli analitikai konferencia előadásai az anyagvizsgálat további szakosodását, módszerei közül pedig a szinképelemzés és az elektrokémiai vizsgálatok gyors térhódítását, a termelés gazdaságossága szempontjából jelentőségük növekedését jelzik./mti/

-. -

bb 50. papp istván törökbalinti lakos,

hi bzs hgy

1972. június 22.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre, a partizánszövetség tagja elhunyt. búcsúztatása június 26-án délután 14 órakor lesz a rákoskeresztúri ujköztemetőben.

az mszmp budai járási bizottsága

- 32 -

/mti/
15.35/bzs

NA 1533

bb. 51. változó tiszatáj- repülőgépről

sb/mné/rj hgy

1972. június 22.

változó tiszatáj címmel sikeres uttörő akciót rendezett az uttörő szövetség, a kisköréi tiszai vizlépcső környékén. a több hétig tartó akció során a 10-14 éves általános iskolás uttörő lányok és fiúk megismerték kiskörét, a vizlépcső kiszélesítésének lényegét, az új létesítmény szerepét, a tiszatáj mezőgazdaságának átalakításában és a környékbeli népi hagyományokat. az akcióban több mint ezren vettek részt, s az írásbeli és szóbeli pályázatokon legjobb eredményt elért uttörők tiszafüreden táboroztak. csütörtökön kellemes meglepetéssel szolgált a legjobbaknak az országos vizügyi hivatal: pilátus típusú repülőgéppel mintegy 60 fiatal látott vendégül egy tiszamenti körrepülésre. a négy órás körrepülés után az ifjú utasok uttörő nyakkendővel ajándékozták meg ujjvári györgy pilótát. /mti/

-. -

bb. 52. nem használjuk ki a kooperációs lehetőségeket- országos mezőgazdasági kemizálási ankét veszprémben

vid/kz/fné/rj hgy

1972. június 22.

a vegyipar és a mezőgazdaság kapcsolatairól, a növénytermesztés és az állattenyésztés kemizálásának lehetőségeiről táncskoztak a témakör hazai szakemberei a csütörtökön veszprémben megrendezett országos ankéton.

dr. osztrovszky györgy, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökhelyettese előadásában rámutatott, hogy vegyiparunk, melynek termelése 1975-ig másfélszeresére növekszik, mind nagyobb szerepet játszik az élelmiszeripari termékek előállításának fokozásában. a továbbiakban azt hangoztatta, hogy ugyan ezen célból tovább javítjuk együttműködésünket a kgst tagországokkal, s kölcsönösen hasznos kooperációra törekszünk más országokkal is. az együttműködésben rejlő lehetőségeket még távolról sem használjuk ki megfelelően.

/folyt.köv./

15.40 rj

- 33 -

NA 1600

bb. 52. / nem használjuk... 1. folyt./rj

az előadó a továbbiakban rámutatott, hogy hazánkban jelenleg már évente mintegy 4-5 milliárd forint értékű kártól mentesítik a mezőgazdaságot a különböző kémiai anyagok, s ezt az eredményt 1975-ig meg lehet kétszerezni.

gór nagy sándor nehézipari miniszterhelyettes arról szólott, hogy az új, összetett műtrágyát készítő pétfürdői üzem 1975-re tervezett átadása után mezőgazdaságunk nitrogén-hatóanyag igényét nagyjából már hazai termelésből tudjuk fedezni. különféle növényvédő szerekből, mint elmondotta, 1970-ben hektáronként átlagosan 300 forint értékűt használt fel mezőgazdaságunk, az igények azonban gyorsan növekszenek, s így 1975-ben az előzetes felmérések szerint már hektáronként 800 forint értékű növényvédőszerre lesz szükség. a gyomirtó-, a gombaölő- és a talajfertőtlenítő szerek mellett növekszik az igény a növények növekedését, virágzását és érését szabályozó anyagok iránt is. /mti/

--

bb. 53. szlovén küldöttség vas megyében

vid/kz/rj hgy

1972. június 22.

csütörtökön hivatalos baráti látogatásra vas megyébe érkezett a szlovén dolgozó nép szocialista szövetségének négytagú küldöttsége. a küldöttséget szombathelyen a megyei népfront klubban fogadták, s tájékoztatták vas megye gazdasági, politikai és kulturális helyzetéről, a népfront mozgalom tevékenységéről.

a küldöttség három napot tölt vas megyében, ellátogat több üzembe, termelőszövetkezetbe, találkozik sárvár, kőszeg város vezetőivel, tájékozdik a várospolitikai munkáról, a megye szlovén nemzetiségi községeiben pedig a lakosság élet- és munkakörülményeiről.

a delegáció tagjai és a vasiak megtárgyalják a két szomszédos terület gazdasági és kulturális együttműködésének, kapcsolatainak további lehetőségeit is. /mti/

--

15.45 rj

KA-16²⁰

- 34 -

bb. 54. már búzát is aratnak békés megyében

vid/kz/rj hgy

1972. június 22.

csütörtökön a buza aratását is megkezdték békés megyében. az orosházi új élet tsz határában 12 kombájn vágta cépelte a korai búzát. a hetek óta tartó rendkívüli szárazság, nagy hőség hatására a libelulla „megszorult”, kissé, s a vártnál alacsonyabb hozammal fizet. egyidejűleg a békéscsabai május 1. a kardoskúti rákoczi, a mezőkovácsházi új alkotmány és több más termelőszövetkezet is megkezdte az új kenyérnek való betakarítását. az aratást nyomon követi a szalmalehuzás és a talajzárás, hogy a talajban lévő minimális nedvességet megőrizzék. /mti/

--

bb. 55. kgst tanácskozás pécsen

vid/kz/rj hgy

1972. június 22.

a kgst építésügyi állandó bizottsága keretében, a „beton és betonacél fizikai-mechanikai tulajdonságok vizsgálatai”, című témában a tagországok specialistái szakmai megbeszélést tartottak pécsen a pollack minály műszaki főiskolán. magyarország részéről az építés tudományi intézet és az építési minőségellenőrző intézet szakemberei vettek részt, a tanácskozás a két intézet szervezésében zajlott. az üléseken részletesen elemezték az eddig végzett vizsgálatokat, kijelölték a további feladatokat, s meghatározták, milyen munkát kell elvégezniük az egyes tagországoknak. a három napos program csütörtökön fejeződött be. /mti/

--

bb. 56. a szibériai hetek eseményei budapesten

1/nn/pá/rj hgy

1972. június 22.

csütörtökön a hazánkban tartózkodó szovjet tudósküldöttséget a papíripari vállalat és a duna cipőgyár látta vendégül. a papíripari vállalatnál v.a. zibarjev, tomszki tanszékvezető docens a szibériában élő kis népekről tartott előadást, fotókiállítás is nyílt a szibériáról, a duna cipőgyárban v.p. alexandrov a novo-szibirszki pártfőiskola igazgatóhelyettese találkozott és beszélgetett el az üzem dolgozóival nyugat-szibéria gazdasági fejlesztésének terveiről. /mti/

--

16.10 rj

- 35 -

Ni 16³⁵

bb 57. fogorvosok doktorrá avatása

t nn/pá bzs hgy

1972. június 22.

a semmelweis orvostudományi egyetem tanácsa csütörtökön a vigszínházban dr. zoltán imre rektor elnökletével ünnepi tanácsulást tartott, amelyen az egyetemen 1972-ben végzett 130 fogorvost avattak doktorrá.

az ifju fogorvosok - akik közül 21-én „summa cum laude” minősítéssel végeztek - ünnepélyes keretek között tették le esküjüket. a most avatott fogorvosok nevében dr. golopencza páál mondott köszönetet a professzorok és az oktatók fáradságos munkájáért.
/mti/

--

bb 58. csökkent a fűszerpaprika kézi munka igényessége - nőtt a termőterülete

vid/kz bzs hgy

1972. június 22.

országos fűszerpaprika-termesztési tanácskozást tartottak csütörtökön kalocsán. az értekezleten, ahol az ipar, a termelő gazdaságok és a kutató intézetek szakemberei vettek részt, a magyar fűszerpaprika termesztésének szakosítása, gépesítése volt a téma. az ipar részéről kovács lászló, a konzervipari tröszt vezérigazgatója tartott tájékoztatót az értékesítés, illetve a korszerű feldolgozás lehetőségeiről, az örlemény piacáról. e szerint versenyképes a nagyüzemileg előállított, s a fogyasztói igénynek megfelelően feldolgozott ételízesítő. ez annak tudható be, hogy tömegében azonos minőségű, s kitűnő festéktartalma fűszerpaprikával jelentkezőnk a hazai és külföldi piacokon. a jelek szerint a hírnév a továbbiakban sem kerülhet veszélybe. a magyar fűszerpaprika-termelés tuljutott a válságon. az előző évekhez viszonyítva nőtt a termőterület, s korszerűsödött a termeléstechológia. csak kalocsán - a fűszernövény szűkebb hazájában - ezer holddal nőtt a világhíresség termőterülete. reformosították a termesztést, az új fajták, amelyek egyszerre érlelik termésüket, gépi betakarításra alkalmasak, ugyanakkor beltartalmi értékük is jobb az előzőeknél. valamennyi új hibrid pirosabbra színeződik, s hosszabb ideig színtartó.

a termelés gyorsabb fejlődését eredményezte az is, hogy a növénynemesítéssel párhuzamosan sikerült a gépesítést is megoldani. az idén már különböző típusu paprikabetakarító szedőgépek segítik a szedést. a kalocsai körzetben a tíz legnagyobb paprikás gazdaságban teljes egészében gépesítették a fűszernövény termesztését. ezzel minimálisra csökkentették a kézi munkát./mti/

16.30/bzs

- 36 -

NA 165

bb 59. sajtótájékoztató az egészségügyi szervek nyári felkészüléséről

t nn/pá bzs hgy

1972. június 22.

- az országos egészségügyi szervek mindent megtesznek azért, hogy nyáron ne fenyegetsen járvány - jelentette be dr. tóth lászló, az egészségügyi minisztérium közegészségügyi-járványügyi főosztályának vezetője, azon a sajtótájékoztatón, amelyet csütörtökön tartottak az egészségügyi minisztériumban. elmondotta: magyarországon a járványügyi helyzet jó, s ez elsősorban a hatékony, megelőző felkészülésnek köszönhető. azonban számolni kell az élénkülő idegenforgalom, a nyaralási szezon okozta fertőzések veszélyével. az illetékesek minden tőlük telhetőt megtesznek, hogy a kánikula következtében előforduló veszélyeket a minimálisra szorítsák, megakadályozzák a fertőzések terjedését. ennek érdekében fokozzák a fürdőhelyek, vendéglátóipari egységek, szállodák, kereskedelmi egységek higiéniai ellenőrzését. a nyári időszakban különösen a szalmonella baktérium okozta megbetegedések a gyakoriak. a szakemberek tapasztalata szerint ilyenkor a fertőző hasmenés a gyakori, amelyben budapesten tavaly mintegy 60 ezren betegedtek meg. a köjál illetékesei elhatározták, hogy ilyen esetekben bevezetik a kötelező, név szerinti bejelentést, s ahol halmozódást észlelnek, ott sürgősen góckutatást rendelnek el.

a hazai járványhelyzet - hangsúlyozták - sokat javult, különösen a kötelező védőoltások elrendelése óta. jelentősen visszaesett a szamárköhögésben, kanyaróban megbetegedett gyerekek száma. míg például 1952-ben a szamárköhögést évente átlag 18 ezren kapták meg, addig tavaly márcsak 150-en. a tetanusz fertőzések száma, 10 évvel ezelőtt 500 felett volt, tavaly már száz alá esett. a nyaraló gyerekek számára rendelet írja elő a kötelező diftéria, szamárköhögés és tetanusz oltást, ami egy székében is kapható.

a sajtótájékoztatón elmondották, hogy ma budapesten tisztább a levegő, mint korábban. a légszennyeződés elleni küzdelem terén elért eredmény nemcsak az egészségügyi hatóságok tevékenységének hatásosságát dicséri, hanem összefügg a főváros energia hordozóinak cseréjével is.

budapesten jelenleg mintegy 16-18 ezren vannak kitéve a zajártalom veszélyének. éppen ezért a köjál szeptemberre össze kívánja hini a „zajos” üzemek vezetőinek, szakszervezeti funkcionáriusainak és az egészségügyi szakembereknek a konferenciáját, amelyen megvitatják az ezzel kapcsolatos feladatokat.

/folyt. köv./
16.35/bzs

- 37 -

NA 1705

bb 59. /sajtótájékoztató ... 1. folyt./bzs

a fővárosi fürdők, strandok problémáiról szólva a minisztérium illetékesei hangsúlyozták, hogy tavaly a fürdők vízének mintegy 30 százalékát találták szennyezettnek. a vizsgálatok megállapították, ebben elsősorban a fürdőzők a hibásak, mert sokszor nem tartják be a legelemibb egészségügyi előírásokat sem. a helyes nyári táplálkozás, öltözködés, és a munkavégzés szabályai közé sorolták a szakemberek a kellő sótartalmu folyadékok fogyasztását, a könnyebb, természetes anyagokból készült ruhanemű hordását, valamint munka közben a szervezet víz- és sószükségletének biztosítását. felhívták a figyelmet arra is, hogy akik most épültek fel valamilyen betegségből, üdülés előtt okvetlenül konzultáljanak kezelőorvosukkal. /mti/

--

bb. 60. a rábaköz központjává fejlődik kapuvár

vid/kz/rj hgy

1972. június 22.

kisalföld egyik legfiatalabb városa, kapuvár, néhány éven belül tizenhatezer lakosu várossá, a rábaköz gazdasági és kulturális központjává fejlődik. rendezési tervét csütörtökön tárgyalta és fogadta el a kapuvári városi tanács. a terv megvalósítása során mintegy kétezer lakást építenek fel, több városi alközpontot alakítanak ki oly módon, hogy a sokszázéves rábaközi település szerkezete ne változzék.

többszintes családi házak és lakóépületek, kétszintes kétlakásos sorházak, s az autók számának növekedésével is számolva, számos parkolóhely, garázs, új autóbuszvégállomás, a város központjában pedig autóbuszpályaudvar, a kis-rába mentén szabadstrand épül majd az ipartelepítést is körültekintően tervezték meg. az elfogadott terv szerint több jelenleg is működő üzemet telepítenek ki a város védősávval elválasztott keleti részére. a tanács határozatot fogadott el arra nézve is, hogy a jövőben már csak a kijelölt területen épülhet új üzem. /mti/

--

16.55 rj

- 38 -

NA 17vo

bb. 61. magyar-csehszlovák idegenforgalmi egyezmény

i/kf/rj la

1972. június 22.

csütörtökön hazaérkezett pozsonyból molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes, aki dr. e. misovszky külkereskedelmi miniszterhelyetessel a két ország idegenforgalmának sokirányu fejlesztésére egyezményt írt alá. az aláírásnál jelen volt d.goga szlovák kereskedelmi miniszter és bjelik györgy, hazánk pozsonyi főkonzulja. /mti/

--

bb. 62. visszaérkezett olaszországból az mrt szimfónikus zenekara és énekkara

t/nn/rj mné/la

1972. június 22.

visszaérkezett nagyszerű olaszországi vendégszerepléséről a magyar rádió és televízió szimfónikus zenekara és énekkara. a mintegy 200 tagu együttes június 16. és 21. között három városban, firenzében, padovában és san giovanni valdarnoban 9 zene-művet, elsősorban magyar szerzők alkotásait szólaltatta meg. a padovai eremian székesegyházban verdi requiem-jét adták elő sergio penazzi dirigálásával. san giovanni valdarnoban lehel györgy vezényletével erkel hunyadi nyitányát, liszt mazelppáját, kodály felszállott a páva és budavári tedeum című műveit, firenzében pedig sztravinszkij és liszt egy-egy szerzeményét, bartók cantata profana-ját, és kodály psalmus-át mutatták be. a szólisták andor éva, barlay zsuzsa, faragó andrás, kovács péter, kovács kolos és réti józsef voltak. /mti/

--

bb. 63. hazaérkezett mongóliából a magyar pártmunkásküldöttség

rj la

1972. június 22.

a mongol népi forradalmi párt központi bizottsága meghívására németh ferencnek, az mszmp kb tagjának, a somogy megyei pártbizottság első titkárának vezetésével mongóliában járt pártmunkás küldöttség csütörtökön visszaérkezett budapestre. a küldöttség vidéki körutja során látogatást tett a központi ajmak-ban és darhen-ben, ahol ipari üzemet, állami gazdaságokat, mezőgazdasági termelőszövetkezeteket tekintett meg, köztük a magyar segítséggel épülő huskominátot. a delegációt mongóliai tartózkodása során fogadta j. cedenbal, az mnfp kb első titkára. a pártmunkás delegáció találkozott és megbeszéléseket folytatott n. molomzsamccal, az mnfp pb tagjával.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren háry béla, a kb osztályvezető helyettese fogadta. jelen volt l. tudev, a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének másodtitkára. /mti/

--

17.00 rj

- 39 -

NA 17ve

bb 64. a francia művészeti szakszervezet /fns/

pá bzs la

1972. június 22.

háromtagú küldöttsége - jean mourier főtitkár, rené jannelle főtitkár-helyettes és francois marie titkár - a művészeti szakszervezetek szövetségének meghívására a magyar művészeti élet és a művész-szakszervezeti mozgalom tanulmányozására csütörtökön budapestre érkezett. /mti/

--

bb 65. biszku béla látogatása a xii. kerületben

ngy/mné bzs la

1972. június 22.

biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára csütörtökön a xii. kerületbe látogatott, ahol dr. tóth jános, a kerületi pártbizottság első titkára és pozsonyi vilmos tanácselnök fogadta. délelőtt biszku béla résztvett a kerületi pártvégrehajtó bizottság ülésén, tájékozódott a kerület életéről, a pártszervek féléves tevékenységéről. ezt követően a magyar optikai műveket kereste fel. posch gyula vezérigazgató és suga jános, az üzemi pártbizottság titkára tájékoztatta az üzem számítástechnikai programjáról, bemutatták a gyárrészleget és a mom sporttelepét. délután biszku béla találkozott a kerületi pártbizottság tagjaival, a kerület párt-, állami - és tömegszervezeti vezetőivel, aktivistáival, akiket időszzerű kül- és belpolitikai kérdésekről tájékoztattott. /mti/

--

bb 66. módosult a fővárosi szabó ervin könyvtár zenei gyűjteményének nyitvatartása

i nn/mné bzs la

1972. június 22.

a fővárosi szabó ervin könyvtár zenei gyűjteményének /budapest, v. kerület fehérhajú u. 2./ nyitvatartási ideje a nyári hónapokban megváltozik. július 1-től augusztus 31-ig hétfőn és pénteken 14-19 óráig, kedden és csütörtökön 10-15 óráig áll az érdeklődők rendelkezésére. a zenei könyvtár szerdán és szombaton zárva van. /mti/

--

17.17/bzs

- 40 -

NA 17vo

bb. 67. joszip broz tito,

p
pá/rj la

1972. június 22.

a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnöke, a jugoszláv kommunisták szövetségének elnöke táviratban fejezte ki köszönetét kádár jánosnak, az mszmp kb első titkárának és losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének a 80. születésnapja alkalmából hozzá intézett jókívánságaikért. /mti/

--

bb 68. magyar-bolgár szabványosítási tárgyalások

k sb/mné bzs la

1972. június 22.

dr. olajos józsefnek, a magyar szabványügyi hivatal elnökének vezetésével csütörtökön hazaérkezett bulgáriából a magyar delegáció, amely várnában aláírta a magyar-bolgár szabványosítási együttműködési egyezményt. az elmúlt hetekben hasonló megállapodást kötöttek csehszlovákiában, Lengyelországban és romániában, a közeljövőben pedig a szovjetunióban és a német demokratikus köztársaságban vitatják meg a társintézmények vezetőivel a további együttműködés kérdéseit és írják alá az egyezményeket, amelyekkel közvetve az országok közötti árucseréfor-galmat segítik. /mti/

--

bb 69. hazaérkezett mongóliából a hnf delegációja

pá bzs la

1972. június 22.

visszaérkezett budapestre a hazafias népfront országos tanácsának delegációja, amely s. hegedüs lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára vezetésével egy hetet töltött mongóliában, a mongol béke és baráti társaságok szövetsége vendégeként. a delegáció aláírta a hazafias népfront és a mongol béke és baráti társaságok szövetsége közötti együttműködést tartalmazó 1972-73. évi együttműködési tervet. a küldöttség repülőtéri fogadásán megjelent szentistványi gyuláné, a hazafias népfront országos tanácsának titkára. /mti/

--

17.57/bzs

- 41 -

NA 18us

bb 70. e m b a r g ó : f e l o l d á s i g !

fock jénő válasza az indiai banketten elhangzó beszédre

t bc/tm bzs la

1972. június 22.

tisztelt miniszterelnök asszony! tisztelt indiai barátaink!
kedves elvtársak!

Őszinte köszönetet mondok elnöki tanácsunk elnöke, Losonczi Pál és valamennyiünk nevében Indira Gandhi miniszterelnök asszony kedves és megtisztelő meghívásáért. Jól esett hallanunk népünkről és kormányunkról mondott elismerő, kedves szavait. Különösen azért értékelem ezeket igen nagyra, mert tudom, hogy egy baráti nép képviselőjének őszinte véleményét fejezik ki.

az Ön magyarországi látogatásának - sajnos - vége felé közeledünk. szeretném ismételten hangsúlyozni, milyen jelentősnek tekintjük, hogy országának vezetése közben szakított időt arra, hogy ellátogasson a mi hazánkba.

az Ön személyében indiai miniszterelnököt első ízben üdvözölhetünk a magyar népköztársaságban. örömeinkre szolgál, hogy az első hazánkba látogató indiai kormányfő Indira Gandhi asszony, a világszerte ismert és becsült személyiség.

rövid itt-tartózkodása során tapasztalhatta, népünk milyen nagy figyelemmel, a barátság mély érzéseivel kíséri India és népe sorsának, életének alakulását, valamint az Önök országával fennálló szoros baráti kapcsolatunkat. Meggyőződésem, hogy látogatása során számos alkalommal személyesen is találkozott e baráti érzés megnyilvánulásaival.

korábbi ismereteit most közvetlen tapasztalataival gazdagíthatta arról, hogy népünk szorgalmas alkotó tevékenysége a szocialista fejlődés útján milyen eredményekkel és milyen mélyreható változásokkal járt: felszabadult népünk élete mind anyagiakban, mind szellemiekben kiteljesedett. a fejlődéssel együttjáró nehézségek ellenére is olyan jelentős előrehaladást tettünk a társadalmi fejlődés útján, amelyre népünk ezeréves történelme során még nem volt példa.

tovább kívánunk haladni ezen az úton, mert ez szolgálja népünk boldogulását, felemelkedését, és összhangban áll nemzetközi vonatkozásban is a haladás ügyével.

/folyt. köv./
18.40/bzs

- 43 -

XA 1855

bb. 75. / indira gandhi vacsorát adott... 3. folyt./rj

magyarország és india hisz az együttműködésben, abból az egyszerű okból fakadóan, hogy mindkettőnknek ebben a világban kell élnünk, együtt minden más nemzettel. akár tetszik nekünk, akár nem, nem hagyhatjuk el a világot. ugyanígy figyelembe kell vennünk azokat az országokat is, amelyeket történetesen nem szeretünk. az együttélés tehát nagyon reális, jó politika. ha az együttélés szükséges, akkor ugyancsak szükséges a következő lépés az együttműködés. a nemzetközi együttműködés az egyetlen eszköz a modern világban az emberi faj továbbélésére, s ahhoz, hogy megoldjuk a gazdasági problémákat, a természet megőrzését, a technológiai fejlődés, a gazdasági fejlődés és a tudomány kérdéseit.

nagyon örülünk annak, hogy magyarország és india között az együttműködés légköre uralkodik. e két ország messze van és több vonatkozásban ennyire különbözik egymástól: de mindannyiunknak közös vágya a béke. mindannyian érezzük, hogy nemcsak saját problémáinkat kell megoldanunk, s nemcsak saját népünkkel kell törődnünk, hanem meg kell tennünk minden tőlünk telhetőt, hogy jobb légkört hozzunk létre a világban. biztos vagyok benne, hogy továbbra is együtt fogunk dolgozni, s harcolunk az igazságatlanság és az elnyomás ellen, bárhol és bármilyen formában jelentkeznek is az.

tekintettel arra, hogy ez az utolsó formális alkalom, szeretném megragadni ezt a lehetőséget, hogy nagyon őszinte köszönetet mondjak önnek, elnök ur és önnek, miniszterelnök ur, a magyar kormány tagjainak, a többi jelenlévő barátainknak azért, hogy segítséget nyújtottak nekünk magyarország megismeréséhez. köszönetet mondva azoknak is, akik most nincsenek jelen, de akikkel találkoztam, s azoknak, akik korábban információt adtak nekünk szellemi életükről. s annak a nagyon sok magyarnak - férfinak és nőnek, s nagyon szép gyerekek - akikkel találkoztunk, akiket látunk, vagy akiknek integettünk, azért, mert ezt a látogatást nagyon kellemessé tették számunkra. még fogom őrizni ennek, s a többi nagyon kellemes alkalomnak az emlékét és őszintén remélem, hogy a jövőben is lesznek ilyen találkozások, amelyek elmélyítik az országaink közötti kapcsolatokat.

hölgyeim és uraim! engedjék meg, hogy felkérjem önöket, csatlakozzanak hozzám, s ürítsük poharunkat elnök ur egészségére, valamint a magyar-indiai kapcsolatok további fejlődésére! a vacsorán pohárköszöntőt mondott fock jénő, a minisztertanács elnöke is.

/beszédét bb. 70. sz. anyagunkban közöltük, az embargót

/mt1/

f e l o l d j u k ! ! /

223.30 rj

- v é g -

- 43 -

T a miniszterelnök ur és felesége egészségére,

M 2330

parlament

bkk 3. /megkezdte tanácskozását13.folyt./um

dr. Lukács János /zala megye 2 vk./, pacsai állatorvos

aláhuzta, hogy zala megye mezőgazdaságának legfontosabb ágazata az állattenyésztés, ezen belül is a szarvasmarha-tartás. a zalai terület termelőszövetkezeteinek és háztáji gazdaságainak bevételei tehát nagyban függenek az állattenyésztés, a szarvasmarha-tartás helyzetétől - ezért több javaslatot tett a szarvasmarha-állomány növelését segítő ösztönzők továbbfejlesztésére.

a megye vízgazdálkodásáról szólva megállapította, hogy az elmúlt években jelentős volt az előrelépés e területen: elkészült a keleti-főcsatorna, folyamatban van a tiszai vízlépcső építése. a vízgazdálkodás másik területén, a lakossági vízellátás és a csatornázás vonatkozásában viszont még nem sikerült felszámolni a múlt örökségéből adódó elmaradást. zala megye lakosságának jelenleg 32 százaléka kap vezetékes vizet, a csatornázás mértéke pedig 18 százalékos. a községi lakosság vezetékes vízellátása ugyanakkor csak 14 százalékos. számottevő fejlődést jelent, hogy az idén májusban üzembe helyezték a murai vízművet, amelynek lépcsőzetes továbbfejlesztésével meg oldható nagykanizsa és a megye más jelentős részének vízellátása. az országos szintet azonban csak további erőfeszítésekkel tudják elérni.

a költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

ezután ebédszünet következett.

/folyt.köv./

14.10/um

- 41 -

1/14-25
1/14

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...14.folyt./e

ebédszünet után apró antal elnöklésével folytatta tanács-
kozását az országgyűlés. péter jános külügyminiszter volt a kö-
vetkező felszólaló.

/péter jános beszédét mai bkk. 1. számú kiadásunkban már
közöltük, az embargót f e l o l d j u k , s a beszédre az
alábbi javításokat adjuk:/

az 1. folytatás második bekezdésének utolsó mondata he-
lyesen így hangzik: a nemzetközi viszonyok alakulása az elmúlt
évben is kedvező feltételeket biztosított az ország fejlődése
számára.

a következő bekezdés utolsó sorában az „eseményekben,, szó
helyett „események alakításában,, irandó.

a 4. bekezdés alulról számított harmadik sora elején a mon-
dat helyesen így kezdődik: a l e g u t ó b b i személyes ta-
lálkozók...

az 5. bekezdés alulról számított harmadik sorában az „1960-
ban,, helyett „1969-ben,, irandó.

a 2. folytatás negyedik bekezdésének utolsó mondata helye-
sen így végződik: ...mindannyiunk közös érdeke, n a g y n e m -
z e t k ö z i é r d e k .

a következő bekezdés 4. sorának elején a szöveg helyesen ez
lesz: ...találkozás k e d v e z ő hatásait is várhatjuk a mai
nemzetközi élet s o k területén.

a 3. folytatás 2. bekezdésének 2. sora helyesen így végződik:
...a vietnami háborúval kapcsolatban is, mert annak hatásai ebben

a vonatkozásban is megmutatkozhatnak.

/folyt.köv./

17.53/e

- 42 -

KA 1815

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...15.folyt./e

a következő bekezdés alulról számított 3. sorának végén a
szöveg helyesen ez lesz: ...szörnyű áldozatok árán - azzal, hogy
Leköti az imperialista hatalom erejét - ahhoz is...

a 4. folytatás első bekezdésének 3. sora végén a helyes
szöveg ez lesz: ...felismerte, v a g y f e l i s m e r i :
milyen javaslatokat...

a 2. bekezdés első mondata helyesen így hangzik: a vietnami
háború színterétől távol van a közel-kelet, de a történelmi ösz-
szefüggésekben a vietnami háborúval sok szállal fűződik egybe a
közel-keleti válság. e válság megoldása...

ugyanennek a bekezdésnek alulról számított 4. sora végén
kezdődő mondatától a szöveg a bekezdés végéig ez lesz: így van ez
nemzetközi jogi vonatkozásban, az egyesült nemzetek szervezeté-
nek alapokmánya szerint is. izrael a nemzetközi jog szerint mind-
addig agresszor, amíg a megszállt területeket vissza nem adja.

a 3. bekezdés 4. sorának közepén a mondat helyesen ez lesz:
mi keressük tárgyalások, együttműködések é s s z e m é l y e s
t a l á l k o z á s o k u t j á n - a nagy nemzetközi összefüg-
gések figyelembe vételével - a legmegfelelőbb s a palesztinai nép
jogait i s érvényesítő megoldást.

a 4. bekezdés 3. sorának közepén a szöveg így hangzik:
...az egész világhelyzet, a többi válsággóc tekintetében, lényegé-
ben a földkerekség...

az 5. folytatás utolsó bekezdésének 4. sora elején a helyes
szöveg ez lesz: ...köztársaság kormányának ártanak. talán az utób-
binak még jobban, mint az ndk kormányának. valamikor...

ugyanennek a bekezdésnek a 6. sora végén a helyes szöveg ez
lesz: ...visszaigazítani a t ö r t é n e l e m ó r á j á t .
ma az...

/folyt.köv./

18.00/e

- 43 -

KA 1815

parlament

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...16.folyt./e

ugyanennek a bekezdésnek alulról számított 5. sora elején a „keleti,, szó helyett „kelet-európai,, irandó.

a 6. folytatás első bekezdésének második sora végén a helyes szöveg: ...szövetségesei segítik igazán, amelyeket a német...

a 2. bekezdés végéhez pótlólag hozzáírandó: azt a politikai elvet mi a német szövetségi köztársaság szövetségesével, kormányi képviselőivel való tárgyalásokban mindig félreérthetetlenül hangsúlyozzuk.

a 4. bekezdés 6. sora végén a helyes szöveg ez lesz: ...előbb rendezzük a nyitott kérdéseket - vagyoni jogi kérdéseket stb. - és azután vegyük...

ugyanennek a bekezdésnek alulról számított 5. sora végén a mondat helyesen így fejeződik be: ...kapcsolatok fejlesztésében, diplomáciai kapcsolatok nélkül is, mi mindig...

a 7. folytatás első bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen ez lesz: ...magatartását realitásként elfogadni, figyelembe venni...

ugyanennek a bekezdésnek 5. sora végén a mondat helyesen így fejeződik be: ...érezzék magukat a konferenciára most közel...

ugyannebben a bekezdésben a 6. sor elején kezdődő mondatról a szöveg helyesen ez lesz: most közel vagyunk már a komolyan vett előkészítő értekezésekhez, bár lehet, hogy bizonyos tényezők ezt

még mindig késleltetik, ugyanis a nato-országok...

/folyt.köv./

18.03/e

- 44 -

N+ 1840

parlament

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...17.folyt./e

a második bekezdés 4. sorának közepén a mondat helyesen így végződik: ...nagyjelentőségűek voltak, kedvezően hatottak a nemzetközi életre. ezek nélkül...

a harmadik bekezdés 6. sorának végétől a szöveg helyesen ez lesz: ...a konferencia egyetemes szükségességét és hasznosságát, felismerhessék, hogy saját érdekelttségük is azt követeli meg, hogy a konferenciát hívják egybe. napnál is...

a 4. bekezdés 6. sorának közepén a szöveg helyesen ez lesz: ...ott voltak és a konferencia munkájában tevékenyen részt vettek a magyar küldöttek is.

ugyanennek a bekezdésnek alulról számított 5. sora közepén a helyes szöveg ez lesz: ...egyfelől az európai biztonsági konferencia előkészítésében...

ugyanennek a bekezdésnek az utolsó két sora helyett a szöveg helyesen ez lesz: ...az európai fővárosok polgármesterei, pest, buda és óbuda egyesülésének ünnepi évfordulója alkalmából.

ugyanígy üdvözljük...

a 8. folytatás első bekezdése második sorának közepén a helyes szöveg ez lesz: ...unió kezdeményezéseit európai konferenciák megtartása érdekében, s az európai...

/folyt.köv./

18.08/e

- 45 -

N+ 1845

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...18.folyt./e

ugyancsak az első bekezdés alulról számított 3. sorának végén a helyes szöveg ez lesz: ...tájékoztató megbeszéléseket, s nemcsak európai országokkal, hanem az amerikai egyesült államokkal és kanadával is, amely megbeszélések során javaslatokat...

a 9. folytatás 2. bekezdése helyesen így fejeződik be: ...az általános nemzetközi feltételek alakulásával, ezek pedig a szocialista országok együttműködésével.

a világ...

a 10. folytatás 2. bekezdése második sorában a helyes szöveg ez lesz: ...szövetségi együttműködésünk ennek keretében és a kgst-ben, annál inkább...

ugyanennek a bekezdésnek alulról számított 7. sorában a „társadalmi változások”, szavak helyett beszúrandó: nemzetközi téren és hazai viszonylatban, és...

ugyanennek a bekezdésnek az utolsó mondata helyesen így végződik: ...barátsági szerződés megújításáról és kihirdetéséről.

a 11. folytatás 3. bekezdésének első sorában a „kerültem”, szó helyett „érkeztem”, irandó.

e bekezdés harmadik sorának végén a mondat helyesen így fejeződik be: olt, poprád, l a j t a környékére.

/folyt.köv./

18.13/e

KF 1800

bkk 3. /megkezdte tanácskozását 19. folyt./um

dr. dömötör jános pedagógus /csongrád megye 14. választókerület/ a művelődési otthonok helyzetével foglalkozott, elmondotta, hogy a költségvetés egészét tekintve talán elenyésző az a 140 millió forint működési támogatás, amely állami forrásból, tanácsi költségvetésből a művelődési otthonoknak jut. jelentősége azonban sokkal nagyobb, figyelembe véve annak az 1913 klubkönyvtárnak és művelődési otthonnak a szocialista tudatformálásban betöltött szerepét, amely ebből a pénzből részesül.

a művelődési otthonok feladata, hogy a helyi közösségi, társadalmi élet javítása érdekében biztosítsák a közös művelődés és szórakozás feltételeit, vegyenek részt a művészi alkotótevékenység tömeges kibontakoztatásában, s munkájukat a szocialista művelődéspolitikai irányelveinek megfelelően, a szocialista kultúra tartalmi követelményeivel összhangban végezzék. 1960-és 1970 között a művelődési otthonok látogatóinak száma 42 millióról 49 millióra emelkedett, a művelődés centrumainak szerepe - elsősorban a szabadidő növekedéséből adódóan - lényegesebb, fontosabb lett. a szabadidő kulturált eltöltése mellett a művelődési otthonok, mint a társasélet központjai, alkalmasak a fokozódó urbanizációval gyakran együttjáró elszigeteltség-érzés feloldására is. az elért eredményekben jelentős szerepük van az otthonokban dolgozóknak, a kulturális terület „közkatonaiknak”, „mindeneseknek”, hivatástudat és lelkesedés nélkül ezt a munkát nem lehet jól végezni, ám tevékenységük igazán csak ott hatékony és eredményes, ahol megfelelő lehetőségek is vannak, ahol a tervek, a célok megvalósultak. ott - s erre számos példa van - ahol a tanácsi támogatás mellé más társadalmi, elsősorban termelészövetkezeti hozzájárulást is kapnak a művelődési otthonok.

az otthonok jelenlegi finanszírozási rendszeren nem tudja kellően biztosítani a működés anyagi feltételeit. rövid távon komoly segítséget jelentene, ha már a jövő esztendőitől az otthon fenntartó szerv költségvetésébe kerülne át a leginkább rászorult intézmények, klubkönyvtárak kiadásai, bevételei. azt is el kellene érni, hogy a működés alapfeltételeit biztosító állandó költségeket - fűtés, világítás, karbantartás stb. - a fenntartó szerv vállalja át.

a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést elfogadta.

/folyt.köv./

18.20/um

MA 1810

parlament

bkk 3. /megkezdte tanácskozását 20.folyt./um

rujsz lászlóné /vas m., 2 vk./, a szombathelyi cipő-

gyár osztályvezetője példával illusztrálta: mennyi ki nem használt lehetőség, tartalék van még gazdaságunkban. a munka szervezettségének növelését, illetve hatékonyságának emelését elemezve rámutatott: az egyik legnagyobb gond a termelés folyamatosságának biztosítása. ezzel szoros összefüggésben szólt a ruházati iparban, illetve a cipőiparban - e két rendkívül divatérzékeny területen - jelentkező anyagimport-nehézségekről.

a vállalati belső tartalékokról szólva aláhuzta a gazdálkodási fegyelem és a társadalmi tulajdon védelmének fontosságát.

a képviselő rámutatott: a társadalmi tulajdon elleni vétségek - sőt gyakran büncselekmények - megelőzésében legtöbbit a környezet tehetne. sajnos az emberek gyakran szemet hunynak a látottak fölött s így a közösség ráható, visszatartó ereje elmarad. a közömbösség nem fér össze a szocialista ember magatartásával. jó lenne, ha a közösségek felismernék a közömbösség káros következményeit, s az egyéniséget formáló programjukban szerepelne a társadalmi tulajdon, a közvagyon fölötti éberebb őrködés is. a munkásközösségek gyakran vállalnak elismerésre méltó megtakarításokat. ugyanakkor esetleg nem ismerik föl, hogy az apróbb hanyagságokból eredő pazarlás legalább olyan értéket képvisel, mint amit felajánlásaikban vállaltak.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

- 48 -

18.25/um

NA 1850

parlament

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...21.folyt./e

dr. bognár józsef /budapest, 26. vk./, a világgazdasági tudományos tanács elnöke bevezetőben beszélt annak a magyar delegációnak a munkájáról, amely június elején brüsszelben részt vett az európai közvélemény képviselőinek - kontinensünk biztonságával és az európai országok, népek együttműködésével foglalkozó - értekezletén. más, szakmai jellegű, gazdasági szakemberek, tudósok részvételével rendezett nemzetközi konferenciák tapasztalatairól is szólt - summázva a tapasztalatokat: magyarország, a magyar politika, a magyar gazdasági élet eredményei, országunk egész fejlődése általános elismerést élvez ezeken a nemzetközi eseményeken. az elmúlt másfél évtizedben történt előrehaladásunk felkeltette a figyelmét, kivívta az elismerését még olyanoknak is, akik egyébként számos politikai kérdésben velünk szembenállnak vagy a miénktől eltérő nézeteket vallanak.

a hazai gazdaság témájára térve dr. bognár józsef aláhuzta, hogy az 1971-es költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést, a számadás a tavalyi gazdálkodásról, részleteiben és összességében is azt igazolja: gazdasági reformunk kiállta a próbát. annál is inkább, mert nemcsak olyan körülmények között bizonyult alkalmasnak, amikor a külső feltételek - a nemzetközi piaci helyzet és egyéb tényezők - kedvezőek voltak, hanem amikor /hazai szemszögből nézve/ nehezebb és komplikáltabb feladatokat kellett megoldani, nevezetesen: egyfelől ösztönözni kellett a fejlődést, másfelől bizonyos tevékenységeket, amelyek korábban nem kívánatos árnyokat öltöttek, vissza kellett fogni, helyreállítva a helyes árnyokat. nyilvánvaló ebből az is: megvan a lehetőség arra minden tekintetben, hogy az új irányítási rendszerrel a kormányzat időben és hatásosan tudjon beavatkozni, ha a hazai gazdasági életben vagy a határainkon kívül a gazdálkodásunkra kedvezőtlen jelenségek tapasztalhatók.

rámutatott a képviselő, hogy a kormányzat részéről az utóbbi időszakban az intenzív gazdálkodás irányába ható beavatkozások történtek, olyanok, amelyek hatékonyan segítik gazdaságpolitikai céljaink elérését. ez azt is jelenti, hogy ha a gazdasági fejlesztés terén az intenzivitásra törekszünk, akkor ugyanezt kell érvényesítenünk az irányító szerveknél is. ez utóbbiak munkáját úgy kell formálni, hogy részünkről minél kevesebb beavatkozásra legyen szükség, tehát minél jobban érvényesüljön - továbbra is - a gazdasági reformnak az egyik alap gondolata: a vállalatok és a tanácsok korábbinál nagyobb önállósága.

/folyt.köv./

18.40/e

- 49 -

NA 1905

bkk. 3. /megkezdte tanácskozását...22.folyt./e

elmondta dr. bognár józsef, hogy az idei esztendő első hónapjainak tapasztalatai azt mutatják, az év eleji kormányzati beavatkozás elérte célját: a beruházások grafikonja „laposabbá”, vált, ezt mindenképpen jelentős eredményként könyvelhetjük el. természetesen egy beavatkozás nyomán nem érhető el gyökeres fordulat. viszont szintén pozitívum: a nemzetközi árucserében - az export-importban - jelenleg sokkal kedvezőbb a helyzetünk, mint korábban volt.

azzal zárta felszólalását a képviselő, hogy a költségvetések végrehajtásáról beterjesztett törvényjavaslatok napirendre tűzése, megvitatása azért is helyénvaló, mert az módot ad arra, hogy az állami szervek elemezzék tevékenységüket, munkájukban esetleg fölfedezzenek olyan hibákat, amelyeket „menet közben”, nem vettek észre, a jövőre nézve pedig hasznosítható tapasztalatokat összegezzenek.

a törvényjavaslatot elfogadta.

szünet következett, majd dr. beresztóczy miklós elnökletével

folytatódott az ülés.

vadkerti miklósné /heves megye 5 vk./ termelészövetke-

zeti párttitkár szólt a kis községi tanácsok költségvetési gondjairól. elmondotta, hogy a tanácsai feladatok zavartalan ellátásához szükséges pénzt általában folyamatosan biztosították 1971-ben, ám a kisebb községekben a tervezett kiadások fedezetét csak a költségvetési és a fejlesztési számla összevonásával tudták megteremteni. közismert, hogy a kis községek bevételeinek zöme a termelészövetkezetektől származik, ennek a pénznek a nagyobb része azonban csak az év vége felé került a tanácsok számlájára. jó lenne megvizsgálni annak lehetőségét - vetette fel a képviselő -, hogy a téves befizetések időarányosabban kapják meg a tanácsok. az sem kedvező, hogy a termelészövetkezeti adónak mindössze 15 százaléka marad a kisközségekben: ha a teljes összeget ott helyben használhatnák fel, az elősegítené sok szociális és kommunális gond enyhítését.

/folyt.köv./

- 50 -

18.45/um

NA 1910

bkk 3. /megkezdte tanácskozását 23.folyt./um

vadkerti miklósné arról is beszélt, hogy a termelészövetkezetek belső ellenőrzési módszere nem elég hatékony, az ellenőrző bizottságok tagjai megfelelő szakmai felkészültség hiányában - az esetek többségében - komoly segítségre szorulnak. gondot okoz az is, hogy a számviteli rendszer gyakran változott, s a módosulásokat az üzemek pénzügyi szakemberei nehezen tudták követni. sürgető a pénzügyi fegyelem javítása, a pénzügyi ellenőrzés színvonalának emelése. meg kell oldani a termelészövetkezeti számvitelhez értő szakemberek képzését, továbbképzését, s el kell érni - a termelészövetkezetek önállóságának megsértése nélkül - hogy alaposabb, elmélyültebb legyen a hatósági ellenőrzés.

a szőlőtermelés gondjait feltárva szűkebb pátriájáról, heves megyéről beszélt vadkerti miklósné. elmondotta, hogy a mezőgazdaság szocialista átszervezése óta a megyében kialakultak a szőlőtermesztő nagyüzemi gazdaságok, a második és a harmadik ötéves tervben a megye két borvidékén 12.000 katasztrális hold korszerű szőlőültetvényt telepítettek. ennek következtében javult az ültetvények kor szerinti összetétele, örvendetesen emelkedett a korai-és középerésű - magas művelésre alkalmas - minőségi fehér és vörösborszőldfajták aránya. kedvezőtlen viszont, hogy a tőkék kivágásának ütemét nem követte megfelelően az ujak telepítése s a megye összes szőlőterülete így az 1960-as 30.000 katasztrális holdról 23.000 katasztrális holdra csökkent. a képviselő véleménye szerint a csökkenésben feltétlenül szerepet játszanak a megváltozott közgazdasági tényezők. a nagyüzemi szőlőtelepítés lassulása az új beruházási előírások hatására következett be. a második és a harmadik ötéves tervek esztendeiben a hegyvidéki nagyüzemi szőlőtelepítéseket az állam igen jelentős mértékű, 50 százalékos, illetve 70 százalékos beruházási kedvezményrel támogatja. a támogatás mértéke a negyedik ötéves terv idején csökkent, heves megyében 30 százalék körül alakult. az országnak ezen a részen évente 1000 katasztrális hold korszerű üzemi szőlőültetvényt kellene telepíteni - ehhez azonban kedvezőbb feltételekre lenne szükség.

a törvényjavaslatot elfogadta.

dr. marton zoltán /budapest, 10. vk./ igazgató főorvos

a nem kevés gondot okozó munkaerőhelyzet kapcsán beszélt a rehabilitáció fontosságáról; arról, hogy a rokkantakkal és a dolgozni tovább akaró nyugdíjas korúakkal meglehetősen „pazarlóan”, bánnak. nemcsak szociális juttatás a rehabilitáció, hanem munkaerőkérdés is. nem szabad egy szakmunkás tapasztalatait - mutatott rá a képviselő - mellőzni azért, mert már nem tudja ellátni az adott munkakört. meg lehet keresni a nem teljes munkaképességű dolgozók számára is az olyan munkaköröket, ahol fogyatékoságaik ellenére is hasznosítani tudják szakmai tudásukat, sok tapasztalatukat.

/folyt.köv./

- 51 -

18.57/um

NA 1925

bkk 3. /megkezdte tanácskozását 24.folyt./um

utalt a felszólaló egy korábbi felmérésre, amelynek során megállapították, hogy a csökkent munkaképességű dolgozók számára a vállalatoknál inkább kiegészítő jellegű munkakörök találhatóak. a legtöbb helyen a vállalati rehabilitációs bizottságok tevékenysége is formális. általában a csökkent munkaképességű dolgozókat üzemben belül helyezik el könnyebb munkakörben /például szakmunkást a portára/, és nem keresik az olyan megoldást, amely mind a vállalat, mind a dolgozó számára kifizetődőbb lenne.

a szakmai rehabilitáció eredményesebb kibontakozását általában nehezíti az a körülmény, hogy az irányítás és a végrehajtás orvosi, gazdasági és műszaki szervek együttműködését igényli, a koordinálásnak azonban a vállalatoknál nemigen vannak meg a feltételei. javasolta a képviselő, hogy a kormány vizsgálja felül a rehabilitációs rendszert, esetleg egy országos hatáskörű bizottság vagy szervezet létrehozásával is elősegíthető lenne a jelenlegi nehézségek és problémák felszámolása. amíg ez megtörténik: a vállalati rehabilitációs bizottságokat is arra kell ösztönözni, hogy keressék meg a vállalatokon belül, esetleg több vállalat együttműködéséből adódó olyan lehetőségeket, hogy a csökkent munkaképességű dolgozók szakmai tudását az eddigénél jobban hasznosítani lehessen. végül elismerőleg szólt a nemrégiben bevezetett, továbbdolgozásra ösztönző nyugdíjpótlékról, amely máris érezteti jótékony hatását.

elfogadta a zárszámadásról szóló törvényjavaslatot.

széles istván /tolna megy 8 vk./ a dunaföldvári köz-

ségi pártbizottság titkára a szarvasmarhatartásban jelentkező problémák megszüntetésére tett javaslatokat. egyebek között hangsúlyozta az állategészségügy rendezésének szükségességét a szarvasmarhatenyésztésben. a mai gyakorlat nagyon eltér a természetes állattartástól. lecsökkent az állatok ellenálló képessége, a borjú elhullás aránya magas. tartásrendszerünk lényegében ma is a kisparaszti istállótartás továbbfejlesztése. célszerű lenne lehetőséget biztosítani, arra, hogy a gazdaság maga választsa meg: a hus-, vagy a tejtermelés irányába akarja-e fejleszteni termelését. a tervezők olyan típusterveket készítsenek, amilyenre a termelésnek szüksége van, s amelyeket a gyakorlatban már kipróbáltak. már a tervezésnél figyelembe kell venni a termelés eredményességét, gazdaságosságát. a szarvasmarha-ágazatban sajnos drága beruházási eljárás alakult ki. a tervezők legtöbbször a műszaki teljesítményt mérik és nem a termelés gazdaságosságát. olcsó és praktikus épületek kellene. a tervezőket eszerint kellene díjazni, premizálni.
/folyt.köv./

- 52 -

19.00/um

Ná 1930

bkk 3. /megkezdte tanácskozását 25.folyt./um

a háztáji szarvasmarha tartás nemzedéki kérdés is. a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok inkább a kisebb lekötöttséggel járó sertéstartással és a baromfigondozással foglalkoznak. a szarvasmarha tartást a takarmányozási problémák is befolyásolják. a tehének takarmányozása nyáron úgy-ahogy legeltetéssel megoldható, de a téli takarmányozás a legtöbb szövetkezetnek nagy terhet okoz.

a szarvasmarha tartás programjának feltétele, a korszerű elhelyezés mellett, hogy biztosított legyen a jólképzett szakembergárda is. gondoskodni kell a korszerű tartás és gazdálkodás személyi feltételeiről: indítsák meg a modern tartásmódot szaktechnikus és mérnöki továbbképzését. a továbbképző tanfolyamokon ne a régi, hanem a legújabb eljárásokat oktassák.

a törvényjavaslatot elfogadta.

kállai árpádné /bács-kiskun megye, 2. vk./ minőségi

ellenőr elmondta, hogy az 1971-ben megyéjében jelentős eredmények születtek a termelési, gazdasági szférában: a nemzeti jövedelemhez történő hozzájárulás bács megyéből magasabb volt, mint az országos átlag növekedése. a megye egészségügyi, szociális és kulturális helyzete azonban nem kielégítő. kérte az illetékeseket, hogy az 1973-as állami és tanácsi költségvetés kimunkálásakor erre legyenek figyelemmel.

elmondta a képviselő, hogy bács-kiskun megye sajátos gondja a települési viszonyokból fakad: 150.000 ember - a megye lakosságának 28,7 százaléka - tanyán él. a tanyai lakosság problémáival való foglalkozás - mutatott rá - az egész népgazdaság szempontjából különös fontosságú; mindenképpen indokolt az ott élők segítése, támogatása. ennek érdekében széleskörű társadalmi összefogásról adott számot a képviselő. tavaly például, felmérték a megyében: hány olyan tanyai iskola van, amelyet hosszabb távon indokolt fenntartani. több mint nyolcvan ilyen iskola van, s közülük már ötven tanintézetben - társadalmi összefogás eredményeként - villanyvilágítást teremtettek, megalapozva a korszerűbb oktatás, népművelés alapfeltételeit. úgy tervezik, hogy az idén szeptemberig befejezik a tanyai iskolák villamosítását. kollégiumokat, diákotthonokat hoznak létre. társadalmi, gazdasági és állami szervek, valamint a lakosság áldozatkészsége több mint tízmillió forint hozzájárulást biztosított már eddig is ilyen célokra, s az akció még nem fejeződött be.

a tanyai iskolások problémáinak megoldására a megyében még 2140 kollégiumi helyet kell biztosítani, ehhez 210-230 millió forintot lesz szükség.

a törvényjavaslatot elfogadta.
/folyt.köv./

- 53 -

19.05/um

Ná 1940

parlament

bkk 3. /megkezdte tanácskozását 26.folyt./um

nagy miklós /pest megye, 28. vk./ , a kulturális kapcsolatok

intézetének elnökhelyettese rámutatott: amikor az 1971-es költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot megszavaztuk, bizalmat szavazunk kormányunk külpolitikájának is. korunkban egy ország külpolitikai kapcsolatait nemcsak a minisztériumok, a hivatásos diplomaták alakítják: számos különböző rendeltetésű nemzetközi szervezettől kezdve a politikai, gazdasági, kulturális és tudományos jellegű egyéni utazásokon, delegációcseréken keresztül egészen a tömegturizmusig mindennek megvan a maga külpolitikai szerepe és jelentősége. az országgyűlésnek is megvannak a maga külkapcsolatai, részt veszünk például - mint alapító tagok - az interparlamentáris unió munkájában. a világpolitika változása, a légkör javulása az unióban is érezteti kedvező hatását, a konstruktív együttműködés korszakának kibontakozását azonban változatlanul akadályozza az imperializmus, a vietnami és közel-keleti agresszió. a szocialista országok képviselőinek következetes magatartása, együttműködése mindazokkal, akiknek nézetei az emberiség nagy kérdéseiben, a háború és béke, a társadalmi haladás, az antiimperializmus ügyében a miénkkel megegyezik vagy ahhoz közel áll, lassan mégis kedvezőbb légkört teremtett az unióban is. legutóbb a yaoundéban tartott tanácsülésen ugyan még mindig nem sikerült kedvező döntést elérni a német demokratikus köztársaság és a koreai népi demokratikus köztársaság felvételi kérelmének teljesítésében, a vita hangneme - a két hidegháborús felszólalás ellenére - azonban sokkal mértéktartóbb és konstruktívabb volt az eddigieknél. kedvező határozatot hozott a tanácsülés az európai együttműködéssel és biztonsággal foglalkozó interparlamentáris konferencia 1972 novemberében történő összehívásáról.

- országgyűlésünk külpolitikai kapcsolatainak másik fő területe - folytatta nagy miklós - parlamenti delegációk cseréje, magyar országgyűlési vezetők és képviselők külföldi látogatása, külföldiek fogadása idehaza. úgy vélem, hogy lehetőségeink e téren még nincsenek kimerítve, különösen a munka jellegű kapcsolatok szélesítését tartom szükségesnek mind a szocialista országok, mind a más társadalmi rendszerű országok parlamentjeivel, képviselőivel. hazánk politikai, gazdasági érdekei egyaránt megkívánják, hogy bővítsük, fejlesszük kapcsolatainkat elsősorban a testvéri szocialista országokkal, de - a szocialista elkötelezettséget, nemzeti érdekeket szem előtt tartva, a kölcsönös előnyök alapján - valamennyi olyan országgal, amely a nemzetközi érintkezés és együttműködés normáit tiszteltben tartja. kormányunk külpolitikája ezeket a célokat szolgálja.

a törvényjavaslatot elfogadta.

~/folyt.köv./

-154 -

19.10/um

M 1945

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
sp. 18. / a kpvd sz

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belpolitikai különkiadás

1972. június 23.

parlament

bkk. 1. dr. korom Mihály felszólalása

tf/e bs

1972. június 23.

rendelkezésre bocsátjuk dr. korom Mihály igazságügyminiszter beszédét, amely az országgyűlés pénteki ülésén hangzik el.
az anyag e m b a r g ó s !

x x x

- állam és jogrendszerünkben fontos szerepük van az igazságszolgáltatásra vonatkozó jogszabályoknak. alkotmányunk 5. fejezete tartalmazza a bíróságok működésének és szervezetének legfontosabb alapelveit, a részletes szabályok megalkotását pedig törvényre utalja. az előterjesztett törvényjavaslat ennek a célnak kíván eleget tenni azzal, hogy részletesen szabályozza a bíróságok szervezetével és hatáskörével összefüggő kérdéseket.

- a törvényjavaslat kidolgozása során - az alkotmányban foglalt alapvető rendelkezésekkel összhangban - az államélet és a szocialista demokrácia továbbfejlesztésének, jogrendszerünk korszerűsítésének követelményei vezettek bennünket.

- bíróságaink feladata az egyik legfontosabb állami tevékenység: az igazságszolgáltatás. olyan jelentős értékek és fontos érdekek felett kell őrködniük, mint társadalmunk védelme, az állampolgárok jogainak érvényre juttatása, a jogviták igazságos eldöntése. hazánkban szilárd a törvényes rend. aki törvényeinket megsérti, megbüntetjük. ugyanakkor jogrendszerünk minden becsületes állampolgár számára biztosítja a nyugodt és félelem nélküli életet.

/folyt.köv./

- 1 -

M